ΓΙΑΝΝΗ Μ. ΧΑΛΚΟΥΤΣΑΚΗ

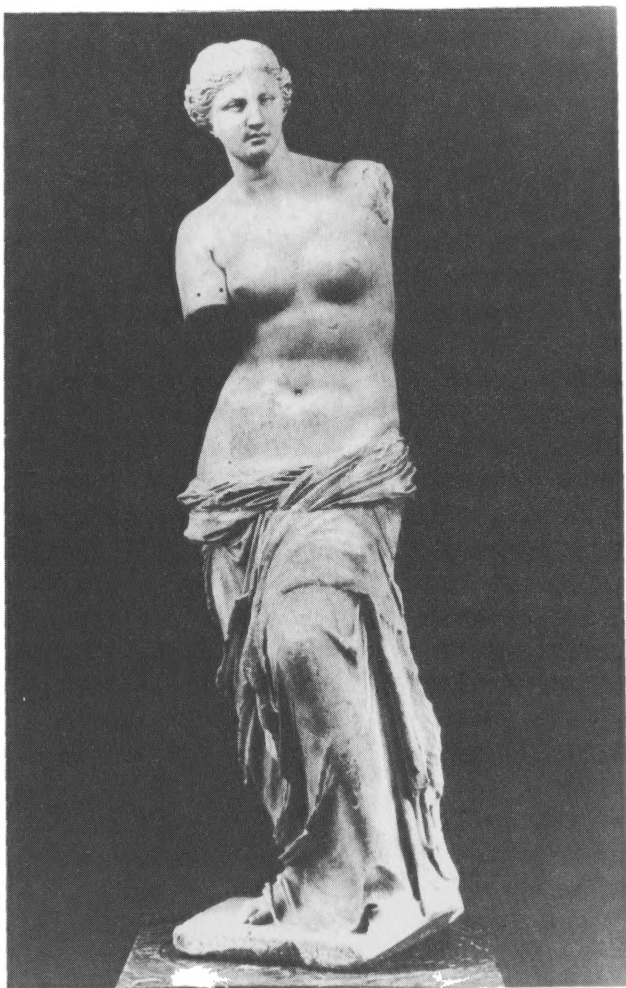
Η ΙΣΤΟΡΙΑ
ΤΗΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ

ΑΘΗΝΑ, 1988

ΓΙΑΝΝΗ Μ. ΧΑΛΚΟΥΤΣΑΚΗ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ

ΑΘΗΝΑ
1988

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

— Εικονογράφηση 7

— Εισαγωγή 9

1. Η Μήλος το 1820 17

2. Ο τόπος που βρέθηκε 28

3. Η ανακάλυψη 42

4. Μετά την ανακάλυψη 51

5. Στη Μεσόγειο και στο Λούβρο 68

6. Περιγραφή του αγάλματος 86

7. Οι πρωταγωνιστές 103

8. Συγγραφείς και άλλοι 123

9. Τα κείμενα 133

— Βιβλιογραφία 205

— Ευρετήριον τόπων και ονομάτων 213

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ

1. Το Κάστρο και η Πλάκα, το 1829. (Μπλουέ, III. 1838) σελ. 23.
2. Ο πρώτος χάρτης της Μήλου, του Βρετανικού Ναυαρχείου, του 1849. (Λέυσεστερ, 1852) σελ. 24, 25.
3. Τοπογραφικός χάρτης του Ν.Α. τμήματος της αρχαίας πόλης. (Πρωτότυπος) σελ. 29.
4. Η επιγραφή, σε μαρμάρινη πλάκα, που ήταν επάνω από την είσοδο της εξέδρας όπου βρέθηκε η Αφροδίτη. (Κλαράκ, 1841) σελ. 41.
5. Το σχέδιο του Βουτιέ, που έγινε επι τόπου την ημέρα που βρέθηκε η Αφροδίτη. (Ραβαισόν, 1892) σελ. 47.
6. Γολέττα του Γαλλικού Ναυτικού, γύρω στα 1820, του τύπου της «Εσταφέτ». (Αλώ, 1939) σελ. 69.
7. Η πρώτη απεικόνιση της Αφροδίτης που δημοσιεύθηκε. (Κλαράκ, 1821) σελ. 75.
8. Το άγαλμα μέσα στην κάσα, όταν το έβγαλαν από την κρύπτη, όπου το είχαν κρύψει κατά την πολιορκία του Παρισιού, το 1871. (Ραβαισόν, 1871) σελ. 85.
9. Το αριστερό πλευρό του αγάλματος, όπου φαίνονται τα δυο κομμάτια στο αριστερό της μέσης, και η ορθογώνια εγκάθιση στον ώμο για την προσαρμογή με σφήνα του αριστερού βραχίονα. (Αλώ, 1839) σελ. 90.
10. Το πίσω μέρος του αγάλματος, όπου φαίνονται τα δύο κομμάτια στο δεξιό της μέσης και το πελεκημένο λοξά αριστερό της βάσης. (Αλώ, 1939) σελ. 91.
11. Αρ. 1. Το κομμάτι του αριστερού βραχίονα με την εγκάθιση για τη σφήνα που το ένωνε με τον ώμο. Αρ. 2. Δύο όψεις της παλάμης που κρατά το μήλο. Αρ. 3 και 4. Δύο όψεις του κάτω μέρους του αγάλματος, στην παλιά στρογγυλή βάση. (Ραβαισόν, 1892) σελ. 97.
12. Το σύμπλεγμα της Αφροδίτης με ήρωα, του Μουσείου της Βίλλα Μποργκέζε της Ρώμης. (Ραβαισόν, 1892) σελ. 97.

13. Ο Φελίξ Ραβαισόν, για να λύσει το πρόβλημα, πρότεινε το σύμπλεγμα αυτό της Αφροδίτης με τον Άρη. (Ραβαισόν, 1892) σελ. 99.
14. Ο συνταγματάρχης Βουτιέ, με τη στολή και τα όπλα που έφερε κατά την Ελληνική Επανάσταση του 1821-1826. (Αλώ, 1939) σελ. 113.
15. Δίπλωμα προαγωγής του Βουτιέ στον βαθμό του χιλιάρχου, με την υπογραφή του Δημ. Υψηλάντη. (Αρχείο Βουτιέ) σελ. 111.
16. Ο Ντυμόν ντ'Ουρβίλ, με στολή υποναυάρχου του Γαλλικού Ναυτικού. (Παρίσι, Γεωγραφική Εταιρεία) σελ. 115.
17. Ο κόμης ντε Μαρσελλύς, σε προχωρημένη ηλικία. (Αλώ, 1939) σελ. 119.
18. Ο μαρκήσιος ντε Ριβιέρ, πρεσβευτής της Γαλλίας στην Κωνσταντινούπολη. (Αλώ, 1939) σελ. 121.

Οπισθόφυλλο. Σχέδιο του Γκ. Σαλομάν, από τη φωτογραφία του 1871. (Σαλομάν, 1880).

Σημείωση. Στην παρένθεση είναι η πηγή από όπου ελήφθη η εικόνα.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το βιβλίο αυτό δεν είναι αρχαιολογική μελέτη, γιατί αυτός που το έγραψε δεν είναι αρχαιολόγος. Είναι μελέτη ιστορική που αναφέρεται στην ανακάλυψη και στην κατόπιν τύχη του αγάλματος που βρέθηκε στη Μήλο, τον Απρίλη του 1820, και που από την πρώτη στιγμή ονομάστηκε Αφροδίτη. Είναι μερικοί που πιστεύουν πως δεν παριστάνει την Αφροδίτη. Είναι πολύ λίγοι αυτοί. Εμείς στη Μήλο ακολουθούμε την κοινή γνώμη που, ίσως από σωστή διαίσθηση, παραδέχεται πως το όμορφο αυτό άγαλμα, είναι η Αφροδίτη.

Ο μακαρίτης Γαϊτάνος, στη διατριβή του για την Αφροδίτη, γράφει κάτι χαριτωμένο.

«Περί της Αφροδίτης της Μήλου, ως είπε τις προσφυώς, πλειοτέρα μελάνη εχύθη ή όσον αίμα ένεκα της Ελένης του Μενελάου».

Η παρομοίωση είναι χαρακτηριστική. Ίσως δεν υπάρχει άλλο αρχαίο άγαλμα που να έχει συγκεντρώσει τόσα γραπτά. Άλλα από αυτά είναι κοντά στην αλήθεια, κι άλλα είναι πολύ-πολύ μακριά από αυτήν, προϊόντα πλούσιας φαντασίας, όπως είναι το άρθρο του «Ω», στον ΣΤ΄ τόμο της Μεγάλης Ελληνικής Εγκυκλοπαίδειας (1928).

Ο όγκος αυτών των κειμένων, που είναι άρθρα, μελέτες, διατριβές και βιβλία, είναι γραμμένος σε πολλές γλώσσες. Τα περισσότερα στα γαλλικά. Αυτό είναι φυσικό γιατί Γάλλοι ήταν οι ξένοι που την είδαν μόλις την ξέθαψε ο Κεντρωτάς, Γάλλοι την πήραν στην πατρίδα τους και σε γαλλικό μουσείο φυλάγεται από τότε. Αρκετές μελέτες, αρχαιολογικές και καλλιτεχνικές κυρίως, υπάρχουν στα γερμανικά. Λιγότερες στις άλλες γλώσσες.

Στην ελληνική, τα κείμενα που βρήκα είναι ελάχιστα. Το πρώτο είναι ένα μικρό άρθρο του Μηλιού καθηγητή Αρι-

στείδη Ταταράκη, που δημοσιεύτηκε το 1867. Ακολουθεί μικρό άρθρο, βασισμένο στη γαλλική βιβλιογραφία, του Φωτ. Δημητριάδη, το 1892. Το 1894 κυκλοφόρησε στην Ελλάδα το βιβλίο του Γάλλου ναυάρχου Ζυριέν ντε λα Γκραβιέρ, σε μετάφραση από τον Κ. Ράδο. Σε υποσημείωση, που πιάνει τρεις σελίδες του πρωτότυπου, και τις σελίδες 33, 34 και 35 της μετάφρασης, ο συγγραφέας παραθέτει το κυριότερο μέρος από τις αφηγήσεις του Βουτιέ και του Ντυμόν ντ'Ουρβίλ. Αυτή είναι η πρώτη φορά που παρουσιάζονται οι αφηγήσεις των δύο αυτών πρωταγωνιστών της ιστορίας της Αφροδίτης, στη γλώσσα μας. Πρέπει να σημειωθεί πως ο ναύαρχος, όταν ανακαλύφθηκε η Αφροδίτη ήταν μικρό παιδί, μόλις οκτώ ετών. Όταν μεγάλωσε έγινε αξιωματικός του Πολ. ναυτικού, υπηρέτησε στην Ανατολή, διακρίθηκε, έγραψε αρκετά βιβλία και έγινε Ακαδημαϊκός. Το βιβλίο του ναυάρχου εκδόθηκε στο Παρίσι το 1876, σε δύο τόμους μικρού σχήματος (8ου) με τον τίτλο «Η Μοίρα της Ανατολής».

Ο Γαϊτάνος, το 1902, δημοσίευσε στο «Ημερολόγιον της Σύρου» το μεγαλύτερο μέρος της διατριβής του, που αργότερα, το 1928, την τύπωσε, διορθωμένη και συμπληρωμένη, σε φυλλάδιο. Ο Γαϊτάνος χρησιμοποίησε τις αφηγήσεις του Ταταράκη, σχεδόν αυτολεξεί, του Ζυριέν ντε λα Γκραβιέρ και του ντε Μαρσελλύς, λιγότερο.

Αργότερα, το 1907, δημοσιεύτηκε η μελέτη του Αντ. Μηλιαράκη, ιστορικού, που στηρίζεται στο βιβλίο του Ζαν Αικάρ. Τη δημοσίευσε ο αδελφός του, που τη βρήκε στα κατάλοιπά του.

Το 1927 έχομε την «Ιστορία της Νήσου Μήλου» του Ιωσήφ Χατζηδάκη, σοφού αρχαιολόγου, Μηλιοκρητικού. Σε αυτήν αναγράφεται, η αφήγηση του ντε Μαρσελλύς, αρκετά κολοβωμένη, λίγα περιληπτικά για τον Βουτιέ και δυο-τρεις γραμμές για τον Ντυμόν ντ'Ουρβίλ.

Την ίδια χρονιά ο αρχαιολόγος Αντ. Κεραμόπουλος, δημοσίευσε στο «Ημερολόγιον της Μεγάλης Ελλάδος», πέντε επιστολές στα γαλλικά, οι δυο του 1862 και οι τρεις του 1867. Προέρχονται από δυο πρεσβευτές της Γαλλίας, στην Αθήνα, και απευθύνονται στον Λούη Μπρεστ, και στον γιο του Νικόλαο, που τον διαδέχτηκε.

Το 1928, δημοσιεύτηκε σε φυλλάδιο η διατριβή του

Γαϊτάνου, συμπληρωμένη και διορθωμένη. Κυκλοφόρησε σε δυο μορφές. Αυτοτελής, με τον τίτλο «Πραγματεία περί της Αφροδίτης της Μήλου», και ενσωματωμένη σε μεγαλύτερο φυλλάδιο, με το ίδιο σχήμα, που έχει τίτλο «Λόγοι και μελέται». Ο Γαϊτάνος ήξερε γαλλικά, ήταν φιλόλογος, γυμνασιάρχης και χρησιμοποίησε αρκετές πηγές στη γαλλική. Αναφέρει τον Ραβαισόν (1892), τον Αικάρ (1874), τον Σαλομάν (1878), εκτός από τα κείμενα στην ελληνική που αναφέρθηκαν πιο πάνω.

Τέλος πρόσφατα ο Ζαφ. Βάος, δημοσίευσε στην Επετηρίδα των Κυκλαδικών Μελετών, του 1963, μελέτη για την Αφροδίτη, με τίτλο «η Αφροδίτη της Μήλου», που κυκλοφόρησε και σε ανάτυπο. Περιέχει πολλά συμβόλαια του περασμένου αιώνα, από το Συμβ/φείο Μήλου. Βρήκε και το όνομα του ντ'Ουρβίλ χαραγμένο στον τοίχο μιας κατακόμβης, κάτω από το Στάδιο της αρχαίας Μήλου. Οι πηγές που χρησιμοποιεί είναι ο Ταταράκης, ο Γαϊτάνος κι ο Χατζηδάκης.

Θα πρέπει να αναφερθεί κι η δημοσίευση του Κυρ. Σιμόπουλου, στον Γ2 τόμο των βιβλίων του «Ξένοι ταξιδιώτες στην Ελλάδα», του 1975. Χρησιμοποίησε πολλές πηγές της Γενναδείου Βιβλιοθήκης, στην ελληνική και τη γαλλική γλώσσα, όπως τον Ραβαισόν (1892), τον Ζαν Αικάρ (1874), τον Ντελωναί (1874). Είναι δώδεκα σελίδες από την σ. 538 ως τη σ. 550.

Αυτές είναι οι πιο αξιόλογες εργασίες που έχουν δημοσιευθεί στα ελληνικά. Δεν αναφέρω τα άρθρα σε εφημερίδες και περιοδικά των τελευταίων πενήντα χρόνων, γιατί είναι δυσεύρετα και σχεδόν τα περισσότερα δεν προσφέρουν τίποτα ουσιαστικό, στην ιστορία του αγάλματος. Πολλά περιέχουν και χοντρά σφάλματα. Μα το ίδιο συμβαίνει και στη Γαλλία. Ένα παράδειγμα:

Στη γενέτειρα του Ντυμόν ντ'Ουρβίλ, στο Κοντέ-συρ-Νουαρώ, στα αποκαλυπτήρια του αγάλματός του που έγιναν στις 20 Οκτωβρίου 1844, οι δυο κυριότεροι ομιλητές, αντιπρόσωποι του Υπουργού Ναυτικών, βεβαίωναν ότι την Αφροδίτη ανεκάλυψε ο ίδιος ο ντ'Ουρβίλ. Δεν πρέπει λοιπόν να πιστεύουμε πως μόνο οι Έλληνες συγγραφείς κάνουν λάθη στις περιγραφές τους για την Αφροδίτη της Μήλου.

Ας δούμε όμως και τη ξένη βιβλιογραφία, που είναι πλουσιότατη. Ο αναγνώστης θα βρει στο τέλος του βιβλίου όλα τα βιβλία, τα άρθρα, τις μελέτες κ.λπ. που βρήκα για την Αφροδίτη, σε όλες τις γλώσσες, άσχετο αν δεν τα χρησιμοποίησα όλα. Ίσως άλλος μελετητής να τα χρειαστεί.

Μόλις τα γαλλικά πλοία, που ήταν στην Ανατολή, τον καιρό που βρέθηκε το άγαλμα, γύρισαν στην Τουλόν, το λιμάνι που χρησιμοποιεί ο γαλλικός στόλος της Μεσογείου από αιώνες, άρχισαν οι ομιλίες και οι δημοσιεύσεις. Την αρχή έκαμε ο Ντυμόν ντ'Ουρβίλ, που στις 20 Νοεμβρίου 1820 μίλησε στην Τουλόν. Στις 22 Ιανουαρίου 1821 μιλά στο Παρίσι, και την άνοιξη του ίδιου χρόνου δημοσιεύει την αναφορά του για το Ταξίδι της «Σεβρέτ», όπου το μέρος της ομιλίας του για την Αφροδίτη προκάλεσε το μεγαλύτερο ενδιαφέρον. Το Σεπτέμβριο του 1821 δημοσιεύεται το βιβλίο του κόμη ντε Κλαράκ, εφόρου των κλασσικών αρχαιοτήτων στο Μουσείο του Λούβρου. Το βιβλίο αυτό στηρίζεται στο δημοσίευμα του Ντυμόν ντ'Ουρβίλ, σε σημειώσεις του ντε Μαρσελλύς και σε αφηγήσεις του πλοιάρχου Γκωτιέ, της «Σεβρέτ», και του πλοιάρχου Ντυβάλ ντ'Αιλλύ, της «Λιόν». Όλοι αυτοί είδαν το άγαλμα στη Μήλο.

Το βιβλίο αυτό είναι το καλύτερο ντοκουμέντο της εποχής του, κυκλοφόρησε στους αρχαιολογικούς και καλλιτεχνικούς κύκλους της Ευρώπης και στο εσώφυλλό του δημοσιεύεται η πρώτη εικόνα της Αφροδίτης της Μήλου, όπως τη συμπλήρωσαν πριν εκτεθεί στο Μουσείο. Η συμπλήρωση έγινε στα εργαστήρια του Λούβρου, χωρίς την ανάμιξη του ντε Κλαράκ, που διαμαρτυρήθηκε για την επέμβαση στο άγαλμα.

Από τότε τα δημοσιεύματα πλήθαιναν, μέχρι που το 1874, ο νεαρός (26 ετών) Ζαν Αικάρ δημοσίευσε τα άρθρα και το βιβλίο του, με την αφήγηση του Ματτερέρ, υπάρχου της Σεβρέτ, που περιγράφει τη συμπλοκή στην παραλία της Μήλου και την αρπαγή του αγάλματος, από τους Γάλλους. Αυτό, όπως ήταν φυσικό, ξεσήκωσε θύελλα στους πνευματικούς κύκλους της Γαλλίας. Άρχισαν τα άρθρα, οι δημοσιεύσεις παλαιών επιστολών της εποχής του 1820, και η άποψη αυτή, με τις τόσες άφθονες αντίθετες μαρτυρίες,

ανατράπηκε. Όχι όμως ολότελα, γιατί, στην Ελλάδα κυρίως, πολλοί συγγραφείς, που ανέφερα πριν, αυτό πιστεύουν, παρ' όλο που διάβασαν τις μελέτες των Ραβαισόν, Ντελωναί, Σαλομάν και άλλων. Εξαιρούνται οι Φ. Δημητριάδης και Ιωσ. Χατζηδάκης.

Στη συνέχεια θα δούμε πώς ξεκίνησε αυτή η άποψη της αρπαγής του αγάλματος που αναφέρει κι ο Ταταράκης, επτά χρόνια πριν από τον Ζαν Αικάρ. Θα δώσω και την, κατά τη γνώμη μου, πιθανότερη δικαιολογία γι' αυτή τη διάδοση.

Στο τέλος του βιβλίου, στα κεφάλαια 7 και 8, παραθέτω βιογραφικά στοιχεία των συγγραφέων και άλλων που αναφέρονται στην ιστορική αυτή μελέτη. Είναι στοιχεία συγκεντρωμένα από πολλές πηγές, κυρίως από τα διάφορα ξένα βιογραφικά λεξικά, που δεν υπάρχουν στην Ελλάδα. Είναι χρήσιμα τα στοιχεία αυτά γιατί πολλά περιέχουν γνώμες για το κύρος και την αξιοπιστία των ανθρώπων που βιογραφούνται.

Πρέπει ακόμα να λεχθεί πως κατέβαλα τη μεγαλύτερη προσπάθεια να συγκρίνω, να παραβάλω και να ελέγξω τις περισσότερες πληροφορίες από πολλές πηγές, έτσι ώστε η εικόνα που παρουσιάζεται να πλησιάζει όσο γίνεται την αλήθεια. Απέφυγα τις παραπομπές σε υποσημειώσεις, γιατί αποσπούν την προσοχή του αναγνώστη από το κείμενο. Οι εξηγήσεις που χρειάζονται ενσωματώνονται μέσα σ' αυτό. Μέσα στο κείμενο υπάρχει σε παρένθεση το όνομα του συγγραφέα, το έτος του δημοσιεύματός του και η σελίδα. Αυτό γίνεται στα σημεία εκείνα που χρειάζεται να φανεί η πηγή από την οποία προέρχεται η πληροφορία.

Στο κεφάλαιο 9 «τα Κείμενα», παραθέτω τα σπουδαιότερα από αυτά, που είναι δυσεύρετα γιατί περιέχονται σε παλιά δημοσιεύματα. Εκτός από τις μεταφράσεις των γαλλικών κειμένων, που έκαμα, έκρινα σκόπιμο να περιλάβω και ολόκληρο το άρθρο του Αριστείδη Ταταράκη, του 1867, ώστε ο αναγνώστης να μπορεί να συγκρίνει τις κατοπινές ελληνικές μελέτες, που το έχουν ως πηγή.

Για τη συγγραφή αυτού του βιβλίου έκαμα έρευνες σε πολλά μέρη, που κράτησαν πολλά χρόνια. Άρχισαν το 1960-1961, στο Παρίσι, συνεχίστηκαν από το 1967 μέχρι το 1979 στις βιβλιοθήκες των ξένων αρχαιολογικών Σχολών στην Αθήνα, ιδιαίτερα στη Γεννάδειο και στη Γαλλική. Από

το 1980, που τους χειμώνες βρίσκομαι εδώ, στη Γενεύη, συνεχίστηκαν στις εδώ βιβλιοθήκες. Τη Δημόσια και Πανεπιστημιακή Βιβλιοθήκη, τη Βιβλιοθήκη του Μουσείου Τέχνης και Ιστορίας, και τη Βιβλιοθήκη της Φιλολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου. Μερικά βιβλία που δεν υπάρχουν εδώ ήρθαν με δανεισμό από άλλες βιβλιοθήκες.

Ένα βασικό κείμενο, το φυλλάδιο του Βουτιέ, που τυπώθηκε το 1874, δεν υπάρχει ούτε στις βιβλιοθήκες της Αθήνας, ούτε της Γενεύης. Έγραψα στις Κοινοτικές Βιβλιοθήκες της Τουλόν και της Υέρ, όπου είχε τυπωθεί, μα και εκεί δεν το έχουν. Τελικά η διευθύντρια της Βιβλιοθήκης της Υέρ μου έστειλε ένα φωτοαντίγραφο από το αντίτυπο που έχει ο δισέγγονος του Βουτιέ κ. Ραιμόν Ωράν ντε Σανσύ. Γνωριστήκαμε και φιλοξενήθηκα τον Δεκέμβριο τού 1983, λίγες ημέρες στο σπίτι του, στο παλιό αρχοντικό του παππού του, που ήταν γαμπρός του Βουτιέ. Είναι στην εξοχή, στη μέση ενός μεγάλου κτήματος 1.500 στρεμμάτων, κοντά στην Υέρ, που είναι Β.Α. της Τουλόν. Στο αρχοντικό της οικογένειας φυλάγονται τα πορτραίτα του Βουτιέ, τα όπλα του και μεγάλο μέρος από το αρχείο του. Ο Βουτιέ παραιτήθηκε από το γαλλικό ναυτικό και τον Αύγουστο του 1821, ήρθε στην Ελλάδα και πολέμησε μέχρι το τέλος. Είναι ο συνταγματάρχης Βουτιέ, του Αγώνα. Ο τάφος του, σε ένα ύψωμα πίσω από την Υέρ, είναι στη σκιά μιας ελιάς και ενός πεύκου. Δίπλα υπάρχουν κυπαρίσια και σκίνα, και σε επαφή με τον τάφο είναι οι επάλξεις του μεσαιωνικού κάστρου της Υέρ. Περιβάλλον που θυμίζει πολύ την Ελλάδα, τη χώρα που τόσο αγάπησε ο θερμός αυτός φιλέλληνας.

Οι παλιοί Γάλλοι συγγραφείς αναφέρουν συχνά το Κάστρο της Μήλου με το όνομα Six-Fours (Έξι Φούρνοι), όνομα που του είχαν δώσει οι συμπατριώτες τους, ναυτικοί της εποχής. Τους θύμιζε, έλεγαν, ένα λόφο που βρίσκεται κοντά στην Τουλόν. Είχα την ευκαιρία, στο ταξίδι μου αυτό στη Νότιο Γαλλία, να ανεβώ στο λόφο Σι-Φουρ, και μπορώ να βεβαιώσω πως δεν μοιάζει με το Κάστρο της Μήλου. Ο λόφος Σι-Φουρ βρίσκεται πέντε χιλιόμετρα δυτικά από τον όρμο της Τουλόν και έχει υψόμετρο 210 μέτρα. Είναι κατάφυτος από δέντρα και θάμνους, και αρκετά σπίτια σκαρφαλώνουν τις πλαγιές του. Αντίθετα το Κάστρο είναι

κατάξερο και σκέτος βράχος από όλες τις μεριές. Οι πλαγιές του Σι-Φουρ είναι ομαλές και μόνο στο βορεινό μέρος έχει μια μικρή αποτομότητα. Ένας δρόμος αμαξιτός φτάνει μέχρι την κορυφή του, που είναι επίπεδη και αρκετά μεγάλη. Όλη η κορυφή κατέχεται από ένα παλιό φρούριο, επισκευασμένο, που τώρα χρησιμοποιείται από το Γαλλικό Πολεμικό Ναυτικό. Αντίθετα με το Κάστρο, που είναι απότομος κωνοειδής λόφος και που δεσπόζει του ανατολικού τμήματος της Μήλου, ο λόφος Σι-Φουρ έχει κοντά του και νότια άλλους λόφους πιο ψηλούς.

Θα πρέπει να αναφερθώ και στο εκμαγείο της Αφροδίτης της Μήλου που είναι εκτεθειμένο στο μικρό αρχαιολογικό Μουσείο της Μήλου και τι με συνδέει με αυτό. Τον χειμώνα του 1960-61, βρισκόμουν για έξι μήνες στο Παρίσι, με υπηρεσιακή αποστολή. Όταν ετοιμαζόμουν να φύγω ~~για~~ από εκεί, πρότεινα στον Ζαφείρη Βάο, που τότε ήταν πρόεδρος της Τουριστικής Επιτροπής Μήλου (Τ.Ε.Μ.) αν μπορούσαν να αγοράσουν ένα εκμαγείο του αγάλματος της Αφροδίτης. Ήξερα πως στην Ελλάδα δεν υπήρχε τέτοιο αντίγραφο σε φυσικό μέγεθος, σε μουσείο, προσιτό στο κοινό. Συμφώνησε με μεγάλο ενθουσιασμό και έτσι όταν ήμουν στο Παρίσι, ζήτησα από το εμπορικό τμήμα του Μουσείου του Λούβρου να αγοράσουμε ένα εκμαγείο του αγάλματος. Μου απάντησαν ότι ήταν πολύ εύκολο και με περέπεμψαν στα εργαστήρια του Μουσείου για τις λεπτομέρειες της κατασκευής του. Τα εργαστήρια βρίσκονται στα υπόγεια του Palais de Chaillot, στο Τροκαντερό. Εκεί βρήκα τον διευθυντή, τον κ. Μπουτόν, που μόλις άκουσε πως είμαι από τη Μήλο και θέλουμε εκμαγείο της Αφροδίτης, για το νησί μας, ενθουσιάστηκε. Μου υποσχέθηκε πως θα το φρόντιζε ιδιαίτερα αφού η Αφροδίτη, έστω και γύψινη θα γύριζε στον τόπο της. Θα έδινε στο αντίγραφο τις ίδιες αποχρώσεις του πρωτότυπου και όλες τις λεπτομέρειες που χρειαζόταν. Ο Βάος βρήκε τα λεπτά, 1.170 γαλλικά φράγκα για το εκμαγείο, και 260 φράγκα για τη συσκευασία και μεταφορά μέχρι τον Πειραιά. Εκεί φρόντισε για τον ατελή εκτελωνισμό ο Μανώλης Ν. Δεληγιαννάκης, εκτελωνιστής.

Έτσι το εκμαγείο έφτασε στη Μήλο, και στην αρχή ήταν εκτεθειμένο στα γραφεία της Τ.Ε.Μ. όπου με ένα μικρό εισιτήριο το έβλεπε κανείς. Όταν αργότερα η Τ.Ε.Μ.

διαλύθηκε, το εκμαγείο μεταφέρθηκε στο μικρό αρχαιολογικό Μουσείο της Πλάκας, όπου και βρίσκεται πλέον.

Το βιβλίο αυτό φιλοδοξεί να προσφέρει στο ελληνικό κοινό, και ιδιαίτερα στο κοινό του μικρού μας νησιού, τεκμηριωμένη την ιστορία της Αφροδίτης της Μήλου. Βασισμένο σε κείμενα, που πολλά είναι άγνωστα στους εκτός της αρχαιολογικής επιστήμης, ελπίζει πως θα συμπληρώσει το κενό που υπάρχει στην ελληνική βιβλιογραφία.

Μικρή προσφορά αγάπης, του συγγραφέα προς την πατρίδα του, τη Μήλο.

Γ.Μ.Χ.

Γενεύη, Μάρτιος 1984

40. Rue de l'Athénée

1. Η ΜΗΛΟΣ ΤΟ 1820

Η ιστορία του αγάλματος που βρέθηκε στη Μήλο το 1820, και που από την αρχη ονομάστηκε Αφροδίτη, αρχίζει με το κεφάλαιο αυτό που θα δώσει μια κάποια εικόνα του νησιού και της ζωής των κατοίκων του, την εποχή εκείνη. Η περιγραφή αυτή θα βοηθήσει πολύ τους αναγνώστες που έχουν λίγες ή καθόλου γνώσεις για τη Μήλο.

Τη χρονιά που ανακαλύφθηκε το άγαλμα, το νησί, όπως και η υπόλοιπη Ελλάδα, εκτός από τα Επτάνησα, ήταν υπό την κυριαρχία των Τούρκων. Στα μικρά νησιά του Αιγαίου, ποτέ δεν κατοίκησαν Τούρκοι, και στα παλιότερα χρόνια ο μόνος μόνιμος αντιπρόσωπος του Δοβλετιού, στη Μήλο ήταν ο κατής. Η μοναδική εμφάνιση κράτους, την εποχή που μελετάμε, ήταν η σποραδική επίσκεψη κανενός πολεμικού πλοίου και η ολιγοήμερη παρουσία του απεσταλμένου του Καπουτάν-Πασά. Αυτός ερχόταν να πάρει τον κεφαλικό φόρο, το χαράτσι, που είχαν μαζέψει από τους κατοίκους οι τρεις επίτροποι. Αυτό γινόταν μια φορά το χρόνο, εκτός κι αν κανένας γενίτσαρος, περαστικός, ήθελε κι άλλα.

Η Μήλος λοιπόν με την αυτοδιοίκησή της είχε μια σχεδόν ανεξάρτητη και ήσυχη ζωή. Η ήσυχη ζωή, βέβαια ήταν σχετική, γιατί ποτέ δεν έλειπαν οι διάφορες έριδες και οι αντιζηλίες. Πολλές φορές το πάθος έφτανε μέχρι να ζητούν την επέμβαση των εκκλησιαστικών αρχών στη Κωνσταντινούπολη, ή των εκεί τουρκικών αρχών. Την ηχώ αυτών των διαφορών θα συναντήσουμε στη συνέχεια της αφήγησής μας.

Οι περιηγητές που επισκέφθηκαν το νησί πριν και μετά το 1820, δίνουν αρκετά στοιχεία για τη ζωή του την εποχή εκείνη. Έχουν επιζήσει στη μνήμη των ηλικιωμένων κατοίκων μερικές αναμνήσεις που σιγά-σιγά χάνονται. Υπάρχουν μερικά κτίρια, κυρίως εκκλησίες, που είναι γνωστό πότε κτίστηκαν. Έχομε και τις μελέτες διαφόρων συγγραφέων

για την εποχή εκείνη. (Ζ. Βάος, Γ. Καμακάρης, Α. Λεντάκης κ.ά.). Με συσχετισμό όλων αυτών των στοιχείων, θα προσπαθήσω να αναπλάσω, με τη φαντασία, τη Μήλο, του 1820.

Ας αρχίσουμε από τα χωριά. Η μεσαιωνική πόλη της Μήλου, η σημερινή Χώρα, είχε πια εγκαταλειφθεί από τα μέσα του προηγούμενου αιώνα (Λεντάκης, 1974). Λίγους κατοίκους, καμιά πενηνταριά, βρήκε ο ντε Φορμπέν το 1817, ανάμεσα στα ερείπια. Η μεγάλη εκκλησία, η Παναγιά η Πορτιανή, ήταν η μόνη που στεκόταν όρθια ακόμη. Οι άλλες είχαν γκρεμιστεί.

Ο Αδάμαντας, το χωριό που αργότερα εποίκησαν οι πρόσφυγες από τα Σφακιά της Κρήτης, δεν είχε ακόμα σχηματισθεί. Εννιά χρόνια αργότερα, το 1829, είχε μόνο μια ντουζίνα σπίτια, όπως γράφει ο Α. Μπλουέ, της Γαλλικής επιστημονικής αποστολής του Μορηά (Μπλουέ, 1838, ΙΙΙ. σ. 12).

Ο πληθυσμός του νησιού είχε μαζευτεί και κατοικούσε στα επάνω χωριά. Φαίνεται πως οι κάτοικοι της Μήλου την εποχή εκείνη δεν ήταν περισσότεροι από δύο με τρεις χιλιάδες, πολύ λιγότεροι από τις πέντε με έξι χιλιάδες που μπορούσε να θρέψει το νησί με τα προϊόντα του.

Επάνω χωριά, λένε στη Μήλο, αυτά που είναι κτισμένα επάνω στους λόφους κοντά στο Κάστρο, ανατολικά από την είσοδο του κόλπου. Το Κάστρο, χωριό από τη Βυζαντινή εποχή και τη Φραγκοκρατία, ήταν αυτό που υποδηλώνει το όνομά του. Το οχυρωμένο χωριό. Μέσα σ' αυτό ζούσαν, άλλοτε, οι άρχοντες του τόπου, οι άνθρωποι που τους υπηρετούσαν και αυτοί που τους φρουρούσαν. Και όσοι άλλοι χωρούσαν. Γιατί τα όρια του χωριού ήταν περιορισμένα από τη φύση του εδάφους και δεν μπορούσαν να επεκταθούν. Οι πλαγιές του λόφου τριγύρω είναι πολύ απότομες και μόνο το νοτιοδυτικό μέρος του είναι βατό. Το Κάστρο, όπως και τα κάστρα των κοντινών νησιών, δεν είχε ιδιαίτερο τείχος. Τα σπίτια στην εξωτερική περίμετρο του χωριού ήταν ενωμένα μεταξύ τους, και έτσι σχηματιζόταν τείχος. Πόρτες και χαμηλά παράθυρα δεν επιτρέπονταν να υπάρχουν απ' έξω, για λόγους ασφαλείας. Μια ήταν η είσοδος, η πύλη του Κάστρου. Η «Πορτάρα» όπως την έλεγαν, στα χρόνια που έστεκε ακόμα. Ο δρόμος προς αυτήν, που ερχόταν από κάτω, ήταν δίπλα και παράλληλα

προς τα σπίτια του νοτιοδυτικού μέρους και έτσι φυλαγόταν εύκολα. Η Πορτάρα είχε βαριά ξύλινα θυρόφυλλα με χοντρά καρφιά. Ένα από αυτά σωζόταν μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του '20. Ήταν ακουμπισμένο δίπλα στην πέτρινη παραστάδα, μέχρι που ο γερο-Μποφίλιος το πήρε και το έκαψε. Το κλειδί της Πορτάρας σώζεται. Βρίσκεται μέσα σε μια βιτρίνα, στο Ιστορικό Μουσείο, στο κτίριο της παληάς Βουλής, στην Αθήνα.

Το Κάστρο ήταν πυκνοκτισμένο πριν από πολλούς αιώνες, ώστε την εποχή που εγκαταλείφθηκε η Χώρα, στα μέσα του 18ου αιώνα, δεν ήταν δυνατόν να χωρέσει άλλα νέα σπίτια. Πολλά βέβαια από τα παληά θα είχαν ερειπωθεί, αλλά όμως θα ήταν δυνατό να επισκευαστούν. Όσοι από τους κατοίκους της Χώρας είχαν ιδιοκτησίες μέσα στο Κάστρο ή μπορούσαν να αγοράσουν, θα κατοίκησαν εκεί. Οι πολλοί όμως θα έμειναν έξω και αναγκαστικά θα έψαξαν να βρουν αλλού μέρος για εγκατάσταση. Κοντά βέβαια στο Κάστρο, για να καταφεύγουν σ' αυτό σε περίπτωση κινδύνου. Γιατί, βέβαια, κίνδυνος πολεμικός στην πανίσχυρη τουρκική αυτοκρατορία δεν υπήρχε. Υπήρχε όμως κίνδυνος πειρατικής επιδρομής, όπως έγινε το 1817 στην Κίμωλο που ο Μανιάτης κουρσάρος Σπύρος Φραγκόπουλος, με πενήντα συντρόφους του, λήστεψε τον κόσμο κι άρπαξε κορίτσια (ντε Φορμπέν, 1819, σ. 10).

Στα ριζά του Κάστρου, στο νότιο επίπεδο μέρος και στις πλαγιές που κατεβαίνουν προς την αρχαία πόλη, είναι η Πλάκα. Πρωτεύουσα του νησιού πάντα, ήταν το μεγαλύτερο χωριό. Τώρα ο πληθυσμός της έχει ελατωθεί πολύ. Εκεί φαίνεται πως εγκαταστάθηκαν αρκετοί κάτοικοι της Χώρας, καθώς και εκείνοι από το Κάστρο που άνοιξαν καινούρια νοικοκυριά. Έχει αρκετές γειτονιές που είναι κτισμένες πολύ στενάχωρα, με σπίτια που έχουν το πλάτος ενός δωματίου και με δρόμους, που είναι στενά σοκάκια. Τα σπίτια, κολλητά το ένα με το άλλο, έχουν συνήθως ένα δωμάτιο εμπρός στο δρόμο και το άλλο πίσω σε άλλο δρόμο. Αργότερα, όσο η οικογένεια μεγάλωνε, έκτιζαν από πάνω κι άλλο ένα ή δύο δωμάτια. Έτσι τα ισόγεια δεν είχαν σχεδόν καθόλου ήλιο.

Πολλά, όσα ήταν κτισμένα επάνω στον σκληρό βράχο δεν είχαν αποχωρητήρια, όπως και πολλά σπίτια του Κάστρου.

Σήμερα αυτό μας φαίνεται αδιανόητο, αλλά δεν πρέπει να ξεχνούμε πως έτσι ζούσε ο κόσμος τότε. Ακόμη και στο Παρίσι, την ίδια εποχή, αποχωρητήρια στα σπίτια δεν υπήρχαν. Το περίφημο ανάκτορο των Βερσαλλιών, δεν έχει κανένα. Οι τρυπητές πολυθρόνες εξυπηρετούσαν τους Λουδοβίκους και τις ωραίες μαρκησίες.

Είναι φανερή η επίδραση της αρχιτεκτονικής και του τρόπου ζωής του Κάστρου στη δημιουργία του νέου αυτού χωριού. Τα μεγάλα σπίτια που είναι αμέσως κάτω από το Κάστρο, καθώς και αυτά που είναι στα δυτικά του επίπεδου μέρους και βλέπουν προς το Βάνι, κτίστηκαν αργότερα από τις αρχοντικές οικογένειες της Μήλου. Ο πιο φτωχός κόσμος περιορίστηκε σε μικρά οικόπεδα, πιο πέρα και έκτισε όπως μπορούσε.

Η εκκλησία της Πλάκας, η Κορφιάτισσα, κτίστηκε γύρω στο 1810 (Χατζηδάκης, 1972, σ. 254). Την εποχή εκείνη ήταν η μεγαλύτερη εκκλησία του νησιού. Για να μπορέσει, όμως, το χωριό να αποκτήσει τόσο μεγάλη εκκλησία θα πει πως και το χωριό ήταν αρκετά μεγάλο και πως είχε συγκροτηθεί πριν από αρκετά χρόνια. Δεν αρχίζει να δημιουργείται ένα χωριό, γύρω από μια μεγάλη εκκλησία, αλλά το αντίθετο. Το χωριό κτίζεται σιγά-σιγά, όσο μαζεύεται κόσμος που αποφασίζει να κατοικήσει εκεί. Οι ανάγκες εκκλησιασμού του εξυπηρετούνται με κάποια μικρή εκκλησία. Όταν αργότερα οι κάτοικοι πληθύνουν, και δεν τους χωρά η μικρή εκκλησία, τότε κτίζουν άλλη μεγάλη. Αυτό θα έγινε και στην Πλάκα, γύρω στο 1810, εκτός και αν η Κορφιάτισσα κτίστηκε με συνεισφορά όλων των κατοίκων του νησιού.

Αντίθετα, στο Κάστρο, την εποχή που κτίζεται η Κορφιάτισσα δεν υπάρχει μεγάλη εκκλησία. Η «Θαλασσίτρα», η μεγάλη εκκλησία που υπάρχει σήμερα, κτίστηκε πολύ αργότερα, γύρω στο 1839. (Χατζηδάκης, 1972, σ. 248. Βάος, 1964, σ. 58), εποχή που η Πλάκα και τα άλλα χωριά ήταν πια ανεπτυγμένα, περίπου στη σημερινή τους μορφή, και η παρακμή του Κάστρου είχε προχωρήσει. Δεν ξέρουμε ποια ήταν η αιτία που προκάλεσε το κτίσιμο της Θαλασσίτρας τόσο αργά. Στο Κάστρο υπήρχαν μικρότερες εκκλησίες, και το χωριό ήταν ξεχωριστή ενορία από την Πλάκα, μέχρι το 1922 που πέθανε ο τελευταίος εφημέριός του, ο αρχιμανδρίτης Παναγιώτης Κυπραίος. Το διόροφο σπίτι του σώζε-

ται ακέραιο και κατοικείται. Είναι το ένα από τα δύο που είναι, λίγα μέτρα έξω από την Πορτάρα, αυτό που είναι πιο κοντά της.

Όποια και να είναι η χρονιά που κτίστηκε η Θαλασσίτρα, είναι βέβαιο πως είναι μετά το 1829. Γιατί τη χρονιά αυτή, το Σεπτέμβριο, ήρθε στη Μήλο η γαλλική επιστημονική αποστολή του Μορηά, που είχε στείλει στην Πελοπόννησο το Μάρτιο του 1829, η γαλλική Κυβέρνηση. Από τον Αύγουστο του 1828 στον Μορηά βρισκόταν η Στρατιά του Μαιζώνος, όπως είναι γνωστή σε μας, που καθάριζε την Πελοπόννησο από τα υπολείμματα των Αιγυπτίων του Ιμπραήμ.

Ο αρχιτέκτονας Αμπέλ Μπλουέ, αρχηγός του τμήματος Αρχιτεκτονικής και Γλυπτικής, έκαμε μια πολύ ωραία εικόνα που δείχνει το Κάστρο και την Πλάκα, όπως φαίνονται από τον Πυργιάντε. Η Πλάκα έχει πάρα πολλά σπίτια. Η Κορφιάτισσα φαίνεται πολύ καλά με το μικρό μαρμάρινο καμπαναριό της, που είναι επάνω από τη νότια θύρα της. Στο Κάστρο φαίνεται η Πορτάρα, αλλά η Θαλασσίτρα δεν υπάρχει. Στη θέση της φαίνεται ένα σπίτι, που ίσως να είναι η παληά εκκλησία των καθολικών. Η εικόνα αυτή είναι χαλκογραφία (γκραβούρα) εξαιρετικής τέχνης, όπως άλλωστε όλη η έκθεση του τμήματος αυτού. Η έκθεση αποτελείται από τρεις τόμους μεγάλου σχήματος (59×43) πολυτελούς εκδόσεως.

Η γκραβούρα αυτή του Μπλουέ δημοσιεύεται εδώ, (Εικών 1) ίσως για πρώτη φορά στην Ελλάδα. Μας δείχνει την Πλάκα εννιά χρόνια μετά την ανεύρεση της Αφροδίτης της Μήλου, περίπου στη μορφή που την ξέρουμε τώρα.

Και τα άλλα χωριά, τα επάνω, στα χρόνια γύρω από το 1820, φαίνεται πως είχαν πια αναπτυχθεί καλά. Η Τρυπητή, ίσως να είναι σύγχρονη με την Πλάκα, γιατί το οικοδομικό υλικό βρισκόταν και άφθονο και κοντά, στην αρχαία πόλη. Η εκκλησία του Αγίου Γεωργίου, στον Πέρα Τριοβάσαλο κτίστηκε το 1849, όπως γράφει επιγραφή σε μαρμάρινη πλάκα, στο νότιο τοίχο της. Κι αυτό το χωριό λοιπόν θα πρέπει να ήταν κατοικημένο πριν 20 με 30 χρόνια. (Βάος, 1964, σ. 290).

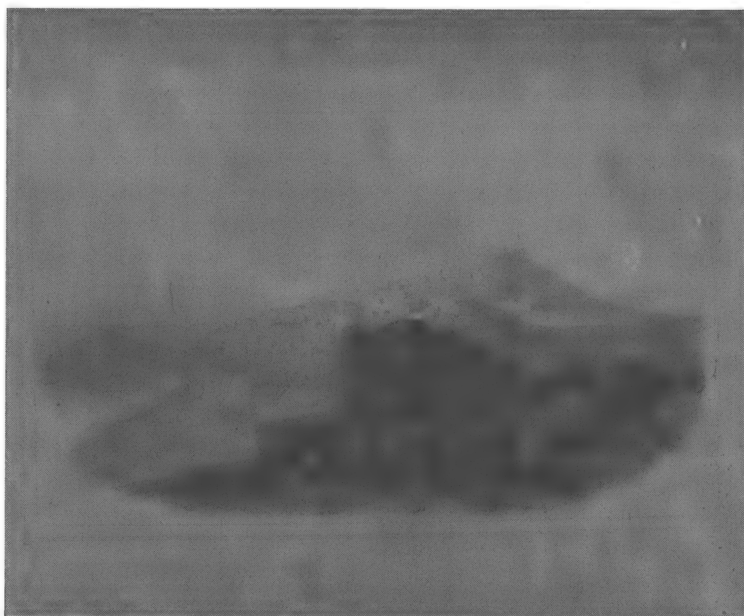
Όλα αυτά τα επάνω χωριά της Μήλου είχαν ανάγκη λιμανιού. Το παληό λιμάνι του νησιού, την εποχή της

Χώρας, ήταν στην Πρώτη Θάλασσα. Όταν η Χώρα εγκαταλείφθηκε, έσβησε και το λιμάνι αυτό. Το όνομα Πρώτη Θάλασσα, το πήρε, γιατί πραγματικά είναι η πρώτη θάλασσα, η πρώτη ακρογιαλιά, που συναντά κανείς όταν από τη Χώρα ακολουθώντας τον κύριο δρόμο, πηγαίνει προς τον Αδάμαντα. Το όνομα αυτό σήμερα κοντεύει να ξεχαστεί, είναι όμως πολύ παληό. Όλες οι παληές γκραβούρες στα βιβλία για τη Μήλο δείχνουν καθαρά εκεί τα πλοία. (Τουρνεφόρ, 1717, σ. 146. Σουαζέλ-Γκουφιέ, Πίνακας 5). Όλοι οι περιηγητές την αναφέρουν με τ' όνομά της. Σήμερα το μέρος αυτό έχει αλλάξει μορφή, έπειτα από την κατασκευή της προβλήτας και του εργοστασίου της εταιρείας Μυκομπάρ. Στη θέση εκείνη ήταν ένας μικρός λόφος με μια μεγάλη σπηλιά, που το άνοιγμά της ήταν στο νότιο μέρος, και είχε μικρή είσοδο κι από το βορεινό. Πιο νότια, κοντά στο δρόμο υπάρχουν σκαμμένες τρεις σπηλιές, παράλληλες μεταξύ τους, με την είσοδο προς τη δύση. Φαίνεται πως όλες αυτές οι σπηλιές εξυπηρετούσαν τις ανάγκες του λιμανιού.

Το λιμάνι των επάνω χωριών της Μήλου ήταν και είναι στον Αδάμαντα, που παληότερα τόλεγαν «στην Παναγιά» ίσως από κάποια εκκλησιά. Είναι κοντά στα χωριά, προφυλαγμένο από τους βορειάδες που επικρατούν πάντα στο Αιγαίο, και έχει κατάλληλο βυθό. Εκεί θα κατέφευγαν πάντα τα πλοία, ακόμη και την εποχή της Χώρας, σε περίπτωση δυνατού βοριά.

Ένα σημάδι ότι στον Αδάμαντα υπήρχε λιμάνι, από την παληά εποχή, είναι η σπηλιά που έκαναν μπάνιο θαλασσινό οι γυναίκες και τα μικρά παιδιά του χωριού, μέχρι τον τελευταίο πόλεμο. Στην κατοχή, οι Γερμανοί την γέμισαν, όταν έκαναν το δρόμο από την αποβάθρα προς τη Λαγκάδα. Τώρα φαίνεται μόνο η κορυφή του θόλου της, κοντά στα σκαλιά που είναι σκαμμένα στο βράχο, και οδηγούν στον επάνω δρόμο. Η οροφή της ήταν τέλειος κυλινδρικός θόλος, και μυστρωμένη. Η θάλασσα που έπιανε όλο το χώρο της, ήταν κατακάθαρη και μικρού βάθους, μέχρι μισό μέτρο. Ποιος ήταν ο αρχικός προορισμός της είναι άγνωστο. Ίσως ήταν θερμά λουτρά, ίσως αποθήκη, ίσως νεώσοικος. Μόνο αρχαιολογική έρευνα μπορεί να το βρει.

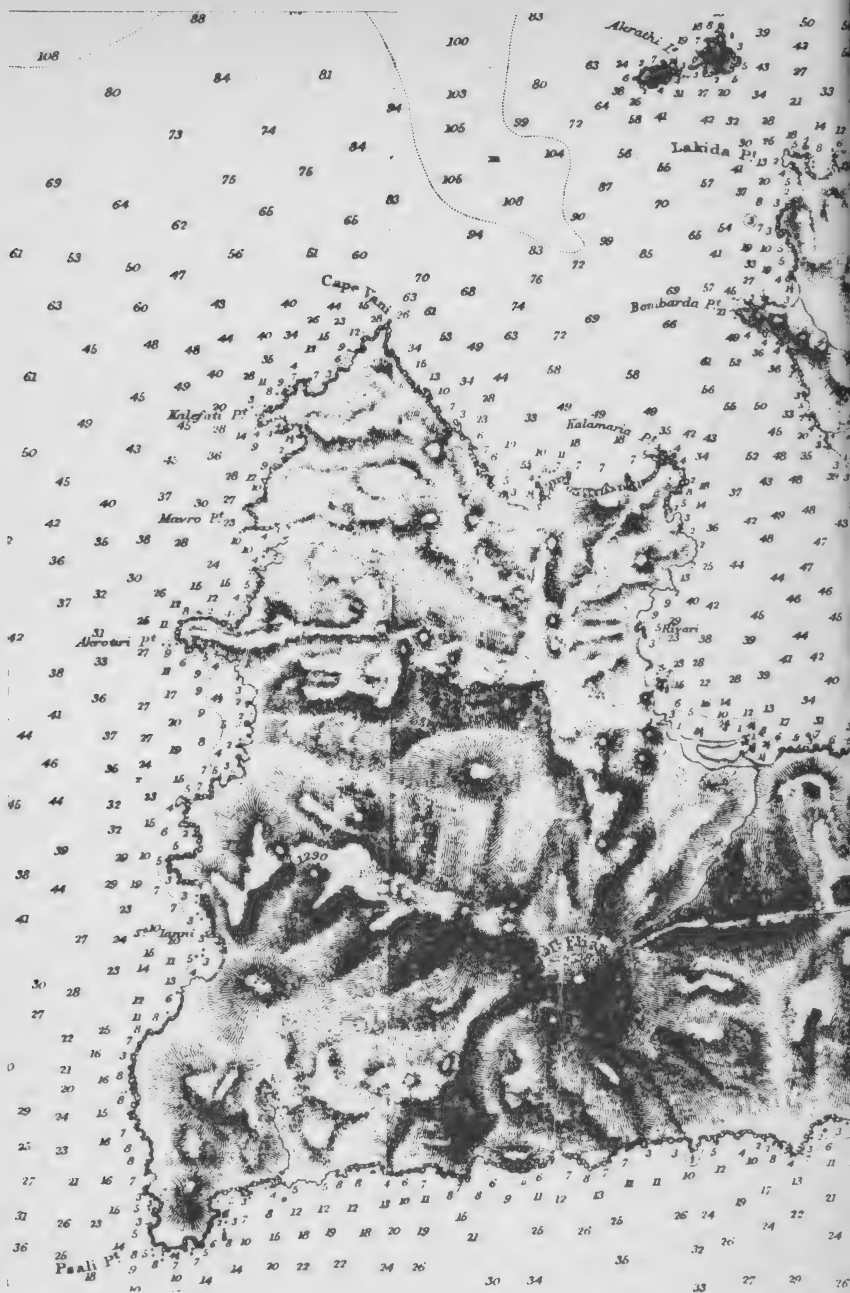
Ποιο δρόμο χρησιμοποιούσαν οι κάτοικοι των επάνω

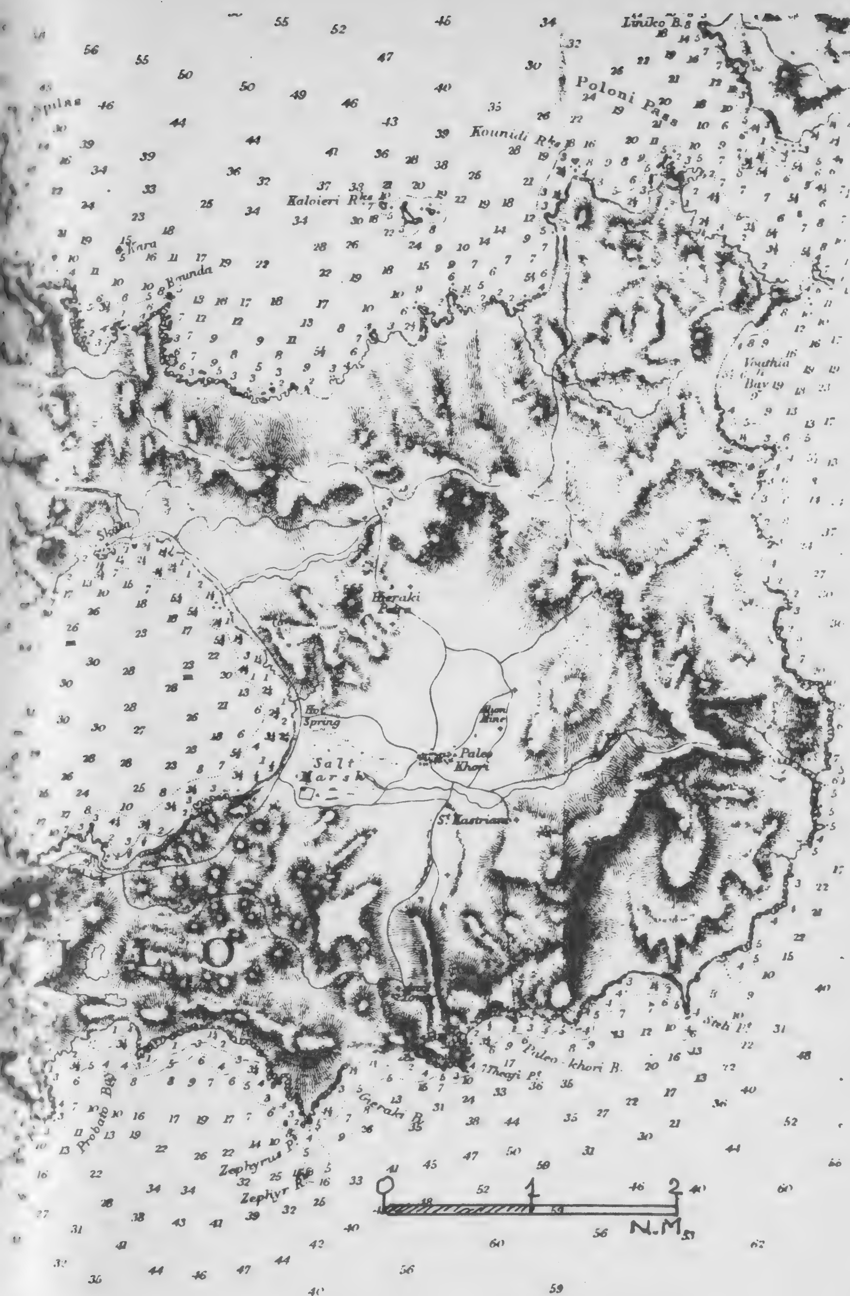
Εικών 1. Το Κάστρο και η Πλάκα, το 1829. (Μπλουέ, Ill. 1838).

χωριών για να κατεβαίνουν στο λιμάνι; Ο σημερινός αμαξιτός δρόμος ανοίχτηκε στις αρχές του αιώνα μας, και πριν, από κει δεν περνούσε κανένας δρόμος. Ο χάρτης της Μήλου, ο πρώτος που έγινε με επιστημονικά όργανα, είναι ο χάρτης του Βρεταννικού Ναυαρχείου (Εικών 2). Έγινε από τον λόρδο Τζων Μπράουνι, το 1849, με τη μικρή φρεγάτα «Βολέητζ», που κυβερνούσε ο πλοίαρχος Τόμας Γκραίηβς. Σ' αυτό το χάρτη φαίνεται καθαρά ο δρόμος που από την Πλάκα, Τρυπητή, Βαθειά Στράτα, Αγία Στυλιανή φτάνει στον Αδάμαντα, που στον χάρτη αναγράφεται με το όνομα Σκάλα. Από κει συνεχίζεται παραλιακά προς την Αλυκή, μέχρι τα Πατρικιά. Υπάρχει στον χάρτη και δεύτερος δρόμος από τις Πλάκες, Τριοβασάλους, Παρασπόρο προς Λειβάδια και Αγρηλιές.

Οι δρόμοι αυτοί θα ήταν από την αρχαιότητα, γιατί εκτός από μικρές αλλαγές, στη γενική χάραξη οι δρόμοι δεν αλλάζουν.

Εικών 2. *Ο πρώτος χάρτης της Μήλου, του*

Βρετανικού Ναυαρχείου, του 1849. (Λέυσεστερ, 1852).

Λίγα λόγια τώρα για την κοινωνία της Μήλου γύρω στο 1820. Οι κάτοικοι ζούσαν από τη γεωργία, την κτηνοτροφία, το ψάρεμα, το μικρό εμπόριο με τα γύρω νησιά και τη ναυτιλία. Μεγάλη ναυτιλία, δηλαδή πολλά και μεγάλα πλοία, καθώς και πλούσιους καραβοκύρηδες ποτέ δεν είχε η Μήλος. Από κανένα συγγραφέα ή περιηγητή δεν αναφέρεται τίποτα σχετικό. Μικρά βέβαια πλοία θα είχαν για την επικοινωνία με τα γύρω νησιά, με την Πόλη, και με την Κρήτη. Οι πιλότοι όμως της Μήλου αποτελούσαν μια ισχυρή τάξη ναυτικών, που είχαν αρκετά κέρδη από το επάγγελμα αυτό. Το συμπέρασμα αυτό βγαίνει από το ότι οι οικογένειές τους, σπούδασαν τα παιδιά τους, έκτισαν σπίτια μεγάλα, έπιασαν καλές θέσεις στο Κανάλι του Σουέζ, και γενικά διακρίθηκαν. Περισσότερα για τους πιλότους γράφει ο Χατζηδάκης στο Κεφάλαιο ΚΒ της Ιστορίας του. Το χρόνο που οι Άγγλοι έκαναν το χάρτη της Μήλου, το 1849, υπήρχαν 146 πιλότοι, μα το επάγγελμά τους είχε αρχίσει να έχει κρίση γιατί είχαν πια εκδοθεί πολλοί χάρτες, μεγάλης ακριβείας. (Λεϋσεστερ, 1852, σ. 224). Πρέπει λοιπόν να υποθέσουμε πως γύρω στο 1820, ο αριθμός των πιλότων αν δεν ήταν μεγαλύτερος, δεν θα ήταν και πολύ μικρότεροφς. Μια ιδέα της κίνησης των πλοίων που περνούσαν από τη Μήλο, και φυσικά έπαιρναν πιλότους, μας δίνει ο αριθμός των γαλλικών πολεμικών, τα οποία τις ημέρες που βρέθηκε η Αφροδίτη μπαινόβγαιναν στον κόλπο της Μήλου. Δεν αναφέρω τα εμπορικά πλοία. Θα δούμε σ' ένα γράμμα του Μπρεστ πόσα πέρασαν από τη Μήλο, την ίδια εποχή. Όλη αυτή η κίνηση είναι φυσικό να έδινε ζωή στο λιμάνι και στο νησί γενικά.

Το νησί, εκτός από την ισχυρή τάξη των πιλότων, είχε και το αρχοντολόι του. Ένα μεγάλο άρθρο, με γενεαλογικά δέντρα, για το αρχοντολόι της Μήλου, δημοσίευσε ο αρχαιολόγος Ανδρέας Λεντάκης στον πρώτο τόμο των «Μηλιακών» του 1983.

Δεν πρέπει να κλείσει το κεφάλαιο αυτό χωρίς να αναφερθούν και οι αγρότες του νησιού, γεωργοί και κτηνοτρόφοι. Αρκετά κτήματα της Μήλου τα είχαν οι μεγάλες οικογένειες. Αρκετά επίσης ήταν και τα μοναστηριακά κτήματα, κυρίως του Αγίου Τάφου και της μονής της Πάτμου. Όλα αυτά τα καλλιεργούσαν οι κολλήγοι, που στα

χρόνια πριν από τον τελευταίο πόλεμο, έκαναν όλες τις αγροτικές δουλειές, έβαζαν το μισό σπόρο και έπαιρναν το μισό εισόδημα. Ο νοικοκύρης, που οι κολλήγοι τον αποκαλούσαν «κόλληγα», έπαιρνε το άλλο μισό. Για την κτηνοτροφία είχαν άλλες συμφωνίες. Τα πρόβατα και τα κατσίκια ήταν ή μισιάρικα ή σιδεροκέφαλα. Κάθε χάσιμο ζώου που ήταν σιδεροκέφαλο έπρεπε να το αναπληρώσει ο βοσκός. Τα εισοδήματα όμως από αυτά ήταν λιγότερα.

Αρκετοί από τους αγρότες αυτούς είτε κολλήγοι ήταν είτε νοικοκύρηδες ανεξάρτητοι, κατοικούσαν στα κτήματα που καλλιεργούσαν. Εκεί έμεναν σε μικρά σπίτια ή σπηλιές, απαραίτητα όμως σε απάνεμο από τον βοριά μέρος. Κολλητά στο σπίτι ήταν οι μάντρες, συνήθως σπηλιές μεγάλες για τα άχυρα, το τυροκομιό, τα μεγάλα ζώα, τα πρόβατα, τις κατσίκες, τις κότες και τα γουρούνια. Όλο αυτό το συγκρότημα το έλεγαν και το λένε «κατοικιά». Οι πολλοί που δεν είχαν μεγάλη ιδιοκτησία, που να δικαιολογεί κατοικιά, έμεναν στα χωριά. Αυτοί κάθε πρωί, αξημέρωτα, ξεκινούσαν με τα υποζύγιά τους για το χωράφι, το αμπέλι ή το ληόφυτο. Μόλις ο ήλιος άρχιζε να γέρνει, άρχιζε η επιστροφή, ώστε πριν να βασιλέψει να βρίσκονται στο σπίτι. Μια ατέλειωτη σειρά από γαϊδουρομούλαρα, φορτωμένα φρύγανα και κλαδιά για το φούρνο, αμπελόβεργες, σακιά, πανέρια και άλλα, ανηφόριζε τότε προς τα χωριά.

Οι περισσότεροι κάτοικοι της Μήλου, ανεξάρτητα από το επάγγελμα είχαν κάποιο κτηματάκι, για το λάδι,το κρασί, τη ντομάτα, τα όσπρια. Σ' αυτό επέστρεφε κι ο απόμαχος ναυτικός να περάσει τις ημέρες του, γαλήνια. Συνήθως αυτά τα μικρά χωράφια ήτον στις πλαγιές των λόφων, κοντά στα χωριά. Τοίχοι από ξηρολιθιά, οι τράφοι, όπως τους λένε στη Μήλο, συγκρατούσαν τα χώματα. Από μακριά φαίνονται σαν σκαλοπάτια που ανεβαίνουν στο βουνό. Αυτά είναι τα «πεζούλια». Σ' ένα τέτοιο πεζούλι βρέθηκε θαμμένη η Αφροδίτη.

2. Ο ΤΟΠΟΣ ΠΟΥ ΒΡΕΘΗΚΕ

Ο τόπος που βρέθηκε η Αφροδίτη, το 1820, είναι γνωστός από τότε. Οι περιηγητές που έφταναν στη Μήλο, ζητούσαν να δουν το μέρος αυτό, και πάντα κάποιος πρόθυμος ξεναγός τους οδηγούσε εκεί. Στη σημερινή εποχή δεν χρειάζεται ξεναγός, γιατί τον κατευθύνουν εκεί διάφορες πινακίδες με επιγραφές. Μια, βρίσκεται στην άκρη του χωματόδρομου, καμιά σαρανταριά μέτρα δυτικά από το στρογγυλό προμαχώνα του αρχαίου τείχους. Στη θέση αυτή ήταν μια πύλη της αρχαίας πόλης της Μήλου. Αποκαλύφθηκε με τις ανασκαφές που έκαμε η Βρεταννική Αρχαιολογική Σχολή Αθηνών την άνοιξη του 1895. Από τότε ονομάστηκε «Ανατολική Πύλη» (Εικών 3).

Ένα απομεινάρι του αρχαίου τείχους, κατεβαίνει από την Ανατολική Πύλη προς τα Νότια. Το μέρος είναι πολύ κατηφορικό, γεμάτο πέτρες, ελιές και τράφους, έτσι που δύσκολα μπορεί κανείς να το επισκεφθεί. Στο κάτω άκρο του αρχαίου αυτού τείχους, που είναι κτισμένο με μεγάλες πολυγωνικές πέτρες από τραχύτη, επάνω σε μια από αυτές, η Αρχαιολογική Υπηρεσία έχει καρφώσει μια μαρμάρινη πλάκα με την επιγραφή «ΕΔΩ ΒΡΕΘΗΚΕ Η ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ», στα 'ελληνικά', αγγλικά, γερμανικά και γαλλικά.

Στο μέρος αυτό, έπειτα από την απότομη κατηφοριά, υπάρχουν δυο - τρία πεζούλια και πιο κάτω ένα πολύ μεγάλο και μακρύ. Στην περιοχή αυτή μέσα σε ένα από τα μικρά πεζούλια ήταν η υπόγεια σπηλιά, που μέσα βρέθηκε το άγαλμα. Την ονομάζω, προσωρινά, σπηλιά για την ευκολία της συνεννόησης με τον αναγνώστη αυτού του βιβλίου. Πάρα κάτω θα δούμε τι ήταν αυτή η σπηλιά και θα της αποδώσουμε το πραγματικό της όνομα.

Την περιοχή αυτή μπορεί κανείς να επισκεφθεί ευκολώτερα από τα ανατολικά, από τη στροφή του τσιμεντοστρωμένου δρόμου, που πηγαίνει προς τις Κατακόμβες. Εκεί υπάρχει διάβαση για το μακρύ πεζούλι.

Εικών 3. *Τοπογραφικός χάρτης του Ν.Α. τμήματος της αρχαίας πόλης. (Πρωτότυπος).*

Η διάνοιξη του αμαξιτού δρόμου από τη Λίμνη της Τρυπητής μέχρι την ανατολική Πύλη έγινε το 1955. Τσιμεντοστρώθηκε αργότερα.

Το πολύ μακρύ πεζούλι, που βρίσκεται κάτω από την περιοχή για την οποία γίνεται λόγος, είναι ιδιαίτερα χαρακτηριστικό γιατί δεν υπάρχει άλλο τόσο μακρύ και επίπεδο σε όλη αυτή την πλαγιά της αρχαίας πόλης. Έχει μήκος περίπου 110 μέτρα και πλάτος 25. Ο τοίχος που συγκρατεί τα χώματά του, στη νότια πλευρά, είναι κτισμένος με μεγάλες πολυγωνικές πέτρες από τραχύτη, κατά το κυκλώπειο σύστημα. Είναι αρκετά καλά διατηρημένος, και εκτός από ένα μέρος του που έχει καταρρεύσει, ο υπόλοιπος στέκει ακόμη. Δεν είναι όμως τοίχος οχυρωματικός, γιατί βρίσκεται έξω από τα τείχη της αρχαίας πόλης. Είναι τοίχος αναλημματικός, για να συγκρατεί τα χώματα του πεζουλιού. Είναι φανερό πως κατασκευάστηκε από τον αρχαίο Δήμο Μηλίων, γιατί τέτοια μεγάλα έργα δεν γίνονται από ιδιώτες. Εκτός αν κάποιος πλούσιος χορηγός κάλυψε τη δαπάνη κατασκευής του. Ποια όμως να ήταν η ανάγκη για να γίνει ένα τόσο μεγάλο δημόσιο έργο;

Την απάντηση την έδωσαν οι ανασκαφές της Βρεταννικής Αρχαιολογικής Σχολής Αθηνών, που έγιναν εκεί το 1895, καθώς και σε άλλες θέσεις της αρχαίας πόλης. Οι τομές που έκαμαν οι ανασκαφείς μέσα στο πεζούλι αυτό, δεν έδωσαν καμιά ένδειξη για οποιοδήποτε κτίριο. Στα χείλη όμως του πολυγωνικού τοίχου και προς το εσωτερικό, βρήκαν ογκόλιθους από τραχύτη, τοποθετημένους κλιμακωτά, που κατέβαιναν προς τα μέσα. Το επάνω μέρος, το οριζόντιο, αυτών των σκαλοπατιών είναι πολύ πλατύ για σκαλοπάτι και φαίνεται πως προοριζόταν για να κάθονται θεατές. Αυτές όλες οι ενδείξεις οδήγησαν τους ανασκαφείς, στην πολύ πιθανή υπόθεση πως εδώ ήταν το Γυμνάσιον (Στάδιον) της αρχαίας Μήλου (Σ, Σμιθ. 1895, σ. 74). Την υπόθεση αυτή έρχονται να ενισχύσουν οι επιγραφές που βρέθηκαν πολύ κοντά. Η μια είναι η επιγραφή πάνω από την είσοδο της σπηλιάς της Αφροδίτης, και η άλλη αυτή που βρήκε ο ξένος το 1825 και που με αυτή αφιέρωνε ένα άγαλμα ο Επιάναξ. Θα γίνει αρκετός λόγος για τις επιγραφές αυτές παρά κάτω.

Στην περιοχή που περιγράψαμε πάρα πάνω, βρισκόταν η

υπόγεια σπηλιά μέσα στην οποία ο Κεντρωτάς βρήκε το άγαλμα της Αφροδίτης. Δυστυχώς η θέση της σήμερα είναι άγνωστη. Δεν υπάρχει κανένα σημάδι, καμιά ένδειξη που να την δείχνει. Όλα είναι αναστατωμένα από τα σκαψίματα και τα γκρεμίσματα που έκαμαν διάφοροι, αναζητώντας τέτοιους θησαυρούς. Υπάρχουν έγγραφες μαρτυρίες για ανασκαφές που έγιναν στην ίδια περιοχή, λίγα χρόνια μετά την εύρεση της Αφροδίτης. Η πρώτη μαρτυρία είναι του συνταγματάρχη Μπερνάρ Ροττιέ, που με εντολή του βασιλιά των Κάτω Χωρών έκανε επιστημονικό ταξίδι στην Ανατολή. Γράφει στην εισαγωγή του βιβλίου του:

«Το 1825, στα μέσα του καλοκαιριού πήγα στη Μήλο, και την προσοχή μου τράβηξαν τα ερείπια που βρίσκονται στα πόδια του Κάστρου. Στη μέση αυτών των λαμπρών υπολειμμάτων, λίγα βήματα από ο μέρος που ανακάλυψαν την περίφημη Αφροδίτη της Μήλου, βρήκα ένα ωραίο λιθόστρωτο (μωσαϊκό), που παρίστανε νεαρό Βάκχο. Σήμερα βρίσκεται στο Βασιλικό Μουσείο του Λέυντε. Ξέθαψα, ακόμη, ένα θαυμάσιο μαρμάρινο βωμό, μερικά αγγεία, αρχαίους λύχνους και πολλά μετάλλια (νομίσματα), πολύ σπάνια, με τον τύπο του νησιού αυτού. Τις έρευνές μου όμως σταμάτησαν οι άρχοντες της Μήλου, που μου είπαν πως υπάρχει νόμος της Ελληνικής Κυβέρνησης, που απαγορεύει σε οποιονδήποτε, όποιας εθνικότητας κι αν είναι να αρχίζει ή να εξακολουθεί να κάνει ανασκαφές και να ιδιοποιείται θραύσματα αρχαίων μνημείων... Υπάκουσα λοιπόν με σεβασμό στις διαταγές του άρχοντα, αν και είχα κάμει πρωτύτερα την αγορά του εδάφους, μέσα στο οποίο έκανα τις έρευνές μου. Την αγορά έκαμα μπροστά στον Πρόξενο της Α.Μ. του βασιλιά της Γαλλίας τον κ. Μπρεστ, σεβαστό φίλο μου» (Μ. Ροττιέ, 1828, σ. 9-10).

Άλλο έγγραφο, που υπάρχει στα αρχεία του Λούβρου, είναι επιστολή που στέλνει στις 11 Δεκεμβρίου 1828, ο υποκόμης ντε λα Ροσφουκώ, υπασπιστής του βασιλιά (Καρόλου του 10ου) και αρμόδιος του τμήματος Καλών Τεχνών, στον κόμη ντε Φορμπέν, διευθυντή του Λούβρου, ~~στις 11 Δεκεμβρίου 1828~~. Τον ειδοποιεί πως στη Μασσαλία έχει φθάσει άγαλμα, που ανακαλύφθηκε πρόσφατα στη

Μήλο, και προσφέρθηκε για τη βασιλική συλλογή από τον μεσάζοντα Δημήτριο Καπούδα. Το άγαλμα βρίσκεται στο κατάστημα των Ελλήνων εμπόρων αδελφών Ζιζίνια, και να ενεργήσει να εξεταστεί από κάποιον ειδικό. Τελικά η εξέταση δεν έγινε και το άγαλμα αγοράστηκε από άλλο κράτος. Στην επιστολή αυτή του ντε λα Ροσφουκώ, είναι προσαρτημένα τρία έγγραφα που έχουν ενδιαφέρον. Το ένα είναι αντίγραφο επιστολής του Θεοδώρου Ξένου, εμπόρου και Ολλανδού υπηκόου, που το στέλνει στο Δημήτριο Καπούδα, ανταποκριτή του, που διαπραγματευόταν με τους Γάλλους την αγορά του αγάλματος αυτού:

«Σας έχω γράψει πως βρισκόμουν εδώ τον καιρό που ανακάλυψαν το άγαλμα της Αφροδίτης, που αγόρασαν οι Γάλλοι και το μετέφεραν στο Παρίσι. Πρόσεξα πολύ αυτό το μέρος και στη συνέχεια το αγόρασα, με σκοπό να ψάξω όλη αυτή την περιοχή, μόλις οι υποθέσεις μου το επέτρεπαν... Άρχισα λοιπόν να βάζω να ερευνούν ακριβώς στο ίδιο μέρος όπου βρήκαν την Αφροδίτη και δεν άργησα να βρω τα ίχνη του ναού. Ακολούθησα τα ίχνη του και προχώρησα περίπου είκοσι γαλλικά πόδια (6,50 μέτρα) προς τα δεξιά. Βρήκα μια κόγχη που μέσα ήταν τοποθετημένο ένα άγαλμα που παριστάνει άντρα που κρατούσε τα πόδια του. Για βάση είχε μια μαρμάρινη πλάκα. Δυστυχώς δεν είχε ούτε χέρια ούτε κεφάλι. Το σώμα του είναι ολόγυμνο και ελεύθερο. Ανάμεσα στους μηρούς του υπάρχει μια μαρμάρινη κολόνα, που επάνω της ακουμπούσε το άγαλμα. Μπροστά από την κολόνα κρέμεται, επάνω στους μηρούς, ένα μαρμάρινο πέπλο. Η ακόλουθη επιγραφή διατηρείται ολόκληρη επάνω στην κολόνα:

ΑΝΤΙΦΑΝΗΣ ΘΡΑΣΩΜΙΔΟΥ ΠΑΡΙΟΣ ΕΠΟΙΕΙ

Δυστυχώς δεν μπορέσαμε να βρούμε ούτε τα χέρια ούτε το κεφάλι αυτού του αγάλματος, κι έτσι δεν μπορέσαμε να αναγνωρίσουμε τη θεότητα που παριστάνει. Όλο το σώμα είναι από άσπρο μάρμαρο και δεν έχει πειραχθεί καθόλου ούτε εμπρός ούτε πίσω. Μόνο στο στήθος έχει μικρή, μα ασήμαντη ζημιά. Το ύψος από τα πόδια μέχρι τους ώμους είναι έξι γαλλικά πόδια (1,92) μέτρα), και με πολύ καλές αναλογίες. Το στήθος είναι πλατύ...

...Σε μια άλλη κόγχη βρήκα τα πόδια άλλου αγάλματος που κι αυτό είχε για βάση μια μαρμάρινη πλάκα, σκαμμένη στη μέση, και που μπροστά είχε αυτή την επιγραφή:

ΕΠΙΑΝΑΞ Ο ΠΑΤΗΡ ΚΑΙ Ο ΑΔΕΛΦΟΣ ΟΝΟΜΑΡΧΟΣ ΑΓΙΣΗΜΕΝΗΝ ΕΡΜΑΙ ΚΑΙ ΗΡΑΚΛΕΙ».

Το δεύτερο έγγραφο είναι το ακόλουθο πιστοποιητικό, γραμμένο στα ελληνικά:

«Δηλοποιώμεν οι υπογεγραμένοι προύχοντες της Νήσου Μήλου, ότι ο κύριος Θεόδωρος Ξένος, έβαλλεν ανθρώπους δι' εξόδων του ανασκάπτοντες περί παλαιοτήτων. Όθεν κατά το μέρος του θεάτρου, επέχων ολίγον, ανεκαλήφθη εν άγαλμα εκ μαρμάρου λευκού, άνευ κεφαλής και χροών, εγγύς εις τον τόπον όπου ευρέθη το άγαλμα της Αφροδίτης κατά τους 1820. Διό του δίδεται η παρούσα μαρτυρία τετυπωμένη με την σφραγίδα της Κοινότητος εις ένδειξιν αληθείας.

Εν Μήλῳ 1829, Μαρτίου 24

Ακολουθούν δύο υπογραφές δυσανάγνωστες που μοιάζουν να είναι του Ιάκωβου Ταταράκη και του Ιάκωβου Αρμένη.

Το τρίτο έγγραφο είναι το ακόλουθο πιστοποιητικό του Μπρεστ, που υπογράφεται «επίτιμος πρόξενος». Είναι γραμμένο στα γαλλικά, έχει πολλές ανορθογραφίες και ασυνταξίες, πράγμα που σημαίνει πως αυτός που το έγραψε, δεν ήξερε καλά τη γλώσσα. Ίσως αυτός να είναι ο Λούης Μπρεστ.

«Ο υπογεγραμμένος Λούης Μπρεστ, επίτιμος υποπρόξενος της Γαλλίας στη Μήλο, νησί του Αρχιπελάγους, βεβαιώ και πιστοποιώ ότι ο κ. Θεόδωρος Ξένος, Ολλανδός έμπορος, κάνοντας ανασκαφές στη Μήλο, αναζητώντας αρχαιότητες, ευρήκε στις τρεις Φεβρουαρίου χίλια οκτακόσια είκοσι επτά ένα άγαλμα χωρίς κεφάλι και χέρια, που παριστάνει άντρα γυμνό, και έχει όλα τα υπόλοιπα ακέραια και καλά διατηρημένα, αν και η κολόνα ή το βάθρο όπου τα ενδύματα αυτού του αγάλματος ήταν προσκολλημένα, και όπου βρισκόταν η κατωτέρω επιγραφή, καθώς και τα δύο πόδια, έσπασαν όταν το ξέθαβαν.

Το άγαλμα αυτό βρέθηκε στο ίδιο χωράφι και δεξιά από το μέγαρον (hotel?) όπου βρέθηκε το άγαλμα της Νικηφόρου Αφροδίτης τον Μάρτιο 1820, που υπάρχει στο Παρίσι στο Μουσείο της Αυτού χριστιανικής Μεγαλειότητος.

Ο υπογεγραμμένος πιστοποιώ επί πλέον πως ο κύριος Ξένος βρήκε μέσα στο ίδιο χωράφι και βωμό, ένα άλλο μέγαρον (hotel?) όπου βρήκε διάφορα κομμάτια μάρμαρο, επτά τον αριθμό, που προέρχονταν από άλλο άγαλμα, ανάμεσά τους δυο πόδια, και την επιγραφή που αντιγράφω στην πίσω σελίδα. Σε πίστη της αλήθειας του εδώσαμε το παρόν Πιστοποιητικόν για να το χρησιμοποιήσει και το εκτιμήσει, αν του παραστεί ανάγκη.

Μήλος, την 4 Απριλίου 1827.

Ο επίτιμος υποπρόξενος της Γαλλίας

Λούης Μπρεστ

(Σφραγίδα του υποπροξενείου της Γαλλίας στη Μήλο)»

Στην πίσω σελίδα υπάρχουν οι δύο επιγραφές που αναφέρει ο Ξένος, αλλά γραμμένες, κάθε μία, σε τρεις γραμμές αντί δύο. Και πάλι η βεβαίωση για την αλήθεια, του Μπρεστ με την υπογραφή του και τη σφραγίδα του υποπροξενείου (Μισόν, 1902, σ. 23-27).

Αυτές είναι οι δύο βεβαιωμένες ανασκαφές που έγιναν στην περιοχή που βρέθηκε η Αφροδίτη, η μία το 1825 και η άλλη το 1827. Και οι δύο ανασκαφείς βεβαιώνουν πως αγόρασαν την περιοχή αυτή πριν αρχίσουν τις έρευνες. Φαίνεται πως οι αγορές αυτές δεν ήταν οριστικές, γιατί ο Ξένος αγοράζει μετά τον Ροττιέ, το ίδιο μέρος.

Μα και πόσες άλλες ανασκαφές δεν θάγιναν; Το 1880 ο Στίλλμαν δεν βρήκε ίχνος από τη σπηλιά. Τα πάντα είχαν αλλάξει. Έχουν περάσει λοιπόν περισσότερα από εκατό χρόνια από τότε που τα ίχνη της υπόγειας σπηλιάς έχουν χαθεί.

Την ονόμασα σπηλιά για ευκολία συνεννόησης με τον αναγνώστη. Τώρα ήρθε η στιγμή να δούμε τι ήταν αυτή η σπηλιά και να της αποδώσουμε το πραγματικό της όνομα.

Περιγραφές της υπάρχουν αρκετές, από το 1820 μέχρι το 1862. Θα τις παραθέσω με τη χρονολογική σειρά που έγιναν οι επισκέψεις σ' αυτήν, άσχετο αν οι επισκέπτες δημοσίευσαν πολύ αργότερα τις μαρτυρίες τους.

Η πρώτη περιγραφή είναι του Βουτιέ. Αναφέρεται στην ημέρα της ανακάλυψης του αγάλματος και τη δημοσίευσε το 1874. Αλλά πριν από τη δημοσίευση, σε γράμμα του προς τον ντε Μαρσελλύς, ο Βουτιέ το 1860, λέγει μερικά. Αυτό το γράμμα δημοσιεύθηκε το 1939. (Αλώ. 1939, σ. 177).

«Ένας χωρικός έβγαζε πέτρες από τα ερείπια μιας μικρής εκκλησίας, που ήταν θαμμένη από τα χώματα, και που στο εσωτερικό της έδειχνε ακόμη ίχνη από τοιχογραφίες. Βλέποντάς τον να σταματά και να κυττάζει με προσοχή το βάθος της τρύπας, τον πλησίασα... Είχαμε ψάξει πολύ προσεκτικά μια επιφάνεια τεσσάρων τετραγωνικών μέτρων, που την περιόριζαν γύρω οι τοίχοι της. (Ο. Βουτιέ, 1874, σ. 8-9).

Η δεύτερη περιγραφή είναι του Ντυμόν ντ' Ουρβίλ, που την επισκέφθηκε την 19 Απριλίου 1820. Είναι και η πρώτη που δημοσιεύτηκε, την άνοιξη του 1821, στο Παρίσι:

«Ένα είδος κόγχης (niche) θαμμένης σε βάθος 10 με 12 πόδια γαλλικά, (3,20 με 3,85 μέτρα) κάτω από τη σημερινή επιφάνεια του εδάφους. Επάνω από την είσοδο της κόγχης ήταν κτισμένο ένα μάρμαρο με επιγραφή, που είχε μάκρος τέσσερα πόδια και μισό (1,45 μέτρα) και πλάτος έξη με οκτώ δάκτυλα (0,15 με 0,20 μ.) Αντέγραψα με προσοχή τα γράμματα που είχαν απομείνει από την επιγραφή..

ΑΚΧΕΟΣΑΤΙΟΥΥΠΟΓΥ... ΑΣ
ΤΑΝΤΕΕΞΕΔΡΑΝΚΑΙΤΟ/....
ΕΡΜΑΙ ΗΡΑΚΛΕΙ».

Ο υποπλοίαρχος Ματτερέρ, που συνόδευε τον Ντυμόν ντ' Ουρβίλ, στην επίσκεψή του, δίνει την ακόλουθη περιγραφή, που τη δημοσίευσε το 1842, στον επικήδειο που έγραψε για τον Ντυμόν ντ' Ουρβίλ:

«Σ' ένα χωράφι πολύ καλά καλλιεργημένο, περιτριγυρισμένο από τέσσερις τοίχους αρκετά υψηλούς, στο πάχος ενός απ' αυτούς ήταν ενσωματωμένη μια κόγχη, κατασκευασμένη από τούβλα, ακόμα κόκκινα, που το επάνω της μέρος ήταν κυκλικό» (Ζ. Αικάρ, 1874, σ. 147).

Ο ντε Μαρσελλύς επισκέφθηκε τη σπηλιά την 24η Μαΐου 1820, κατεβαίνοντας από το σπίτι του Μπρεστ, μετά τη δεύτερη και καρποφόρα συνάντησή του με τους προκρίτους της Μήλου. Λέγει;

«Ένα είδος κόγχης μακρουλής, κτισμένης μέσα στο βράχο που επικρατούσε, και που ήταν το όριο της ιδιοκτησίας του... μια σπηλιά στενάχωρη, χωσμένη πέντε με έξη πόδια (1,60 με 1,95 μέτρα), κάτω από τη σημερινή επιφάνεια του εδάφους...» (ντε Μαρσελλύς, 1839, σ. 237).

Η επόμενη μαρτυρία που έχουμε είναι από δύο μέλη της Γαλλικής Επιστημονικής Αποστολής στο Μορηά, που τον Σεπτέμβριο του 1829, επισκέφθηκαν τη Μήλο. Τον Αμπέλ Μπλουέ, αρχιτέκτονα και τον Κ. Λενορμάν, αρχαιολόγο:

«Είδαμε επίσης το μέρος όπου άλλοτε ήταν η Αφροδίτη της Μήλου, που σήμερα βρίσκεται στο Μουσείο μας. Είναι ένα είδος μεγάλης ωοειδούς σάλας, περιτριγυρισμένης από τοίχους υποστηρίξεως γεμάτους από ζωγραφισμένες επιγραφές. Στη μέση αυτής της σάλας έχουν στήσει μια κολόνα (Α. Μπλουέ, 1839, ΙΙΙ, σ. 2).

»Επισκέφθηκα επίσης, το 1829 το είδος της σπηλιάς ή νυμφαίου μέσα στο οποίο ανακαλύφθηκε η Αφροδίτη, και μπορώ να βεβαιώσω, αντίθετα με αυτά που προτείνει ο κ. ντε Μαρσελλύ, πως το εσωτερικό της ποτέ δεν είχε χρησιμεύσει ως τόπος λατρείας των Χριστιανών. Μια προτομή του Ασκληπιού, έργο πρώτης τάξεως... μόλις είχε βρεθεί την εποχή του ταξιδιού μας στη Μήλο, σε μικρή απόσταση από τη θέση της Αφροδίτης και με συνθήκες σχεδόν παρόμοιες. (Κ. Λενορμάν, 1854, σ. 618).

Λίγα χρόνια αργότερα, το 1838, ο αρχιτέκτονας Μοραί επισκέφθηκε τη Μήλο. Η περιγραφή του αξίζει γιατί είναι λεπτομερειακή και προέρχεται από ειδικό, που φαίνεται πως πρόσεξε πολύ:

«Το κελλί (το γράφει ιταλικά, la cella) είναι κατά το μεγαλύτερο μέρος του πελεκημένο μέσα στο βράχο, και πιστεύω από τη μορφή του εδάφους, πως ήταν ολόκληρο

έτσι πελεκημένο πριν διανοίξουν το στόμιό του για να βγάλουν το άγαλμα. Το πλάτος του είναι περίπου 4-5 μέτρα, η οροφή του έχει διπλή κλίση όπως οι Ετρουσκικοί τάφοι και οι τοίχοι του έχουν ύψος 4 μέτρα. Λευκό μύστρωμα σκεπάζει τους τοίχους του και την οροφή, με ζωγραφιστά γραμμικά πλαισιώματα διαφόρων χρωμάτων. Όλα αυτά αποδείχνουν με βεβαιότητα, πως η κατασκευή αυτή χρονολογείται από τους πιο παληούς χρόνους της Ελλάδας. Παρατηρούμε ακόμη, πως η κατασκευή αυτή είναι στην πλαγιά του βουνού που ανεβαίνει απότομα, πίσω της... Σε μικρή απόσταση υπάρχει μεγάλος αριθμός αιθουσών που είναι το ίδιο σκαμμένες μέσα στο βράχο, και έχουν ακροσόλια, πράγμα που δείχνει πως είναι αρχαίοι τάφοι. Υπάρχει λοιπόν κάθε λόγος να πιστεύουμε πως το σπιτάκι μας, αρχικά ήταν τάφος. Ποτέ δεν ήταν χριστιανική εκκλησία. (Μοραί, 1867, σ. 6-7).

Το 1847, ο Λούης Μπρεστ συναντήθηκε στην Αθήνα με τον Γάλλο αρχιτέκτονα Ντουσσώ, και του διηγήθηκε αρκετά για την Αφροδίτη, άσχετο αν τα πιο πολλά ήταν ψέματα. Από το φυλλάδιο που εξέδωσε ο Ντουσσώ το 1877, παραθέτω την περιγραφή της σπηλιάς, όπως του τη διηγήθηκε ο Μπρεστ:

«Μια υπόγεια κρύπτη... μικρών διαστάσεων... Ο ναός (ή η κρύπτη) που ανακαλύψαμε είχε γεμίσει από τα κατακρημνίσματα του πολύ κατηφορικού εδάφους της ακρόπολης, που ήταν από πάνω της. Ακουμπούσε στο βράχο της, και το ημικύκλιο που την τελείωνε είχε θόλο που ήταν σχεδόν ανέπαφος... μέσα στο κόκκινο επίχρισμα του ημικυκλίου... (Σ. Ντουσσώ, 1877, σ. 10-11).

Η τελευταία μαρτυρία που έχουμε είναι του Στίλλμαν, αμερικανού δημοσιογράφου, που επισκέφθηκε τη Μήλο δυο φορές, το 1862 και το 1880. Τη δεύτερη φορά ήταν απεσταλμένος από ένα περιοδικό, για να φωτογραφίσει ότι απέμενε, που νάχει σχέση με το άγαλμα. Στην επίσκεψη αυτή τον συνόδευε ο γιος του Μπρεστ, μα δεν βρήκε κανένα ίχνος της σπηλιάς, που είχε δει, το 1862. Το δημοσίευμά του συνοδεύεται από πολλές εικόνες αγαλμάτων, και από τρεις γκραβούρες, από φωτογραφίες της

Μήλου. Η μια είναι άποψη που δείχνει το Κάστρο, την Τρυπητή, το Κλήμα και τα γύρω βουνά. Φαίνεται παρμένη κοντά από το Εμπουριό. Η δεύτερη δείχνει ένα δρόμο του Κάστρου, και η τρίτη το χωράφι που βρέθηκε η Αφροδίτη, αλλά δεν μπορεί κανείς να βγάλει από αυτήν κανένα συμπέρασμα. Λέγει:

«Ήταν (το 1862) απ' ό,τι θυμάμαι μια χοντροκαμωμένη κατασκευή δέκα ή το πολύ δώδεκα πόδια (αγγλικά, 3,00 έως 3,60 μ.) ύψους, και πλατειά περίπου οκτώ (2,50 μ.). Ήταν μέρος ενός παληού συνοριακού τοίχου του χωραριού που βρισκόταν μπροστά της, και από πάνω της το έδαφος ήταν στο ίδιο επίπεδο με την κορυφή του θόλου... Δεν είχε καμιά συνέχεια ή επικοινωνία με άλλη κατασκευή και δεν υπήρχαν ίχνη ερειπίων ή θεμελίων αρχαίων κτιρίων γύρω της. Το άνοιγμά της ήταν κλεισμένο με γκρεμίδια, και όχι με τοίχο, όπως ήταν φανερό από την επιφάνεια των πλάγιων τοίχων, που ήταν με λεία, αν όχι προσεκτικά καμωμένη λιθοδομή... Η όλη μελέτη του Ντουσσώ δεν έχει καμιά αξία, καθώς το σκίτσο του δεν ανταποκρίνεται στα ερείπια που είδα... Το 1880 έκαμα νέα επίσκεψη στη Μήλο. Ο τοίχος που ήταν η κόγχη είχε εξαφανιστεί, και το χωράφι του τωρινού ιδιοκτήτη είχε επεκταθεί πιο πέρα... Τα γκρεμίδια ήταν μαζεμένα σε σωρούς τεράστιους σαν τοίχους, και δύο ή τρία πεζούλια πιο πάνω είναι το τείχος της ακρόπολης, μια μάζα ελληνικής τοιχοποιίας από ογκολίθους από λάβα. (Στίλλμαν, 1881, σ. 95-96).

Από τις μαρτυρίες που παρέθεσα μπορούμε να βγάλουμε αρκετά συμπεράσματα, μερικά με επιφύλαξη, γιατί μπορεί να μην επισκέφθηκαν όλοι την ίδια σπηλιά.

Το πρώτο είναι πως η σπηλιά ήταν σκαμμένη μέσα στο βράχο που το πέτρωμα του πρέπει να ήταν μαλακό, όπως το πέτρωμα που είναι ανατολικώτερα. Στην περιοχή αυτή που ήταν η σπηλιά σήμερα δεν φαίνεται τέτοιος βράχος καθόλου. Φαίνεται πως είναι σκεπασμένο με χώματα.

Δεύτερο συμπέρασμα είναι πως βρισκόταν πιο ψηλά από το πεζούλι που ήταν εμπρός της. Είναι άγνωστο σήμερα ποιο πεζούλι ήταν αυτό, αν είναι το μεγάλο, το στάδιο της

αρχαίας πόλης, ή κανένα πιο μικρό, από αυτά που είναι πιο πάνω.

Τρίτο συμπέρασμα, ότι δεν βρισκόταν πολύ ψηλά, κοντά στον δρόμο, γιατί κανείς δεν την συσχετίζει με αυτόν.

Τέταρτο συμπέρασμα, πως το σχήμα του πατώματός της ήταν ημικυκλικό με την καμπύλη στο εσωτερικό, και πως εμπρός δεν είχε τοίχο να την κλείνει, αλλά ήταν ανοιχτή.

Πέμπτο συμπέρασμα είναι πως το εσωτερικό της ήταν μιστρωμένο με λευκό χρώμα και με επιμέλεια, και επάνω στο μίστρωμα των τοίχων υπήρχαν σχέδια πλαισίων, καμωμένα με διάφορα χρώματα, ίσως δε να είχε και επιγραφές.

Έκτο, πως η σπηλιά όταν τη βρήκε ο Κεντρωτάς, ήταν χωμένη ολόκληρη από τα χώματα και τις πέτρες που είχαν κατρακυλήσει από πάνω, και ήταν δυο με τέσσερα μέτρα (εδώ οι μαρτυρίες διαφέρουν) κάτω από την επιφάνεια του εδάφους. Μετά τις ανασκαφές του Ροττιέ και του Ξένου, φαίνεται πως αποκαλύφθηκε ολόκληρη ή μεγάλο μέρος της, γιατί κανείς από τους μεταγενέστερους επισκέπτες δεν μιλά για υπόγεια σπηλιά.

Αυτά είναι τα συμπεράσματά μας. Πού λοιπόν μας οδηγούν; Τί ήταν αυτή η σπηλιά στην αρχαία εποχή, γιατί ασφαλώς τότε την έσκαψαν.

Από το σχήμα της, όπως σχεδόν όλοι το βεβαιώνουν, φαίνεται πως ήταν εξέδρα. Στην αρχαιότητα, εξέδρα λεγόταν ανεξάρτητο ημικυκλικό οικοδόμημα, με στέγη ή χωρίς, που είχε συνήθως καθίσματα παρά τους τοίχους από πέτρα ή ξύλινα. Ήταν ανοικτή εμπός, και η στέγη της, όταν είχε, ήταν συνήθως μισός θόλος ή δύρριχτη, όπως στην περίπτωση αυτή. Οι εξέδρες κατασκευάζονταν σε δημόσια μέρη, αγορές, ακαδημίες, κήπους και κυρίως σε γυμναστήρια. Πολλοί πλούσιοι έκαναν εξέδρες στο βάθος δρόμου του κήπου των. Οι εξέδρες χρησίμευαν για συγκεντρώσεις, συζητήσεις και άλλες τέτοιες ανάγκες.

Πολλοί από τους επισκέπτες της την λένε κόγχη (niche). Στην αρχιτεκτονική, κόγχη λέγεται ένα βαθούλωμα που κατασκευάζεται σε μια όρθια επιφάνεια (τοίχο ή βράχο), τελειώνει επάνω με στρογγυλό σχήμα και χρησιμοποιείται για να τοποθετηθεί μέσα άγαλμα, έπιπλο, σόμπα κ.τ.λ. Η εξέδρα και η κόγχη μοιάζουν πολύ στο σχήμα. Η κόγχη όμως είναι πολύ πιο μικρή από την εξέδρα.

Η επιγραφή που ήταν σκαλισμένη επάνω στη μαρμάρινη πλάκα, ήταν σβησμένη η μισή. Ο Ντυμόν ντ' Ουρβίλ την αντέγραψε και την δημοσίευσε. Το ίδιο έκαμε κι ο ντε Μαρσελλύς, στο βιβλίο του (1839), μα φαίνεται πως δεν την αντέγραψε από το μάρμαρο, παρά από την έκθεση του Ντυμόν ντ' Ουρβίλ, που είχε στα χέρια του. Κάνει τα ίδια λάθη, όπως υποστηρίζει ο Ρενάκ (Ρενάκ, 1930, σ. 329). Όλες όμως οι αμφιβολίες για τη γραφή της διαλύονται, γιατί υπάρχει η εικόνα αυτής της ίδιας της επιγραφής στο βιβλίο του ντε Κλαράκ (1841, ΙΙ τ. σ. 853 και πίν. LIV) που ήταν τότε έφορος των κλασσικών αρχαιοτήτων στο Λούβρο. Την αναδημοσιεύω εδώ, (Εικών 4) από το βιβλίο αυτό.

Η επιγραφή λέει πως ο Βάκχιος ο γιος του Σατίου, που ήταν υπογυμνασίαρχος, αφιέρωσε την «εξέδρα και το....» στον Ερμή και στον Ηρακλή. Οι αφιερώσεις αυτές γίνονταν όταν τελείωνε η θητεία τους. Αλλά έχουμε και κάτι άλλο, επάνω στην επιγραφή. Μετά το «ΕΞΕΔΡΑΝ ΚΑΙ ΤΟ...» υπάρχει μια λοξή γραμμή που ανήκει στο επόμενο γράμμα. Ίσως να ανήκει στο γράμμα «Α». Αν είναι έτσι, τότε η λέξη που είναι σβησμένη μπορεί να ήταν «ΑΓΑΛΜΑ». Αυτά λένε οι Γερμανοί αρχαιολόγοι Φουρτβέγκλερ και Χίλλερ φον Γκέρτιγκερ (Φουρτβέγκλερ, 1893, σ. 615 και Γκέρτιγκερ, στον ΙΙΙ τόμο των Ελληνικών επιγραφών των νήσων του Αιγαίου, αρ. 1091). Και τότε η αφιερωτική επιγραφή ολοκληρώνεται και διαβάζεται:

ΒΑΚΧΙΟΣ ΣΑΤΙΟΥ ΥΠΟΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΗΣΑΣ
ΤΑΝΤΕ ΕΞΕΔΡΑΝ ΚΑΙ ΤΟ ΑΓΑΛΜΑ
ΕΡΜΑΙ ΗΡΑΚΛΕΙ

Ποιο άγαλμα όμως αφιέρωσε ο Βάκχιος; Οι αρχαιολόγοι αυτοί υποστηρίζουν πως το άγαλμα αυτό ίσως να ήταν η Αφροδίτη.

Έχω τη γνώμη πως μερικά κομμάτια από το άγαλμα που βρέθηκαν μαζί του, βοηθούν στην υπόθεση αυτή. Θα αναφερθούν αναλυτικά στο κεφάλαιο 6, Περιγραφή του αγάλματος.

Η επιγραφή στο άλλο άγαλμα που βρήκε το 1827 ο Ξένος, στο ίδιο μέρος, δηλώνει πως κι αυτό ήταν αφιερωμένο στον Ερμή και στον Ηρακλή. Έχουμε λοιπόν δυο επιγραφές αφιερωτικές, από δυο διαφορετικούς δωρητές, που βρέθηκαν πολύ κοντά η μια στην άλλη, μόλις λίγα μέτρα, και που

ΒΑΚΧΙΟΣ ΣΑΤΙΟΥ ΥΠΟΓΥ . . . . ΑΣ
ΤΑΝΤΕΞΕΞΕΔΡΑΝ ΚΑΙ ΤΟ/
ΕΡΜΑΙ ΗΡΑΚΛΕΙ

Εικών 4. *Η επιγραφή, σε μαρμάρινη πλάκα, που ήταν επάνω από την είσοδο της εξέδρας όπου βρέθηκε η Αφροδίτη. (Κλαράκ, 1841).*

λένε πως αφιερώνονται μια εξέδρα κι ένα άγαλμα στον Ερμή και στον Ηρακλή, προστάτες των γυμναστηρίων. Πλησιάζουμε, λοιπόν, τη βεβαιότητα πως εδώ ήταν το Γυμνάσιο, το στάδιο δηλαδή της αρχαίας Μήλου, την εποχή αυτή.

Ο Σουηδός Γκέσκελ Σαλομάν (1878, σ. 27) υποστηρίζει ότι το άγαλμα βρέθηκε στα ερείπια γυμνασίου, γιατί η εξέδρα ήταν αφιερωμένη στον Ερμή και τον Ηρακλή. Όλα τα γυμνάσια στην αρχαία Ελλάδα αφιερώνονταν σ' αυτούς τους δύο, σε ένα θεό και ένα ημίθεο. Ο Ερμής αντιπροσώπευε την ευλιγισία και ο Ηρακλής τη δύναμη. Οι δυο ερμές, η μια με τον Ερμή και η άλλη με τον Ηρακλή, που βρέθηκαν μέσα στην εξέδρα και που σπάνια έλειπαν από τις παλαίστρες, είναι σε πλήρη συμφωνία με την επιγραφή που ήταν στη μαρμάρινη πλάκα πάνω από την είσοδο της εξέδρας. Αυτά λέει ο Σουηδός ζωγράφος και αρχαιολόγος.

Στο ίδιο συμπέρασμα φτάνουν και άλλοι αρχαιολόγοι, μεταξύ των οποίων ο Γερμανός Άντολφ Φουρτβέγγλερ (1895, σ. 377) και ο δικός μας Ιωσήφ Χατζηδάκης (1972, σ. 129).

Η Αφροδίτη της Μήλου βρέθηκε σε μια εξέδρα του Σταδίου της αρχαίας πόλης της Μήλου. Αυτό είναι το συμπέρασμα στο οποίο φτάνουμε.

3. Η ΑΝΑΚΑΛΥΨΗ

Η ανακάλυψη του αγάλματος της Αφροδίτης της Μήλου, έχει περιγραφεί σε όλα σχεδόν τα κείμενα που αναφέρονται σ' αυτά. Ίσως δεν θα χρειαζόταν, λοιπόν, να γίνει λόγος εδώ, παρά τόσο όσο θα ήταν απαραίτητο για να είναι πλήρης η αφήγηση.

Δεν είναι όμως έτσι τα πράγματα. Έχουν μιλήσει τόσοι πολλοί, αρμόδιοι και αναρμόδιοι, έχουν δοθεί τόσες διαφορετικές περιγραφές για την ανακάλυψη και για όσα επακολούθησαν, που η εικόνα έχει θολώσει πολύ. Χρειάζεται, λοιπόν, για να καθαρίσει αυτή η θολούρα, να ανατρέξουμε στις πηγές της ιστορίας μας. Και πηγές είναι οι δημοσιευμένες αφηγήσεις αυτού που την έβγαλε από την υπόγεια σπηλιά, του Βουτιέ, κι αυτών που την είδαν λίγες ημέρες αργότερα, όταν ήταν ακόμη στον τόπο που βρέθηκε, στα χέρια του Κεντρωτά. Πηγές ακόμα, οι κυριότερες, είναι οι έξι επιστολές του 1820, που δημοσιεύτηκαν στον γαλλικό τύπο, το 1874.

Με βάση λοιπόν αυτές τις πηγές, συναρμολογούμε την ιστορία της ανακάλυψης του αγάλματος.

Την άνοιξη του 1820, ένας γεωργός από την Πλάκα, ο Κεντρωτάς ή Μποτόνης, έσκαβε σε ένα πεζούλι, δικό του, κάτω από την Ανατολική Πύλη της αρχαίας πόλης. Ποιος Κεντρωτάς όμως έσκαβε; Υπάρχουν δυο εκδοχές για το βαπτιστικό του όνομα. Ο Βουτιέ κι ο Ντυμόν ντ'Ουρβίλ δεν αναφέρουν όνομα. Ο πρώτος που αναφέρει το όνομα «Γιώργος» είναι ο ντε Μαρσελλύς, που το γράφει στις σημειώσεις που έδωσε στον ντε Κλαράκ, και που αυτός τις χρησιμοποίησε για να γράψει το βιβλίο του. Το αναφέρει στη σελίδα 5 του βιβλίου, που κυκλοφόρησε το φθινόπωρο του 1821, στο Παρίσι. Ο ντε Μαρσελλύς έμαθε το όνομα Γιώργος από τον Μπρεστ, που ήταν μαζί του σε όλες τις διαπραγματεύσεις για το άγαλμα. Ο Μπρεστ το ίδιο όνομα έλεγε και σε άλλους, όπως στον αρχιτέκτονα Μοραί, το

1838 στη Μήλο (Μοραί, 1867, σ. 2) και, στον αρχιτέκτονα Ντουσώ, το 1847, στην Αθήνα (Ντουσώ, 1877, σ. 9).

Αργότερα όμως ο Μπρεστ, σε επιστολή του της 3ης Ιουνίου 1862, προς τον Γάλλο πρεσβευτή στην Αθήνα, Μπουρέ, τον ονομάζει «Θεόδωρο». Η επιστολή αυτή δημοσιεύτηκε στο Παρίσι από τον Ρενάκ το 1897. Ο Ταταράκης το 1867 τον λέει «Δημήτριο». Ο Γαϊτάνος το 1902 και το 1928 τον λέει «Θεόδωρο», στηριζόμενος σε πληροφορίες που πήρε «από αξιόπιστους Μηλιούς» (Γαϊτάνος, 1928, σ. 9). Ο Χατζηδάκης δεν εκφράζει προσωπική γνώμη, αλλά παραθέτει τι γράφει ο ντε Μαρσελλύς. (Χατζηδάκης, 1972, σ. 120). Στη σελίδα 127, γράφει τι λέγει ο Βουτιέ: «Την 8ην Απριλίου 1820, γεωργός ονομαζόμενος Γεώργος έσκαπτεν κ.τ.λ.». Ο Βουτιέ όμως ούτε ημερομηνία αναφέρει, ούτε όνομα. (Βλέπε Κείμενα, αρ. 10 και αρ. 14). Κι ο Βάος αναφέρει τον Θεόδωρο. Και κάνει σημαντικές έρευνες για τον Θεόδωρο. Βρίσκει στο Συμβολαιογραφείο Μήλου τη διαθήκη του, στην οποία περιγράφονται τα τρία πεζούλια του στις Τρεις Εκκλησιές, τοποθεσία που εκεί, πραγματικά, βρέθηκε το άγαλμα. Βρίσκει ακόμα τη διαθήκη της γυναίκας του Μοσκούς, και στο Ληξιαρχείο της Πλάκας την ηλικία των τριών παιδιών του. Και σε άλλο συμβόλαιο βρίσκει πως ο Θεόδωρος χρησιμοποιόταν ως εκτιμητής για να οριστεί η αξία ενός χωραφιού. Όλα αυτά είναι αληθινά, και η μελέτη του, που δημοσιεύτηκε το 1963, στον Γ΄ τόμο της Επετηρίδας της Εταιρείας Κυκλαδικών Μελετών, είναι πολύ τεκμηριωμένη στο ζήτημα αυτό. Για ένα πράγμα όμως, το σημαντικότερο, δεν προσφέρει απόδειξη: πως ο Θεόδωρος Κεντρωτάς είναι αυτός που βρήκε το άγαλμα.

Για το όνομα «Δημήτριος» δεν χρειάζεται πολύς κόπος για να απορριφθεί. Το έχει κάμει ο Γαϊτάνος. (1928, σ. 10).

Γιατί όμως ο Μπρεστ στην επιστολή του του 1862 τον βαφτίζει Θεόδωρο, αφού μέχρι το 1847 τον έλεγε Γιώργο; Είναι δυνατόν να μην ήξερε ποιος βρήκε το άγαλμα, αφού ζούσε μέσα στη μικρή κοινωνία του χωριού, τουλάχιστον από το 1817 που έφυγε από την Κίμωλο. Εκεί, στην Κίμωλο είχε γεννηθεί και μεγάλωσε, ήξερε τα ελληνικά καλύτερα από τα γαλλικά, όπως μαρτυρούνε πολλά κείμενά του, ανάμεσα στα οποία και η επιστολή, κατά την Επανάσταση, που συνέταξε και υπέγραψαν όλοι οι πρόξενοι, προς τον

Τούρκο ναύαρχο που βρισκόταν με τον στόλο του ανοικτά από τον Προβατά. Ένα αντίγραφο της μου έδειξε πριν από χρόνια ο Ζαφ. Βάος. Είναι στα γαλλικά μα έχει αρκετές ασυνταξίες και ανορθογραφίες. Κι αν πάλι δεν γνώριζε τον Κεντρωτά από πριν, όμως από την ημέρα που βρέθηκε το άγαλμα με αυτόν συζητούσε και αυτόν παρουσίαζε πως το βρήκε. Δεν είναι λοιπόν δυνατόν νάκανε λάθος ο Λούης Μπρεστ.

Το 1862 που ο Μπρεστ έγραψε αυτή την επιστολή ο Θεόδωρος Κεντρωτάς έχει πια πεθάνει, αφού το 1846 ετοιμοθάνατος κάνει τη διαθήκη του, που δημοσίευσε ο Βάος. Και ο Γιώργος θα έχει πεθάνει γιατί στο Ευρετήριο Θανάτων του Ληξιαρχείου Πλάκας, που αρχίζει το 1859, δεν υπάρχει αυτό το όνομα αυτής περίπου της ηλικίας. Μα κι ο Μπρεστ είναι πια στα τελευταία του, κι έπειτα από τέσσερεις μήνες πεθαίνει. Άλλη εξήγηση για το γράμμα αυτό, που είναι γεμάτο ψέματα, δεν στέκει παρά μόνο πως η ηλικία είχε κουράσει τον γέρο-Μπρεστ και δεν θυμόταν καλά. Στο Κεφάλαιο 9, τα Κείμενα αρ. 11 παραθέτω ολόκληρη την επιστολή όπως τη δημοσίευσε ο Ρενάκ. Τα σχόλια που την συνοδεύουν είναι δικά του.

Φαίνεται πως η κοινή γνώμη, όμως, την εποχή εκείνη, τον Θεόδωρο παραδεχόταν πως βρήκε το άγαλμα. Το επιβεβαιώνει ο Γαϊτάνος. Ίσως λοιπόν ο Μπρεστ να είχε ξεχάσει τον Γιώργο κι έγραψε ό,τι έλεγε ο κόσμος. Μα ο κόσμος, η κοινή γνώμη, έλεγε και λέει ακόμα πως στη θάλασσα στο Κλήμα έγινε η αρπαγή του αγάλματος από τους Γάλλους. Αυτό έκανε και τον συμπατριώτη μας, τον μακαρίτη Δορυμέδοντα Ευ. Κυρίτση να ψάχνει στο Κλήμα, μέσα στη θάλασσα με βατραχανθρώπους, να βρει τα χέρια της Αφροδίτης. (Εφημερίδα Le Figaro, 25 Ιουνίου 1967).

Κι έτσι καταλήγουμε στο συμπέρασμα πως ο Γιώργος Κεντρωτάς ή Μποτόνης ήταν αυτός που βρήκε την Αφροδίτη της Μήλου.

Έπειτα από τη μεγάλη αυτή παρέκβαση για το όνομα του Κεντρωτά, επανέρχομαι στην εξιστόρηση της ανακάλυψης. Έσκαβε λοιπόν, ο Κεντρωτάς μέσα στο πεζούλι του. Μα τι σκάψιμο έκανε; Ο Βουτιέ, αυτόπτης μάρτυρας, λίγα μέτρα παρακάτω με τους δύο ναύτες της «Εσταφέτ», έψαχνε γι' αρχαία. Γράφει λοιπόν, πως ο Έλληνας χωρικός έβγαζε

πέτρες από κάτι ερείπια, (Βουτιέ, 1874, σ. 8), πέτρες κατάλληλες για οικοδομή. Ο Ντυλόν ντ'Ουρβίλ γράφει πως ο χωρικός σκάβοντας βρήκε τυχαία μερικές πελεκημένες πέτρες, κι έτσι συνέχισε να ψάχνει. (Μπενιέ, 1908, σ. 231). Ο Ντυμόν ντ'Ουρβίλ δεν ήταν παρών, και αυτά θα τα έμαθε από τον Μπρεστ. Ο Μοραί γράφει πως όπως του είπε ο Μπρεστ το 1838, ο Γεώργος είχε κόψει ένα χοντρό δέντρο για να πάρει τα ξύλα, και θέλοντας να πάρει και τις ρίζες έκαμε ένα λάκκο ολόγυρα. (Μοραί, 1867, σ. 3). Ο Φερρύ λέγει, όπως του είπε ο γιος του Μπρεστ (ο Νικόλαος) το 1873, πως ο Κεντρωτάς είχε βοηθούς στο σκάψιμο τον γιο του Αντώνη, 18 χρονών τότε και τον ανηψιό του, 20 χρονών. Ο Βουτιέ όμως δεν μιλά για άλλους Έλληνες παρά μόνο για έναν, αυτόν που βοήθησαν οι δύο ναύτες του.

Όταν φάνηκε η βαθιά τρύπα, ο Κεντρωτάς σκύβει και βλέπει κάτι μάρμαρα να ασπρίζουν. Πίσω του όμως είναι οι τρεις Γάλλοι. Καταλαβαίνει πως αυτά που βρήκε έχουν αξία και θέλει να τα κρύψει σκεπάζοντάς τα με χώματα. Σ' αυτό, ο Βάος σωστά διέγνωσε την προσπάθεια του Κεντρωτά να κρύψει τον θησαυρό του από τους ξένους, για κατοπινή εκμετάλλευση. Ο Βουτιέ δεν κατάλαβε την πονηριά του Έλληνα χωρικού και γράφει:

> *«Είχε ανακαλύψει το επάνω μέρος ενός αγάλματος, σε πολύ κακή κατάσταση και αφού δεν μπορούσε να χρησιμοποιηθεί στην κατασκευή του, ετοιμαζόταν να το ξανασκεπάσει με γκρεμίδια».*

Δεν ήταν τόσο αφελής ο Κεντρωτάς.

Από δω και πέρα θα παρακολουθήσουμε τον Βουτιέ, που αυτόπτης μάρτυρας, δίνει λεπτομερειακά την περιγραφή της ανακάλυψης. Όταν είδε τον Κεντρωτά να σκύβει και να κοιτάζει μέσα στη σκοτεινή τρύπα, πλησίασε. Τού έδωσε μερικά γρόσια φιλοδώρημα και με τη βοήθεια των δύο ναυτών έβγαλαν το επάνω μέρος του αγάλματος, από την τρύπα. Επίεσε τον Κεντρωτά να ψάξει και να βρει και το άλλο, το κάτω μέρος του αγάλματος. Για να γράφει «επίεσε» και «να ψάξει», σημαίνει πως ο Κεντρωτάς δεν ήταν πολύ πρόθυμος. Ο λόγος είναι φανερός. Προσπαθούσε να κρύψει ό,τι μπορούσε. Και για «να ψάξει» θα πει πως δεν φαινόταν το κάτω μέρος του αγάλματος και χρειαζόταν

να βγουν τα χώματα και οι πέτρες που το έκρυβαν. Δεν άργησε να το βρει. Έγινε μια προσπάθεια να προσαρμοστούν τα δύο μέρη του αγάλματος, μα έλειπε ένα κομμάτι από τη μέση. Χρειάστηκαν καινούριες παροτρύνσεις του Βουτιέ και πολλά ψαξίματα για να βρεθεί, μέσα στα χώματα και τις πέτρες, κι αυτό το κομμάτι. Και τότε ο Βουτιέ μπόρεσε και έστησε το άγαλμα. Δεν γράφει αν το στήσιμο έγινε μέσα στην τρύπα ή έξω από αυτή, στην επιφάνεια του εδάφους. Το κάτω μέρος του αγάλματος, πολύ βαρύ, πάνω από 500 κιλά, δύσκολα θα μπορούσαν να το ανεβάσουν στην επιφάνεια οι τρεις, ο Κεντρωτάς και οι δυο ναύτες, ή οι τέσσερεις αν βοηθούσε κι ο Βουτιέ. Αν πάλι κατάφερναν να το ανεβάσουν, δεν θα ήταν λογικό να το κατεβάσουν πάλι μέσα στην τρύπα, όταν τελείωσε το σχεδίασμα από τον Βουτιέ. Γιατί μέσα στη σπηλιά το είδαν αργότερα οι Γάλλοι Αξιωματικοί.

Ο Βουτιέ αμέσως μετά έτρεξε στην Πλάκα, να ειδοποιήσει τον Μπρεστ για την ανακάλυψη, και στο πλοίο του, την «Εσταφέτ» να πάρει το λεύκωμα και τα μολύβια του, για να σχεδιάσει το άγαλμα.

Όσο έλειπε ο Βουτιέ, ο Κεντρωτάς εξακολουθούσε να ψάχνει. Έτσι βρήκε τις δυο Ερμές, με κεφάλι νέου και κεφάλι γέρου, καθώς κι ένα κομμάτι μπράτσου, μα τόσο φθαρμένο που δεν μπορούσε να χρησιμοποιηθεί.

Όταν ο Βουτιέ γύρισε από το λιμάνι άρχισε να σχεδιάζει το άγαλμα, τα δύο μέρη χωριστά και τις δυό Ερμές (Εικών 5). Αντίγραφο του σχεδίου αυτού πρωτοδημοσίευσε ο Φελίξ Ραβαισόν στην εφημερίδα «Τέχνη» το 1874. Αργότερα, το 1892, το ίδιο αντίγραφο δημοσίευσε στη μεγάλη διατριβή του για την Αφροδίτη της Μήλου. Όση ώρα ο Βουτιέ σχεδίαζε προσπαθούσε να πείσει τον Μπρεστ, που ήταν δίπλα του, να κλείσει αμέσως συμφωνία. Ο Κεντρωτάς ζητούσε μόνο 400 γρόσια. Μα ο Μπρεστ δίσταζε. Έλεγε αναστενάζοντας:

> *«Μα είστε βέβαιος, καλά βέβαιος, πως αυτά τα μάρμαρα αξίζουν τόσα λεφτά; Σας παρακαλώ, μη με κάνετε να ριψοκινδυνέψω τα λεφτά μου».*

Τελικά ο Μπρεστ, έπειτα από τις συμβουλές και τις πιέσεις και άλλων Γάλλων Αξιωματικών, που αργότερα

Εικών 5. Το σχέδιο του Βουτιέ, που έγινε επι τόπου την ημέρα που βρέθηκε η Αφροδίτη. (Ραβαισόν, 1892).

είδαν το άγαλμα, απόσπασε από τον Κεντρωτά την υπόσχεση πως δεν θα δώσει σε άλλον το άγαλμα, μέχρι να έλθει η απάντηση του Γάλλου Πρεσβευτή από την Πόλη, στον οποίον έγραψε ο Μπρεστ, μέσω του Γενικού Προξένου στη Σμύρνη, του Πιερ Νταβίντ.

Από την πρώτη στιγμή η ανακάλυψη του ωραίου αγάλματος διαδόθηκε στη μικρή κοινωνία της Μήλου. Ένας πρόκριτος, ο Ιάκωβος Ταταράκης, όπως αναφέρουν ο Αριστ. Ταταράκης (το 1867) και ο Αντ. Μηλιαράκης (το 1907), προσπαθούσε να σταματήσει τις διαπραγματεύσεις με τους Γάλλους. Έλεγε στον Κεντρωτά πως ο πρίγκηπας Μουρούζης, Δραγουμάνος του Τουρκικού Στόλου, του είχε αναθέσει να αγοράζει κάθε αρχαίο που θα βρισκόταν στη Μήλο και να του το στέλνει στην Πόλη. Οι φοβέρες του προκρίτου έπιασαν τόπο. Δεν χρειαζόταν και πολλά για να τρομοκρατηθεί ένας ραγιάς, όπως γράφει ο Βουτιέ, που κατεβαίνει στο πλοίο του για να παρακινήσει τον κυβερνή-

τη του, τον Ρομπέρ, να φύγουν αμέσως για την Πόλη για να αναφέρουν σχετικά στον Πρεσβευτή, τον μαρκήσιο ντε Ριβιέρ. Κι από εδώ και πέρα η μνήμη του Βουτιέ δεν τον βοηθά. Αυτά που γράφει, στη συνέχεια, για το πότε έφυγαν, πότε έφτασαν στην Πόλη, πότε γύρισαν στη Μήλο, δεν είναι αλήθεια. Θα δούμε αργότερα πώς έγιναν τα πράγματα.

Ο Κεντρωτάς, έπειτα από τις συζητήσεις με τους Γάλλους και μετά την επέμβαση του Ιάκωβου Ταταράκη, κατάλαβε πως το άγαλμα είχε μεγάλη αξία και φρόντισε να το εξασφαλίσει μέχρι να δει τι θ' απογίνει. Μεταφέρει το επάνω μέρος στη μάντρα του, που ήταν εκεί κοντά. Μάντρα στη Μήλο, λένε το σταύλο των προβάτων ή των άλλων ζώων. Να πώς την περιγράφει ο Ματτερέρ. (Ζ. Αικάρ, 1874, σ. 148):

«Στο μικρό αυτό καλύβι, που βλέπετε εκεί κάτω, στη γωνιά αυτού του χωραφιού, όπου η μητέρα του πλέκει τη ρόκα της, φυλάγοντας το άγαλμα που βρήκε ο γιος της, ... το καλύβι ήταν στρωμένο με κοπριά προβάτων».

Εκεί μέσα σ' αυτή τη μάντρα με τις κοπριές, έχει ακουμπήσει ο Κεντρωτάς την όμορφη Αφροδίτη. Εκεί έρχονται και τη βλέπουν ντόπιοι και ξένοι. Ο Ντωριάκ στις 11 Απριλίου εκεί την βλέπει. Ο Ντυμόν ντ'Ουρβίλ μαζί με τον Ματτερέρ, εκεί την βλέπουν, στις 19 Απριλίου, όταν κατεβαίνουν από την Πλάκα, μαζί με τον Μπρεστ.

Και φτάνουμε στην ημερομηνία της ανακάλυψης, που κι αυτή έχει δοθεί λάθος, όπως και τόσα άλλα για το άγαλμα. Ο ντε Μαρσελλύς λέγει τέλος Φεβρουαρίου, και στο βιβλίο του, του 1839, και στις σημειώσεις που έδωσε στον ντε Κλαράκ και που δημοσιεύονται στο βιβλίο του, το 1821. Ο Ντυμόν ντΟυρβίλ, στα τέσσερα κείμενα της αναφοράς του, που έχουν δημοσιευθεί, δίνει αόριστες ημερομηνίες. Στο κείμενο που έδωσε στον ντε Μαρσελλύς, γράφει: «Πριν ένα μήνα περίπου». Στα κείμενα που δημοσιεύθηκαν το 1821 και το 1862, γράφει: «Τρεις εβδομάδες περίπου, πριν φτάσουμε στη Μήλο». Και τέλος στο κείμενο που εδημοσίευσε ο Μπενιέ, το 1908, γράφει: «Στις αρχές του Απριλίου 1820».

Η αληθινή ημερομηνία, τελικά, γίνεται γνωστή μόνο το

1874, όταν δημοσιεύτηκαν οι έξι επιστολές του 1820. Στην πρώτη επιστολή που ο αντιπλοίαρχος Ντωριάκ έγραψε την 11 Απριλίου, αναφέρει: «Πριν από τρεις ημέρες, βρέθηκε από ένα χωρικό κ.λπ.». Έτσι η 8 Απριλίου είναι η εξακριβωμένη ημερομηνία της ανακάλυψης. (Κείμενα, Αρ. 1).

Πρέπει να προστεθεί εδώ πως η ημερομηνία αυτή είναι με το νέο ημερολόγιο, το Γρηγοριανό, που χρησιμοποιούσαν στη Δύση. Εδώ στην Ανατολή χρησιμοποιούσαν τότε το Ιουλιανό ημερολόγιο, που αργότερα το ονόμασαν παλαιό. (Στην Ελλάδα η αλλαγή από το παληό στο νέο έγινε την 16 Φεβρουαρίου 1923 που μετονομάστηκε σε 1η Μαρτίου). Με το παληό ημερολόγιο η ημερομηνία της ανακάλυψης, είναι η 28 Μαρτίου.

Ας δούμε τώρα τι βρέθηκε μέσα στην υπόγεια σπηλιά, εξέδρα του σταδίου της αρχαίας πόλης. Ο Βουτιέ λέγει: την Αφροδίτη σε δυο μεγάλα μέρη, το ενδιάμεσο κομμάτι από τον δεξιό γοφό και ένα άμορφο κομμάτι μπράτσου. Λέγει επίσης πως βρέθηκαν δυο Ερμές, η μια με κεφάλι νέου και η άλλη με κεφάλι γέρου. Ο Μπρεστ στην επιστολή του της 12ης Απριλίου λέει τα ίδια, καθώς κι ο Ντυμόν ντ'Ουρβίλ κι ο Ματτερέρ. Όλοι αυτοί οι τέσσερεις πρώτοι μάρτυρες, μιλούν για την Αφροδίτη και τις δυο Ερμές. Το άγαλμα δεν ήταν, έτσι απλά, δύο μέρη και ένα κομμάτι της μέσης. Είχε αποσπασθεί ο κότσος των μαλλιών, όπως γράφει ο Βουτιέ. Το ενδιάμεσο κομμάτι δεν ήταν ένα αλλά τέσσερα. Ήταν ακόμα το κομμάτι της παλάμης που κρατά το μήλο και ένα κομμάτι αριστερού βραχίονα, για το οποίο μιλά ο Βουτιέ. Τα δύο αυτά κομμάτια των χεριών είναι πολύ πιθανόν να ανήκουν στο άγαλμα. Τα τέσσερα κομμάτια της μέσης, κατά περίεργο τρόπο δεν τα αναφέρει κανείς, ούτε ο ντε Μαρσελλύς που τα φόρτωσε στην Εσταφέτ. Σε κατοπινό άρθρο του μιλά για όλα τα άλλα εκτός από αυτά. (ντε Μαρσελλύς, 1854, σ. 291-285). Πρώτη αναφορά γίνεται στο βιβλίο του ντε Κλαράκ, το 1821. Έτσι το άγαλμα της Αφροδίτης βρέθηκε σε επτά κομμάτια, και αυτά, συναρμολογημένα, το απαρτίζουν από το 1821. Η παλάμη με το μήλο, είναι βέβαιο πως βρέθηκε από την πρώτη στιγμή, γιατί γίνεται λόγος για το μήλο που δέχεται η Αφροδίτη, στις δύο πρώτες επιστολές του 1820.

Αυτή είναι η ιστορία της ανακάλυψης της Αφροδίτης της

Μήλου, από τον Γεώργιο Κεντρωτά ή Μποτόνη, στις 8 Απριλίου 1820, μέσα σε μια εξέδρα του Σταδίου της αρχαίας πόλης, που είχε γεμίσει με πέτρες και χώματα που είχαν κυλήσει από πάνω.

4. ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΝΑΚΑΛΥΨΗ

Στο προηγούμενο κεφάλαιο είδαμε πως ο Κεντρωτάς, αμέσως έπειτα από την ανακάλυψη, μετέφερε το επάνω μέρος του αγάλματος της Αφροδίτης, στη μάντρα που είχε για τα πρόβατά του, που ήταν μέσα στο ίδιο χωράφι. Εκεί είδε το άγαλμα ο Ντωριάκ, γιατί μιλά για το μισό άγαλμα, επειδή δεν είδε το άλλο μισό που ήταν μέσα στην υπόγεια σπηλιά. Η μεταφορά λοιπόν πρέπει να έγινε αμέσως, γιατί η επίσκεψη αυτή έγινε στις 10 ή 11 Απριλίου. Η φύλαξη του πολύτιμου ευρήματος γινόταν από τον Κεντρωτά και τους δικούς του που φαίνεται πως αλλάζανε βάρδιες στη φύλαξη. Ο Ματτερέρ στις 19 Απριλίου είδε εκεί τη μάνα του να πλέκει τη ρόκα της, φυλάγοντας το άγαλμα.

Αυτό που γράφει ο Ταταράκης (1867, σ. 1212), που του είπε ο Δημήτριος Κεντρωτάς πως:

«Εχώρισεν ευκόλως τα δύω του κορμού μέρη και επιθέσας αυτά επί εκατέρου των ημιόνων του, μετέφερεν εις τον αχυρώνα του»,

δικαιολογείται να το πιστεύει και να το γράφει, μόνο, επειδή δεν είχε δει ποτέ το άγαλμα. Το βάρος του κάθε ενός από τα δύο μέρη του είναι τόσο μεγάλο που ξεπερνά πολλές φορές το φορτίο ενός μουλαριού. Άρα, ο Δημήτριος, του είπε χοντρό ψέμα, εκτός από τα άλλα, τα σχετικά με την ανακάλυψη. Μια παραβολή με το Κείμενο αρ. 12 φτάνει να το αποδείξει.

Μετά την αναχώρηση των Γάλλων αξιωματικών η κατάσταση είναι η ακόλουθη. Ο Κεντρωτάς φυλάει το άγαλμα, ο Μπρεστ έχει την αγωνία να μη το πάρουν και το στείλουν στην Κων/πολη, κι ο πρόκριτος Ιάκωβος Ταταράκης θέλει να τσ' στείλει εκεί. Τα γαλλικά πλοία που ήταν στο λιμάνι της Μήλου, έχουν φύγει για τον προορισμό τους. Από έρευνες που έκαναν ο Μπενιέ και ο Ρενάκ στα αρχεία του Γαλλικού Ναυτικού ξέρουμε την κίνηση των πλοίων, εκείνη

την εποχή. Μέσα στο λιμάνι της Μήλου ήταν από τις 4 Μαρτίου η κορβέττα «Εσπεράνς», κυβερνήτης ο πλοίαρχος βαρώνος ντε Ροτούρ, διοικητής της Μοίρας της Ανατολής, που έφυγε στις 12 Μαρτίου, το μεταγωγικό «Λιόν», κυβερνήτης ο Ντυβάλ ντ'Αιλύ, και η γολέττα «Εσταφέτ» με κυβερνήτη τον υποπλοίαρχο Ρομπέρ, που το πλήρωμά του τον έλεγε «Ρομπέρ ο διάβολος» γιατί ήταν πολύ δραστήριος. Τα δύο τελευταία πλοία ήταν στη Μήλο όταν βρέθηκε η Αφροδίτη. Στις 10 Απριλίου, το πρωί φτάνουν από τη Σμύρνη άλλα δύο. Είναι το οπλιταγωγό «Μπονίτ», με κυβερνήτη τον αντιπλοίαρχο Ντωριάκ, και η «Εμυλασιόν», με κυβερνήτη τον Μπυσέ ντε Σατωβίλ. Μένουν δύο ημέρες και το πρωί της 12 Απριλίου φεύγουν επιστρέφοντας στη Γαλλία. Με αυτά τα πλοία έφτασε στη «Λιόν» και στην «Εσταφέτ» η διαταγή του Διοικητού της Μοίρας να επιστρέψουν στη Σμύρνη. Τελικά έφτασαν εκεί στις 26 Απριλίου, γιατί καθυστέρησαν στο δρόμο από αντίθετους ανέμους και μπονάτσες.

Η γολέττα «Εσταφέτ», στη συνέχεια έχει εντολή να πάει στην Κων/λη και φεύγει από τη Σμύρνη στις 28 Απριλίου. Φτάνει στην Πόλη στις 6 Μαΐου. Στο μεταξύ είχε φτάσει στη Μήλο, στις 16 Απριλίου, το μεταγωγικό «Σεβρέτ», με κυβερνήτη τον πλοίαρχο Γκωτιέ, που το πλήρωμά του τον έλεγε «Γκωτιέ, το ρολόι», για την ακρίβεια και την τάξη του. Πήγαινε στη Μαύρη Θάλασσα για να κάμει υδρογραφικές εργασίες, για τη σύνταξη του ναυτικού χάρτη αυτής της περιοχής. Ο ανθυποπλοίαρχος Ντυμόν ντ'Ουρβίλ επέβαινε στη «Σεβρέτ», γιατί τον είχε ζητήσει ο Γκωτιέ για συνεργάτη του στις επιστημονικές εργασίες. Ύπαρχος της «Σεβρέτ» ήταν ο υποπλοίαρχος Ματτερέρ, ένας θαλασσόλυκος, ακέραιος και αυστηρός, απ' αυτούς που νιώθουν πως ζουν πραγματικά μόνο όταν βρίσκονται στη θάλασσα.

Ο Ντυμόν ντ'Ουρβίλ, στη Μήλο, έκανε όπως συνήθιζε βοτανικές έρευνες και μόνο έπειτα από τρεις ημέρες ανέβηκε στην Πλάκα με τον Ματτερέρ, για να επισκεφθούν τον Μπρεστ. Από αυτόν έμαθαν για την Αφροδίτη και του εζήτησαν να τους πάει να την δουν. Και είδαν το μισό άγαλμα στη μάντρα του Κεντρωτά και το άλλο μισό μέσα στην υπόγεια σπηλιά. Ο Ντυμόν ντ'Ουρβίλ τα παρατηρεί όλα προσεκτικά και μετρά τα δύο κομμάτια του αγάλματος,

αντιγράφει την επιγραφή που ήταν στο επάνω μέρος εισόδου της εξέδρας και κάνει πρόχειρο σκίτσο της Αφροδίτης. Ο Κεντρωτάς τους προτείνει να τους πουλήσει το άγαλμα, μα οι δύο Γάλλοι δεν έχουν μαζί τους τόσα λεπτά και δεν ξέρουν αν ο κυβερνήτης θα τους επέτρεπε να το φορτώσουν στη «Σεβρέτ». Ο Ντυμόν ντ'Ουρβίλ, κάθε βράδυ στην καμπίνα του έγραφε το ημερολόγιό του. Αυτό έκαμε και εκείνο το βράδι, της 19ης Απριλίου, όταν γύρισε από την επίσκεψη στην Αφροδίτη. Από αυτό το ημερολόγιο έπαιρνε στοιχεία για να γράφει τις εκθέσεις του. Στα Κείμενα αρ. 7, είναι η αναφορά του Ντυμόν ντ'Ουρβίλ για την Αφροδίτη. Το κείμενο αυτό δεν υπάρχει με αυτή τη μορφή. Είναι σε μερικά σημεία συμπλήρωση από αποσπάσματα των τεσσάρων κειμένων, που μεταξύ τους έχουν μικροδιαφορές.

Η «Σεβρέτ» έφυγε από τη Μήλο στις 22 Απριλίου, στις 25 μπήκε στα Δαρδανέλια και στις 28 έφτασε στη Κων/λη. Στις 2 Μαΐου ο Ντυμόν ντ'Ουρβίλ πηγαίνει σε γεύμα του Ρώσου πρεσβευτή στο Μπουγιούκ-Ντερέ, προάστειο στην Ευρωπαϊκή ακτή του Βοσπόρου, στην έξοδό του προς τη Μαύρη Θάλασσα. Τον συνοδεύει ο ντε Μαρσελλύς, τρίτος γραμματέας της Γαλλικής Πρεσβείας και κάνουν τη διαδρομή με τα πόδια, μαζεύοντας βότανα. Μιλούν για την Αφροδίτη κι ο ντε Μαρσελλύς ενθουσιάζεται. Το άλλο βράδυ, στις 3 Μαΐου, ο ντε Ριβιέρ παραθέτει δείπνο στους αξιωματικούς της «Σεβρέτ», στη θερινή του κατοικία στα Θεραπειά, προάστειο της Πόλης στον Βόσπορο. Εκεί ο Ντυμόν ντ'Ουρβίλ μιλά σε όλους για την Αφροδίτη, και στο τέλος του δείπνου, παραδίνει στον ντε Μαρσελλύς έκθεση για το άγαλμα. Την έκθεση αυτή δημοσίευσε ο Εδουάρδος ντε Μαρσελλύς, το 1874, ο αδελφός του γραμματέα της πρεσβείας. Την βρήκε στα χαρτιά του αδελφού του, και τη δημοσίευσε σε απάντηση του θορύβου που ξεσήκωσαν τα δημοσιεύματα του Ζαν Αικάρ.

Η «Εσταφέτ», όπως είδαμε έφτασε στην Πόλη στις 6 Μαΐου, αφού πια η «Σεβρέτ» είχε φύγει για τη Μαύρη Θάλασσα. Ο κυβερνήτης Ρομπέρ παρέδωσε στον πρεσβευτή την επιστολή του γεν. προξένου Σμύρνης, του Νταβίντ, τη σχετική με το άγαλμα (Κείμενα, αρ. 3). Έτσι αυτά που γράφει το 1860 και το 1874 ο Βουτιέ, πως έπεισε τον

Ρομπέρ και έφυγαν αμέσως για την Πόλη, ειδοποίησαν τον Πρεσβευτή και γύρισαν γρήγορα στη Μήλο, δεν αληθεύουν. Η πρώτη πληροφορία για την Αφροδίτη της Μήλου έφτασε στην Κων/λη με την «Σεβρέτ», και όχι με την «Εσταφέτ».

Στο μεταξύ στη Μήλο τα πράγματα έχουν άλλη εξέλιξη. Έχει γυρίσει από την Πόλη ο παπα-Βεργής, οικονόμος, που είχε πάει εκεί για δουλειές της εκκλησίας. Φαίνεται πως δεν ήταν και πολύ καθαρός άνθρωπος. Ο Βάος, στο βιβλίο του «Άη-Γιάννης ο Σιδεριανός της Μήλου», που κυκλοφόρησε το 1984, παραθέτει έγγραφο (σελίς 77) που δείχνει πως ο παπα-Μακάριος Βεργής, στη διαχείρηση της περιουσίας του μοναστηριού αυτού είχε φάει λεφτά. Το έγγραφο είναι του 1824, κι ο παπα-Βεργής είχε πεθάνει πριν λίγους μήνες.

Ο παπα-Βεργής, με τη βοήθεια του προεστού Ιάκωβου Ταταράκη, πιέζει τον Κεντρωτά, και παίρνει το άγαλμα για 750 γρόσια που θα τα πληρώσει στο γυρισμό του από την Πόλη. Το κατεβάζει στην ακροθαλασσιά στις 10 Μαΐου. (Κείμενα, αρ. 4). Δεν ξέρουμε ποιά ακροθαλασσιά είναι αυτή, ο Αδάμαντας ή το Κλήμα. Και για να μεταφερθεί στον Αδάμαντα, από το Κλήμα πρέπει να φορτωθεί σε βάρκα και να πάει εκεί από τη θάλασσα. Η μεταφορά του από το πεζούλι του Κεντρωτά στο Κλήμα, θα έγινε με τα χέρια γιατί άλλος τρόπος δεν υπάρχει την εποχή εκείνη. Ο παπα-Βεργής δεν έκαμε καμιά συσκευασία στο άγαλμα, όπως γράφουν όλοι όσοι ασχολήθηκαν. Στη μεταφορά φαίνεται πως δόθηκε αρκετή προσοχή, γιατί εκτός από ελαφρές ζημιές στις πτυχές, δεν έπαθε τίποτα άλλο.

Είναι πολύ πιθανό, λοιπόν, το άγαλμα να μεταφέρθηκε και να έμεινε στο Κλήμα μέχρι την ημέρα που φορτώθηκε στο γαλαξειδιώτικο μπρίκι. Στο Κλήμα θα μπορούσε πιο εύκολα να το φυλάγουν, σε κάποιο σύρμα, όπως λένε στη Μήλο τα κτίρια στην ακρογιαλιά που σέρνουν μέσα τις βάρκες και τις ασφαλίζουν. Ήταν μακριά από το λιμάνι όπου θα κινδύνευε να το πάρουν οι Γάλλοι. Έπειτα η επικοινωνία με το Κλήμα, από την Πλάκα ή την Τρυπητή γινόταν πολλές φορές την ημέρα, γιατί αυτό ήταν το μικρό λιμάνι των ψαράδων και των ανθρώπων που πήγαιναν και γύριζαν από το Χάλακα, το απέναντι μέρος της Μήλου. Την

εποχή μάλιστα αυτή, Μάϊο, τα ψάρια είναι άφθονα, ο καιρός ωραίος, και τα περιβόλια κάτω στο Κλήμα είχαν κόσμο που τα καλλιεργούσε, έτσι που ήταν πολύ εύκολο να φυλάγεται το άγαλμα εκεί. Απεναντίας στον σημερινό Αδάμαντα η κίνηση του κόσμου ήταν πολύ μικρότερη. Μόνο όσοι ταξίδευαν ή είχαν δουλειά στο λιμάνι θα κατέβαιναν εκεί.

Η κοινή γνώμη στη Μήλο, έχει συνδέσει την Αφροδίτη με τη θάλασσα, κάτω στο Κλήμα. Ίσως από το ότι εκεί το κατέβασαν και εκεί το είχε ο παπα-Βεργής, μέχρι να το φορτώσει.

Ο Μπρεστ όμως επαγρυπνούσε. Όπως γράφει στην επιστολή του της 26ης Μαΐου 1820, εμπόδισε τη φόρτωση σε δύο γαλλικά εμπορικά πλοία και σε ένα ρωσικό. (Κείμενα, αρ. 4).

Η «Εσταφέτ» βρίσκεται στην Κων/πολη, από τις 6 Μαΐου, και ετοιμάζεται για το ταξίδι του υποκόμη ντε Μαρσελλύς, που θα κάμει στα λιμάνια της Συρίας και Παλαιστίνης και στα Ιεροσόλυμα. Η διπλωματική αυτή αποστολή έχει σκοπό, όπως γράφει ο ίδιος στην ανακοίνωση για τη δεύτερη έκδοση του βιβλίου του, «να πληροφορηθούμε την οργάνωση των θρησκευτικών μας καταστημάτων, των κτήσεών μας στην Παλαιστίνη καθώς και την έκταση των προνομίων που διατηρεί το Γαλλικό στέμμα εκεί». Η Γαλλία μετά την εκστρατεία στην Αίγυπτο του Ναπολέοντα, το 1798-01, και σε όλο το διάστημα της αυτοκρατορίας του, είχε αποκοπεί από την περιοχή αυτή, γιατί στη Μεσόγειο κυριαρχούσε ο αγγλικός στόλος. Όταν έπεσε ο Ναπολέοντας, απομακρύνθηκαν όλοι οι άνθρωποί του από τις μεγάλες θέσεις, και στην Κωνσταντινούπολη ο Λουδοβίκος 18ος έστειλε πρεσβευτή τον μαρκήσιο ντε Ριβιέρ, τον Ιούνιο του 1816. Η φρεγάτα «Γαλάτεια», που μετέφερε αυτόν και τον προσωπικό της πρεσβείας, πέρασε στις 18 Μαΐου 1816 από την Μήλο και πήρε πιλότο «ένα Έλληνα, υψηλού αναστήματος με ζωηρή φυσιογνωμία, που μιλούσε πολύ καλά τα ιταλικά, μα με τη γενοβέζικη προφορά» (ντε Μαρσελλύς, 1839, Ι. σ. 16). Τρίτος γραμματέας της πρεσβείας ήταν ο ντε Μαρσελλύς, υποκόμης, φανατικός βασιλόφρων. Η γιαγιά του είχε καρατομηθεί στα 1794, ένα χρόνο πριν γεννηθεί αυτός.

Σ' αυτόν είχε αναθέσει ο ντε Ριβιέρ να πάει στην Ανατολή να επανασυνδέσει τις σχέσεις της Γαλλίας με την περιοχή,

σχέσεις που είχαν αρχίσει με τις σταυροφορίες και συνεχίζονται πάντα. Ο ντε Μαρσελλύς έχει ακόμη την εντολή να περάσει από τη Μήλο, χωρίς να καθυστερήσει πολύ, και να πάρει το άγαλμα της Αφροδίτης, αν του φανεί ωραίο.

Η «Εσταφέτ», περίμενε στο λιμάνι της Πόλης να σταματήσει ο νοτιάς που φυσούσε από ημέρες, και την εμπόδιζε να ξεκινήσει. Επί τέλους στις 15 Μαΐου γύρισε βοριάς και το βράδυ σηκώνει τις άγκυρες. Στις 18 φτάνουν στη Χίο, μένουν εκεί μέχρι το βράδυ της 21ης. Στις 22 επισκέπτονται την Δήλο, φεύγουν στις 6 το βράδυ και με δυνατό βοριά, έπειτα από 10 ώρες ταξίδι, μπαίνουν το πρωί της 23ης στο λιμάνι της Μήλου. Μόλις ρίχνουν άγκυρα, στον σημερινό Αδάμαντα, ανεβαίνει στο πλοίο ο Μπρεστ και τους πληροφορεί πως η Αφροδίτη είχε πουληθεί και επρόκειτο να φορτωθεί. Την ώρα που ο ντε Μαρσελλύς έβγαινε στη στεριά, φόρτωναν το άγαλμα σε ένα ελληνικό μπρίκι με Τούρκικη σημαία. (σ. 239). Κι ο Βουτιέ γράφει τα ίδια:

«Μπαίναμε στον όρμο, όταν είδαμε μια μεγάλη βάρκα, βαριά φορτωμένη, να πηγαίνει σε ένα ραγκουσιάνικο μπρίκι». (Αλώ, 1939, σ. 177 και Βουτιέ, 1874, σ. 12).

Το άγαλμα φορτωμένο σε μεγάλη βάρκα, σημαίνεί πως η βάρκα αυτή δεν ήταν του μπρικιού, γιατί τα μικρά πλοία δεν είχαν μεγάλες βάρκες. Θα πρέπει να ήταν ή ψαρόβαρκα (τράτα) που τότε είχαν 6-8 κωπηλάτες ή βάρκα του λιμανιού. Το φορτίο ήταν βαρύ, πλησιάζει τον τόνο, και χρειαζόταν μεγάλη βάρκα. Αν είχε φορτωθεί στο Κλήμα, για να έρθει με ασφάλεια, με τον βοριά, χρειαζόταν μεγάλη βάρκα.

Ο ντε Μαρσελλύς βλέποντας αυτά παίρνει τα μέτρα του. Παρακαλεί τον κυβερνήτη της «Εσταφέτ» να εμποδίσει την αναχώρηση του γαλαξειδιώτικου πλοίου. Δεν χρειάστηκε όμως καμιά ενέργεια, γιατί ο δυνατός βοριάς εμπόδιζε την έξοδο του μπρικιού από το λιμάνι. Αμέσως έπειτα ανεβαίνει στην Πλάκα στο σπίτι του προξένου.

Εδώ χρειάζεται μια παρέκβαση. Ο ντε Μαρσελλύς γράφει στο χωριό του Κάστρου. Οι συγγραφείς της εποχής αυτής δεν αναφέρουν την Πλάκα με το όνομά της, μα με το όνομα Κάστρο. Ο Μπρεστ στην Πλάκα είχε το σπίτι του. Είναι αυτό

που βρίσκεται βόρεια από την εκκλησία της Κορφιάτισσας, ανάμεσα σ' αυτήν και την καθολική εκκλησία, την Ροζάρια, που έκτισε ο ίδιος το 1823. Δεν ξέρουμε αν το σπίτι αυτό είχε τη σημερινή του μορφή, αλλά είναι βέβαιο πως αυτό ή άλλο, μα στην ίδια πάντα θέση, ήταν το σπίτι του. Σήμερα είναι ένα μεγάλο σπίτι με δύο πατώματα, επάνω κατοικία και κάτω αποθήκες, πατητήρια και άλλες βοηθητικές εγκαταστάσεις. Στην κοινή αυλή του σπιτιού αυτού και της εκκλησίας της Ροζάρια, στα δυτικά, είναι ο τάφος της πρώτης γυναίκας του Μπρεστ, της Ειρήνης το γένος Μπότσαρη, που πέθανε το 1823. Τώρα το σπίτι του Μπρεστ ανήκει στην οικογένεια Θεοδ. Χρυσούλη.

Ο ντε Μαρσελλύς γράφει στο κεφάλαιο 8, του βιβλίου του τι έκαμε όταν ανέβηκε στην Πλάκα. Το δημοσιεύω μεταφρασμένο ολόκληρο στα Κείμενα. Φαίνεται πως ο Βουτιέ, ίσως και άλλοι αξιωματικοί της «Εσταφέτ», τον συνόδευαν στην άνοδό του στην Πλάκα, γιατί παραθέτει αναλυτικά όλα όσα είπε ο ντε Μαρσελλύς (Βουτιέ, 1874, σ. 13).

Ο ντε Μαρσελλύς φωνάζει τους προκρίτους του νησιού, στο σπίτι του Μπρεστ και κάνει συζήτηση που κράτησε πολλή ώρα. Τους δείχνει τα χαρτιά που έχει και επιμένει πως η συμφωνία που είχε κάνει ο Κεντρωτάς με τον Μπρεστ, να κρατήσει το άγαλμα, είναι ισχυρή. Φαίνεται πως τους φοβέρισε, γιατί ο ντε Κλαράκ γράφει πως

> *«αναγκάστηκε να τους απειλήσει πως θα χρησιμοποιήσει βία, έχοντας πενήντα άντρες πλήρωμα, για να διατηρήσει μια συμφωνία που την χάλασαν "αυθαίρετα"». (ντε Κλαράκ, 1821, σ. 8).*

Δεν μπορεί να τα έμαθε αυτά, παρά μόνο από τον ίδιο τον ντε Μαρσελλύς. Τελικά οι πρόκριτοι αρνήθηκαν να του δώσουν το άγαλμα κι ο υποκόμης επιστρέφει στο λιμάνι. Οι αξιωματικοί που τον συνόδευαν έκαμαν σκέψεις, που τις είπαν, πως πρέπει να μεταχειριστεί βία, μα ο ντε Μαρσελλύς γράφει σε επιστολή του της 28ης Μαΐου, προς τον πρεσβευτή, πως αυτό δεν ήταν στις προθέσεις του, και πως σίγουρα η Εξοχότητά του θα απεδοκίμαζε. Το απόσπασμά του αυτό της επιστολής δημοσίευσε ο αδελφός του, την 14η Απριλίου 1874 (Ζαν Αικάρ, σ. 204).

Όταν κατέβηκε στο λιμάνι, τον σημερινό Αδάμαντα, θέλησε να πάει στο μπρίκι να δει το άγαλμα. Ο Ρομπέρ του έδωσε τη βάρκα του και τον συνόδευσαν μερικοί αξιωματικοί. Γράφει «στο ελληνικό πλοίο, που είχε αγκυροβολήσει στο βάθος του κόλπου, δυο μίλια μακριά από την γολέττα». Η περικοπή μετά το «ελληνικό πλοίο», λείπει από το κείμενο που δημοσιεύει ο Χατζηδάκης (1972, σ. 124), και χρειάζεται να επεκταθώ σ' αυτό το σημείο.

Το βάθος του κόλπου, δυο μίλια μακριά από τη γολέττα, σημαίνει πως το μπρίκι, όταν το πρωί φόρτωσε το άγαλμα στο λιμάνι του σημερινού Αδάμαντα, ανοίχτηκε για να απομακρυνθεί από το γαλλικό πολεμικό και πήγε κοντά στην Αλυκή, στην Κάναβα. Έριξε άγκυρα και περίμενε να αλλάξει ο καιρός για να φύγει. Εκεί ανάμεσα στο τρίτο ακρωτήριο της Κάναβας και τα ζεστά νερά σχηματίζεται μικρός κόλπος με βαθιά και καθαρά νερά, που είναι προφυλαγμένος από τον βοριά. Είναι η Πρώτη Θάλασσα, το λιμάνι της χώρας. Εκεί θα πήγε το μπρίκι, και προς τα εκεί πηγαίνει η βάρκα της «Εσταφέτ», ταξιδεύοντας κοντά στη στεριά για να φυλαχτεί από τον βοριά. Κι έτσι βλέπουν έναν άνθρωπο καβάλα σε άλογο να καλπάζει στην ακρογιαλιά. Ήταν ο παπα-Βεργής που έφτασε νωρίτερα σε ένα μέρος κοντά στο πλοίο, και φώναξε στον καπετάνιο, να μην αφήσει τους Γάλλους να ανεβούν στο πλοίο και να δουν τα μάρμαρα. Ο καπετάνιος μόλις πλησίασαν οι Γάλλοι κάνει συναγερμό στο πλήρωμα, σηκώνει τη σημαία του (Τούρκικη) και από την κουπαστή σημαδεύουν με τα όπλα τους Γάλλους, απαγορεύοντάς τους να πλησιάσουν. Αργότερα μετάνοιωσε και ζήτησε συγνώμη.

Αυτά γράφει ο ντε Μαρσελλύς, το επεισόδιο όμως αυτό δεν επιβεβαιώνεται από άλλον. Ο Βουτιέ (1874, σ. 5) γράφει πως το ραγκουσιάνικο μπρίκι δεν έδειξε ούτε σκιά εχθρότητας. Δεν είχαν την παραμικρή προσβολή. Μπορεί ο Βουτιέ να μην ήταν μέσα στη βάρκα. Ο Ραβαισόν (1892, σ. 180) δημοσιεύει επιστολή του γερο-Μπατίστ, του 1884, τελευταίου επιζώντος από το πλήρωμα της «Εσταφέτ», που λέει πως ήταν μέσα στη βάρκα που διοικούσε ο Βουτιέ, και πως έπειτα από φιλικές συζητήσεις, «ο αυστριακός πλοίαρχος» τους παρέδωσε το άγαλμα. Φαίνεται πως ήταν η δεύτερη αποστολή, όταν είχε αποφασιστεί η παράδοση.

Την άλλη μέρα ο ντε Μαρσελλύς ανηφορίζει πάλι για την Πλάκα. Μαζεύει τους προκρίτους και ακούει από αυτούς δικαιολογίες για τη χτεσινή τους στάση, και πως ζουν κάτω από την απειλή του δραγουμάνου Μουρούζη. Ξαναγυρίζουν σε μια ώρα και του ανακοινώνουν πως θα του δώσουν το άγαλμα. Πληρώνει στον Γεώργο την τιμή που είχε συμφωνήσει με τον παπα-Βεργή και ένα τρίτο παραπάνω. Δεν γράφει το ποσόν, μα ο Μπρεστ λέγει στην επιστολή της 26 Μαΐου, πως ο παπα-Βεργής είχε υποσχεθεί 750 γρόσια. Πρέπει λοιπόν ο ντε Μαρσελλύς να πλήρωσε 1000 γρ. και εφοδιάζει τους τρομοκρατημένους προκρίτους με γράμμα προς τον Μουρούζη, που συνδεόταν μαζί του, και με άλλο γράμμα προς τον ντε Ριβιέρ, παρακαλώντας τον να προστατεύσει τους Μηλιούς αν τυχόν τους ενοχλούσε κανείς.

Το ίδιο βράδυ ο καπετάνιος του γαλαξειδιώτικου μπρικιού έφερε και παρέδωσε το άγαλμα. Και τότε στήνουν την Αφροδίτη στο κατάστρωμα της «Εσταφέτ» και την αποθαυμάζουν. Ο ντε Μαρσελλύς της απαγγέλει και στίχους..

Την αυγή της 25ης Μαΐου, η «Εσταφέτ» με το πολύτιμο φορτίο της αποπλέει. Η Αφροδίτη, καλά συσκευασμένη μέσα σε ψάθες είναι τοποθετημένη στο υπόφραγμα της γολέττας, προφυλαγμένη από κάθε ατύχημα. Το πλοίο βγαίνει με βόλτες, εξ αιτίας του δυνατού βοριά, από το λιμάνι της Μήλου. Έχουν πάρει από τη Μήλο ένα ντόπιο πιλότο, τον Γιώργο, που θα μείνει στην «Εσταφέτ», σε όλο το τετράμηνο ταξίδι της. Βγαίνοντας συναντούν την κορβέττα «Εσπεράνς». Ο βαρώνος ντε Ροτούρ, ερχόταν να πάρει την Αφροδίτη, με δική του πρωτοβουλία. Είχε πεισθεί από τον Νταβίντ τον πρόξενο της Γαλλίας στη Σμύρνη για τη μεγάλη αξία του αγάλματος. Έστειλε αξιωματικό στην «Εσταφέτ», που είδε το άγαλμα συσκευασμένο στο αμπάρι. Έτσι, αν ο ντε Μαρσελλύς δεν είχε επιτύχει να πάρει την Αφροδίτη, θα την έπαιρνε ο ντε Ροτούρ είτε με το καλό είτε με τη βία. Δεν πρέπει να μας διαφεύγει πως ο ντε Μαρσελλύς μόλις πρόφτασε. Αν καθυστερούσε μια ή δυο ημέρες, το γαλαξιδειώτικο μπρίκι θα είχε φύγει, παίρνοντας την Αφροδίτη, μαζί του.

Έτσι οι Γάλλοι απέκτησαν το όμορφο άγαλμα της Αφροδίτης της Μήλου, που ταξιδεύει στη Σαντορίνη, στη Ρόδο, στα λιμάνια της Κύπρου, της Συρίας, της Παλαιστίνης και

στην Αλεξάνδρεια. Περνά από τον Πειραιά όπου ο ντε Μερσελλύς με υπερηφάνεια την δείχνει στον Φωβέλ, και στις 24 Σεπτεμβρίου φτάνει στη Σμύρνη.

Στο μεταξύ ο παπα-Βεργής δεν κάθεται με σταυρωμένα χέρια, και εκδικείται. Ναυλώνει ένα μικρό καΐκι και γυρίζει τα νησιά αναζητώντας τον δραγουμάνο Μουρούζη. Θέλει να του καταγγείλει πως οι Γάλλοι του πήραν το άγαλμα, με τη μεσολάβηση των προκρίτων. Τον βρίσκει τελικά στη Σύρα. Αργότερα ο Μουρούζης έφτασε στη Σίφνο και εκεί τον συνάντησαν οι αντιπρόσωποι των νησιών για να του παραδώσουν τα χρήματα του ετήσιου κεφαλικού φόρου, του χαρατσιού. Από εκεί έστειλε αξιωματικό του τουρκικού ναυτικού, στη Μήλο, που συνέλαβε τους τρεις υπεύθυνους προκρίτους, που παρέδωσαν την Αφροδίτη στους Γάλλους. Είναι ο Πέτρος Ταταράκης, ο αρχιμανδρίτης Μικέλης κι ο γερο-οικονόμος Αρμένης. Τους μαστιγώνει, τους βάζει φυλακή και τους αναγκάζει να πληρώσουν βαρύ πρόστιμο, 6100 γρόσια, που τότε άξιζαν άλλα τόσα φράγκα.

Δεν είναι γνωστή η ακριβής ημερομηνία του επεισοδίου αυτού, μα πρέπει να έγινε γύρω στις 10 Σεπτεμβρίου 1820. Αυτό βγαίνει από δύο εκθέσεις, τη μία του Ντυμόν ντ'Ουρβίλ, που γράφει πως στην επιστροφή της «Σεβρέτ» από τη Μαύρη Θάλασσα, έμειναν στη Μήλο, και τότε έγινε η σύλληψη των προκρίτων, και την άλλη του Μπαρράλ. Ο Μπαρράλ, σημαιοφόρος, γράφει πως η «Σεβρέτ» έφτασε στη Μήλο την 1η Σεπτεμβρίου, και έμεινε εκεί δέκα ημέρες, γιατί ήθελαν να κάνουν παρατηρήσεις για την έκλειψη του ήλιου που έγινε την 7η του μηνός. Έφυγαν στις 9 το πρωί της 10ης Σεπτεμβρίου, έμειναν στη Μάλτα από 19-24 και έφτασαν στην Τουλόν την 7η Οκτωβρίου 1820. (Μπαρράλ, 1821, σ. 52). Ο Μπαρράλ γράφει ακόμα στην έκθεσή του, πως η «Σεβρέτ» είχε δώδεκα μικρά κανόνια, αγγλικά των 11. Μα αυτά τα έκρυβαν στο αμπάρι όταν το πλοίο βρισκόταν στην Προποντίδα και τον Βόσπορο, γιατί η Τουρκία δεν επέτρεπε την παρουσία ξένου πολεμικού πλοίου, σ' αυτά τα νερά.

Ο Μπρεστ, έγραψε αμέσως στον πρεσβευτή τα παθήματα των προκρίτων, και ναύλωσε καΐκι για να βρει τον ντε Μαρσελλύς. Τελικά τον συνάντησε στη Σμύρνη στις 26 Σεπτεμβρίου. Στο γενικό προξενείο διηγήθηκε σε αυτόν και

τον γενικό πρόξενο Πιερ Νταβίντ, τα συμβάντα, φροντίζοντας βέβαια να τα παρουσιάσει κατάλληλα, ώστε να κινήσει την οργή του ντε Μαρσελλύς. Ο υποκόμης ανέλαβε να ενεργήσει, όταν θα έφτανε στη Κων/λη, ώστε να αποζημιωθούν οι πρόκριτοι γι' αυτά που έπαθαν, εξ αιτίας της Αφροδίτης. Ο Μπρεστ, χαρούμενος γι' αυτό, ειδοποίησε τη γυναίκα του, στη Μήλο, με έν συμπατριώτη του πιλότο που περνούσε από τη Σμύρνη, κι αυτή έδωσε μια προκαταβολή, 1743 γρόσια στον Ταταράκη και τον Μικέλη (ντε Βογκυέ, 1874, σ. 155). Μα οι πρόκριτοι άργησαν πολύ να πάρουν από τους Γάλλους ολόκληρο το ποσόν του προστίμου. Θα δούμε αργότερα πώς πληρώθηκαν.

Και ερχόμαστε τώρα σε ένα άλλο αίνιγμα, το σπουδαιότερο, από τα πολλά, που όπως είπαμε στην αρχή, συνδέονται με την Αφροδίτη της Μήλου.

Στα μέσα του περασμένου αιώνα άρχισαν να κυκλοφορούν φήμες, πως η μεταβίβαση του αγάλματος στους Γάλλους δεν έγινε με αγορά όπως αναφέρει ο ντε Μαρσελλύς, αλλά οι Γάλλοι το άρπαξαν με τη βία, έπειτα από συμπλοκή, και το φόρτωσαν στην «Εσταφέτ». Ας δούμε με χρονολογική σειρά, τις δημοσιευμένες μαρτυρίες που μιλούν για συμπλοκή.

Το 1829, ο Μπρεστ έλεγε στον κ. Βιρλιέ, μέλος της επιστημονικής αποστολής στον Μορηά, που επισκέφθηκε τότε τη Μήλο, πως «το αριστούργημα το πήραμε περισσότερο με το ζόρι παρά με το κύρος μας, αλλά δεν έγινε συμπλοκή, με την καθαρή έννοια της λέξης». (επιστολή Βιρλιέ, της 3 Ιουλίου 1874 προς την Ακαδημίαν Επιγραφών κ.τ.λ. και Φ. Ραβαισόν, 1982, σ. 173).

Στην αρχή του 1838, το μπρίκι του Πολεμικού Ναυτικού «Σουρπρίζ» πήγε στη Μήλο τον αρχιτέκτονα Μοραί και τον Ραούλ-Ροσέτ. Ο Μπρεστ ανάμεσα στα άλλα τους είπε πως ο θόρυβος για την ομορφιά αυτού του αριστουργήματος απλώθηκε γρήγορα παντού. Διάφοροι πράκτορες πρόσφεραν σημαντικές τιμές και οι απαιτήσεις έγιναν τέτοιες που ο Μπρεστ και οι γιοι του αναγκάστηκαν να φυλάγουν οι ίδιοι τον θησαυρό τους. Όταν χρειάστηκε να επιβιβαστεί το άγαλμα, έγινε ένα είδος μάχης μεταξύ ναυτών διαφόρων εθνικοτήτων, κατά τη διαδρομή από το σπίτι του Μπρεστ μέχρι τη θάλασσα. Το πολύτιμο λείψανο αρπάχτηκε με

τέτοια βιασύνη, σύρθηκε με σχοινιά με τόση λίγη προσοχή πάνω στο βράχο, που δυστυχώς του προξένησαν τις γρατζουνιές και τα γδαρσίματα που φαίνονται στους ώμους, καθώς και τα σπασίματα στις πτυχές του χιτώνα. Δεκάξι χρόνια έχουν περάσει από το γεγονός αυτό, χωρίς ο Μπρεστ να έχει ακούσει ούτε μια φορά να μιλούν για το άγαλμα και για τις Ερμές, που του είχαν προκαλέσει τόσες φροντίδες και έγνοιες. (Μοραί, 1867, σ. 7).

Το 1847 ο Μπρεστ έλεγε στον αρχιτέκτονα Ντουσώ, σε γεύμα της πρεσβείας στην Αθήνα, στα Πατήσια, όπου ήταν διπλωμάτες, τουρίστες και αρχαιολόγοι, και σε άλλη ιδιαίτερη συνάντηση μαζί του, πως μόλις έγινε η τρύπα και είδε ν' ασπρίζουν μάρμαρα, ο Γεώργος έτρεξε και τον ειδοποίησε. Μαζί με τον κηπουρό του Μπρεστ, που του είχε διαθέσει, έβγαλαν το άγαλμα. Του μιλούσε ακόμη για κάποια πάλη που έγινε τη στιγμή της επιβίβασης του αγάλματος. (Ντουσώ, 1877, σ. 9 και 12).

Το 1862 ο Μπρεστ στο γράμμα του της 3ης Ιουνίου προς τον πρεσβευτή Μπουρέ, λέει πως είχε το άγαλμα στην αποθήκη του, αφού το είχε αγοράσει μόλις ανακαλύφθηκε. Εκεί πήγε ο παπα-Βεργής άρπαξε το μισό και το φόρτωσε στο Γαλαξειδιώτικο μπρίκι. Ο Μπρεστ, που ήταν επάνω στην «Εσταφέτ» πήρε δώδεκα ναύτες, ανέβηκαν επάνω στο μπρίκι και με τη βία ξαναπήραν το άγαλμα. (Κείμενα, αρ. 10).

Το 1866 ο Νικόλαος Μπρεστ, γιος του Λούη που είχε πεθάνει το 1862, σε γράμμα του από τέσσερεις σελίδες προς τον διάσημο γεωλόγο και μεταλλειολόγο Φουκέ, της Ακαδημίας Επιστημών, της 20ης Ιουλίου, γράφει: «Ο μακαρίτης πατέρας μου, ειδοποίησε τον ντε Ριβιέρ, κι έστειλε τη γολέττα "Εσταφέτ" για να πάρει το άγαλμα, κι ο κ. ντε Μαρσελλύς είχε διαταγή να το μεταφέρει ο ίδιος στο Παρίσι. Ήταν λοιπόν μέσα στη γολέττα και μ' αυτήν έκαμε το ταξίδι μέχρι την Τουλόν, κι από κει πήγε στο Παρίσι με το άγαλμα. Το άγαλμα βρέθηκε στην κόγχη του όρθιο επάνω στο βάθρο του. Ήταν ακέραιο και σ' ένα χέρι κρατούσε μήλο. Τα χέρια της Αφροδίτης έμειναν φαίνεται στο γαλαξειδιώτικο μπρίκι που ήρθε να πάρει το άγαλμα στο όνομα του Οθωμανού δραγουμάνου Μουρούζη, κι όπου είχε πια φορτωθεί ο κορμός. Τον ξαναπήραν με τη βία το

πλήρωμα της "Εσταφέτ", μα αγνοώ το όνομα του κυβερνήτη της γολέττας». (Revue Archeologique, 1929, I, σ. 181-184).

Το 1867, ο Αριστείδης Ταταράκης δημοσιεύει το άρθρο του, όπου γράφει τι του είπε ο Δημήτριος (;) Κεντρωτάς, που όπως του είπε, είχε βρει αυτός το άγαλμα. Είχε φορτωθεί στο μπρίκι, όταν έφτασε το πλοίο με τον υπάλληλο της γαλλικής πρεσβείας. Αυτός συννενοήθηκε με τον Μπρεστ να πάρουν το άγαλμα. Τρεις βάρκες με οπλισμένους Γάλλους επιτέθηκαν κατά των Γαλαξειδιωτών, που αναγκάστηκαν να παραδώσουν το άγαλμα, γιατί το μπρίκι κινδύνευε να βυθιστεί. Τότε πιστεύουν πώς κόπηκαν τα χέρια του. (Κείμενα, αρ. 12).

Τέλος, το 1874, ο Ζαν Αικάρ δημοσίευσε στην επιφυλλίδα της παρισινής εφημερίδας «Le Temps», σε τρεις συνέχειες της 9ης, 10ης και 11ης Απριλίου, την άποψη πώς έγινε συμπλοκή στην παραλία της Μήλου. Αυτό το εβάσισε σε μια έκθεση του Ματτερέρ, που είχε στα χέρια του. (Κείμενα, αρ. 12). Ο Ματτερέρ, ύπαρχος της «Σεβρέτ», άκουσε να λένε, όταν πέρασε με το πλοίο του από τη Μήλο, τον Σεπτέμβριο του 1820, πως την ημέρα που έφτασε η «Εσταφέτ», το άγαλμα συσκευασμένο μέσα σε μια κάσα, ήταν στην ακρογιαλιά και πολλοί άνθρωποι ήταν μαζεμένοι για να το φορτώσουν στο γαλαξειδιώτικο μπρίκι. Τότε ο ντε Μαρσελλύς είπε στον κυβερνήτη Ρομπέρ, να οπλισθούν και να βγουν στην ξηρά με καμιά εικοσαριά ένοπλους ναύτες. Επιτέθηκαν στους Έλληνες, με σπαθιά και ραβδιά, άρπαξαν την κάσα, την φόρτωσαν στην «Εσταφέτ», και έφυγαν αμέσως για την Κωνσταντινούπολη.

Αμέσως έπειτα από το δημοσίευμα του Ζαν Αικάρ, στις 16 Απριλίου 1874, στην ίδια εφημερίδα δημοσιεύτηκε επιστολή του Ζυλ Φερρύ, προς τον διευθυντή της. (Κείμενα, αρ. 13). Ο Ζυλ Φερρύ, τον προηγούμενο χρόνο, που ήταν πρεσβευτής της Γαλλίας στην Αθήνα, είχε επισκεφθεί τη Μήλο, με εντολή του Προέδρου της γαλλικής Δημοκρατίας Τιερ (Thiers.). Ο Ζυλ Φερρύ ήταν σπουδαία πολιτική προσωπικότητα, χρημάτισε αργότερα Πρωθυπουργός δύο φορές, Υπουργός Παιδείας και είναι αυτός που επέβαλε την υποχρεωτική, λαϊκή, δωρεάν, στοιχειώδη εκπαίδευση, στη χώρα του. Είχε μεγάλο κύρος και ήταν επόμενο η επιστολή του αυτή να κάμει μεγάλη εντύπωση, και να ενισχύσει τα

επιχειρήματα του Ζαν Αικάρ. Ο Ζυλ Φερρύ στην επιστολή του έλεγε αυτά που του είπε ο Νικόλαος Μπρεστ, γιος του Λούη, που είναι τα ίδια που έγραψε ο πατέρας του, πριν έντεκα χρόνια στον τότε πρεσβευτή Μπουρέ. Δηλαδή πως οι ναύτες της «Εσταφέτ», το πήραν από τα χέρια των ναυτών του μπρικιού, που το είχαν αρπάξει από την αποθήκη του Μπρεστ, στον σημερινό Αδάμαντα.

Τα δημοσιεύματα αυτά του Ζαν Αικάρ και του Ζυλ Φερρύ, ξεσήκωσαν θύελλα στους αρχαιολογικούς κύκλους της Γαλλίας, όπως ήταν επόμενο. Άλλοι παραδέχτηκαν πως αυτή ήταν η αλήθεια και πως ο ντε Μαρσελλύς την είχε σκόπιμα αποκρύψει, και άλλοι τα απέρριπταν σαν τελείως φανταστικά. Ο Ζυλ Φερρύ στο τέλος της επιστολής του ρίχνει τη γνώμη, να ζητηθεί από τον πρεσβευτή της Γαλλίας στην Κωνσταντινούπολη, τον σοφό αρχαιολόγο, να ανακαλύψει στα αρχεία της πρεσβείας την πρώτη αναφορά που έστειλε ο Μπρεστ, για να πεισθούν και οι πιο επίμονοι.

Αυτό και έγινε. Πρεσβευτής τότε ήταν, από το 1871, ο κόμης Μελχίορ ντε Βογκυέ, αρχαιολόγος, μέλος της Ακαδημίας Επιγραφών και Καλών Γραμμάτων, και συγγραφέας. Του έγραψαν πολλοί κι από τις δύο μερίδες, που υποστήριζαν τις δύο απόψεις, και τον ρωτούσαν μήπως μέσα στα αρχεία της πρεσβείας υπάρχει η λύση του προβλήματος που εδίχαζε τους αρχαιολόγους.

Ο ντε Βογκυέ έβαλε και έψαξαν και βρήκαν στο αρχείο της πρεσβείας, τις τρεις επιστολές (Κείμενα, αρ. 3, 5 και 6), που με την επιστολή του της 9 Μαΐου 1874 έστειλε στην Ακαδημία. Αργότερα με την επιστολή του της 25 Μαΐου 1874, έστειλε ακόμη δύο επιστολές που βρέθηκαν στο αρχείο του προξενείου της Σμύρνης. (Κείμενα, αρ. 1 και 2). Οι πέντε αυτές επιστολές αφού ανακοινώθηκαν πρώτα στην Ακαδημία, δημοσιεύτηκαν στην εφημερίδα «Le Temps». (ντε Βογκυέ, 1874, σ. 152, σ. 164).

Με τα αδιάσειστα αυτά αποδεικτικά κατέρρευσε η ιστορία του Ζ. Αικάρ.

Έχουν, λοιπόν, δημοσιευθεί τρεις διαφορετικές ιστορίες για τη μάχη και την αρπαγή του αγάλματος της Αφροδίτης της Μήλου.

Η πρώτη (ιστορία Μπρεστ), λέει πως το άγαλμα το είχε στην αποθήκη του, στον σημερινό Αδάμαντα, όταν έφτασε

η «Εσταφέτ». Την ώρα που έλειπε ο Μπρεστ, ο παπα-Βεργής άρπαξε το μισό άγαλμα και το φόρτωσε στο γαλαξειδιώτικο μπρίκι. Τρέχει ο Μπρεστ με Γάλλους ναύτες, ανεβαίνουν επάνω στο μπρίκι και με βία (δηλαδή μάχη) το παίρνουν πίσω. Την ιστορία αυτή διηγείται ο ίδιος το 1838, το 1847 και το 1862, κι ο γιος του το 1866 και το 1873.

Η δεύτερη (ιστορία Ταταράκη), λέει πως το άγαλμα ήταν φορτωμένο στο μπρίκι, όταν έφτασε η «Εσταφέτ». Οπλισμένοι Γάλλοι πήγαν με τρεις βάρκες, ανέβηκαν στο μπρίκι, έκαμαν επίθεση και πήραν το άγαλμα. Αυτά, το 1867.

Η τρίτη (ιστορία Ματτερέρ), λέει πως το άγαλμα ήταν σε μια κάσα, στην ακρογιαλιά, όταν έφτασε η «Εσταφέτ». Γάλλοι ναύτες οπλισμένοι με σπαθιά και ραβδιά, με τον κυβερνήτη τους, βγαίνουν στη στεριά, χτυπούν τους Έλληνες, τρέχουν αίματα κ.λπ. αρπάζουν την κάσα, τη φορτώνουν και φεύγουν αμέσως. Αυτά τα έμαθε τον Σεπτέμβριο του 1820.

Και στις τρεις αυτές ιστορίες δεν παρουσιάζεται καμιά ανάμιξη των προκρίτων του νησιού. Είναι φανερό πως σ' αυτούς ή και στον Μπρεστ, βρίσκεται η πηγή των ιστοριών, γιατί αυτούς ωφελεί.

Τέλος, έχουμε και μια τέταρτη ιστορία. Αυτή έχει φτάσει μέχρι τις ημέρες μας, από την προφορική παράδοση. Πως η μάχη και η αρπαγή έγινε στη θάλασσα, στο Κλήμα, και όχι στον σημερινό Αδάμαντα. Έτσι και ο Δορυμέδων Κυρίτσης, πιστεύοντάς την, έφερε δύτες από την Αμερική να ψάξουν εκεί να βρουν τα χέρια, που κατά την παράδοση πάντα, κόπηκαν κι έπεσαν στον πάτο της θάλασσας, στο Κλήμα.

Και τώρα ερχόμαστε στο μεγάλο ερώτημα. Ποια, απ' όλες αυτές, είναι η αληθινή ιστορία της αρπαγής;

Η πρώτη, η ιστορία του Μπρεστ, είναι ψεύτικη. Ποτέ δεν αγόρασε το άγαλμα. Ποτέ δεν το είχε στην αποθήκη του. Απόδειξη η επιστολή του προς τον ντε Ριβιέρ, της 26 Μαΐου 1820, που γραμμένη αμέσως μετά την αναχώρηση της «Εσταφέτ», προς τον πρεσβευτή, δεν μπορούσε παρά να γράφει την αλήθεια. Ο ντε Μαρσελλύς που έζησε όλα αυτά, θα συναντούσε σε λίγο τον ντε Ριβιέρ, και θα γινόταν η επαλήθευση ή η διάψευση των γραφομένων του Μπρεστ.

Όλα αυτά ο Μπρεστ τα σοφίστηκε αργότερα, όταν πέρασαν χρόνια, και είδε πως το όνομά του και η δράση του

δεν αναφέρθηκαν, όσο νόμιζε ότι έπρεπε. Ούτε στο βάθρο του αγάλματος, το πρώτο στο Λούβρο, όπου έγραψαν πως ο μαρκήσιος ντε Ριβιέρ, έδωσε στον Βασιλιά το άγαλμα την 1η Μαρτίου 1821, ήταν γραμμένο και το δικό του, όπως ήθελε. Ενώ με τις ιστορίες που διηγόταν ο ίδιος, στους Γάλλους που περνούσαν από τη Μήλο, ο ρόλος του μεγάλωνε.

Η δεύτερη, η ιστορία του Ταταράκη είναι παραλλαγή της ιστορίας του Μπρεστ, και όλη η αφήγηση του υποθετικού ευρέτη του αγάλματος, του Δημητρίου Κεντρωτά, είναι φανταστική. Ο Ταταράκης δεν μπορούσε να διασταυρώσει ή να ελέγξει τα λεγόμενα του Δημητρίου, και τα έγραψε όπως τα άκουσε.

Όσο για την τρίτη ιστορία, του Ματτερέρ, δεν χρειάζεται πολλά για να αποδειχθεί πως είναι ψεύτικη. Πρώτον, ο Ματτερέρ δεν ήταν παρών στην αρπαγή. Τότε βρισκόταν με το πλοίο του, την «Σεβρέτ», στη Μαύρη Θάλασσα. Του τα διηγήθηκαν τον Σεπτέμβριο του 1820, όταν πέρασε από τη Μήλο. Ο Ντυμόν ντ'Ουρβίλ, που ήταν μαζί του στο ίδιο πλοίο, δεν γράφει τίποτα, είτε γιατί δεν άκουσε την ιστορία, είτε γιατί την άκουσε μα δεν την πίστεψε. Και γιατί τότε οι κάτοικοι ή ο Μπρεστ, διηγήθηκαν αυτά στον Ματτερέρ; Τόσο κοντά στο γεγονότα και να παρουσιάζεται τόσο δραματική και τόσο διαφορετική η μεταβίβαση της Αφροδίτης, στους Γάλλους; Κάποιος λόγος σοβαρός θα υπήρχε, γιατί, κατά τη γνώμη μου, αποκλείεται να είπε ψέματα ο Ματτερέρ ο ακέραιος και αυστηρός αυτός θαλασσόλυκος. Τα άκουσε το 1820 και τα έγραψε το 1858, τότε που απόστρατος, δεν φοβόταν πια τους προϊσταμένους του. Και ο λόγος αυτός, πάλι κατά τη γνώμη μου, συνδέεται με τη σύλληψη και μεταγωγή στη Σίφνο των τριών προκρίτων της Μήλου. Για να ελαφρύνουν τη θέση τους, και να δικαιολογηθούν, έπρεπε να διαψεύσουν αυτά που έλεγε ο παπα-Βεργής. Δεν έφταιγαν αυτοί, το άγαλμα το άρπαξαν οι Γάλλοι με τη βία. Αυτό θα φρόντισαν να διαδοθεί, μόλις ξεκίνησε ο παπα-Βεργής για να βρει τον Μουρούζη. Έπειτα δεν πρέπει να μας διαφεύγει πως ο τόπος, που λένε πως έγινε η συμπλοκή, είναι η παραλία του σημερινού Αδάμαντα. Τότε δεν ήταν χωριό, και λίγος κόσμος πήγαινε εκεί. Την ώρα που έφτασε η «Εσταφέτ», πρωί, μόνο ο παπα-

Βεργής με τους ανθρώπους του, ο Μπρεστ με κάποιον αγωγιάτη που τον κατέβασε από την Πλάκα, και μερικοί άλλοι, λίγοι, θα ήταν εκεί. Ο κόσμος στα χωριά μπορούσε να το πιστέψει, αρκετά εύκολα.

Υπάρχει και σοβαρή απόδειξη πως οι ιστορίες της μάχης και της αρπαγής είναι ψεύτικες. Είναι η καταγγελία του παπα-Βεργή προς τον δραγουμάνο Μουρούζη και η φυλάκιση, το μαστίγωμα και το βαρύ πρόστιμο που επακολούθησαν. Αθώοι άνθρωποι δεν κατηγορούνται και δεν τιμωρούνται τόσο εύκολα, ακόμη και σ' εκείνη την εποχή. Κι έπειτα οι Γάλλοι αποζημίωσαν τους προκρίτους, κάπως αργά βέβαια, για το πρόστιμο που πλήρωσαν στον Μουρούζη. Αν είχαν αρπάξει με τη βία το άγαλμα, δεν θα χρωστούσαν τίποτα στους τρεις προκρίτους.

Οι Γάλλοι αρχαιολόγοι Φελίξ Ραβαισόν και Σαλομόν Ρενάκ ασχολήθηκαν πάρα πολύ, για πολλά χρόνια με την Αφροδίτη της Μήλου. Έχουν ερευνήσει και έχουν γράψει πάρα πολλά. Αποδίδουν στον Μπρεστ όλη τη δημιουργία του θορύβου αυτού. Είδαμε παραπάνω ποια ήταν τα ελατήρια που πιθανόν να τον παρεκίνησαν σ' αυτό.

Το συμπέρασμα από τη σύγκριση των δύο απόψεων είναι πως ο ντε Μαρσελλύς αγόρασε το άγαλμα της Αφροδίτης από τον Γεώργιο Κεντρωτά, έπειτα από επέμβαση των προκρίτων του νησιού, που επίεσαν τον παπα-Βεργή να επιστρέψει το άγαλμα που είχε φορτώσει στο γαλαξειδιώτικο μπρίκι. Δεν αποκλείεται ο Γάλλος διπλωμάτης να φοβέρισε τους προκρίτους πως θα μεταχειριστεί βία, για να πάρει το άγαλμα, που ο Κεντρωτάς είχε υποσχεθεί στον Μπρεστ πώς θα το κρατήσει.

5. ΣΤΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟ ΚΑΙ ΣΤΟ ΛΟΥΒΡΟ

Η Αφροδίτη μας, συσκευασμένη με φροντίδα στο αμπάρι της «Εσταφέτ», φεύγει την αυγή της 25ης Μαΐου του 1820, από τη Μήλο.

Η «Εσταφέτ» ήταν γολέττα (στην ελληνική ναυτική ορολογία: ημιολία) του γαλλικού πολεμικού ναυτικού, αποσπασμένη στη Μοίρα της Ανατολής. Πλοίο ελαφρό και γρήγορο, με δυό κατάρτια με μεγάλα πανιά κατά το μήκος, και μια μικρή γάμπια (σταυρωτό πανι) στο πλωριό κατάρτι. Είχε δέκα κανόνια και πλήρωμα πέντε αξιωματικούς και πενήντα άντρες. Κυβερνήτης ήταν ο υποπλοίαρχος Ρομπέρ, άνθρωπος πολύ ενεργητικός και δραστήριος, που το πλήρωμά του τον έλεγε «Ρομπέρ ο διάβολος». Χρέη αξιωματικού έκανε κι ο δόκιμος Ολιβιέ Βουτιέ, όπως μας λέει ο ντε Μαρσελλύς.

Τον καιρό της ιστιοφόρου ναυτιλίας αυτά τα ελαφρά σκάφη, τις γολέττες, τις χρησιμοποιούσαν στο πολεμικό ναυτικό για μεταφορά ταχυδρομείου, αξιωματικών και παρόμοιες άλλες υπηρεσίες. Η εικόνα 6 δείχνει γολέττα του τύπου της «Εσταφέτ», της εποχής εκείνης. Η εικόνα αυτή είναι παρμένη από το βιβλίο του Ζ. Π. Αλώ και έγινε με βάση μοντέλλο που υπάρχει στο Ναυτικό Μουσείο, ~~στο Παρίσι~~. στη Τουλόν.

Ο ντε Μαρσελλύς, όπως είδαμε, είχε επιβιβαστεί στην «Εσταφέτ» στις 15 Μαΐου, στην Κωνσταντινούπολη, με τον Γάλλο υπηρέτη του, Φρανσουά, που του έκανε τον μάγειρα στη στεριά, τον κυνηγετικό του σκύλο, Πλούτωνα, και μια κάσα βιβλία για το ταξίδι, με πολλούς αρχαίους Έλληνες συγγραφείς στο πρωτότυπο. Ήξερε λατινικά, αρχαία ελληνικά, νέα ελληνικά, που έμαθε στη Πόλη, ιταλικά και ισπανικά.

Δεν χρειάζεται να περιγραφεί όλο το ταξίδι της «Εσταφέτ» στην ανατολική Μεσόγειο, παρά μόνο μερικά χαρακτηριστικά σημεία. Ο ντε Μαρσελλύς πρόσεχε πολύ να μη

Εικών 6. Γολέττα του Γαλλικού Ναυτικού, γύρω στα 1820, του τύπου της «Εσταφέτ». (Αλώ, 1939).

μαθαίνουν οι Τούρκοι, στα μέρη που πήγαινε, πως είχε μέσα στο πλοίο, αυτό το άγαλμα. Στην Αλεξάνδρεια μόνο, και στον Πειραιά την έδειξε σε λίγους Ευρωπαίους, κι αυτό έγινε την τελευταία ημέρα ή νύχτα, ώστε οι τουρκικές αρχές, αν μάθαιναν κάτι να μην έχουν τον χρόνο να κάμουν τίποτα.

Ένα τέτοιο επεισόδιο έγινε στη Ρόδο, όπου έμειναν τέσσερεις ημέρες, από τις 16 μέχρι τις 20 Αυγούστου, κι έπειτα έφυγαν για την Κρήτη. Ο Μηλιός πιλότος, ο Γιώργος, που στα λιμάνια δεν είχε τι να κάνει, γύριζε στην πόλη και έπιανε κουβέντα με τον κόσμο. Στο σπίτι ενός Σμυρνιού εμπόρου, διηγήθηκε πως ο Γάλλος διπλωμάτης είχε πάρει από τη Μήλο, την πιο όμορφη κοπέλα του νησιού και σκόπευε να την παντρευτεί. Την είχε κρυμμένη μέσα στο πλοίο, με την απαγόρευση να μη φανεί ούτε στο κατάστρωμα, από τον φόβο των Τούρκων, μα και των Ελλήνων, λιγάκι. Οι γυναίκες του σπιτιού, περίεργες όπως όλες οι γυναίκες

σε όλα τα μέρη, τον πίεζαν να τους την δείξει, για να πιστέψουν πως έλεγε την αλήθεια. Κι αυτός για να τις ικανοποιήσει, τις κάλεσε στη γολέττα, νύκτα, στα κρυφά. Τους είπε να μη κάνουν θόρυβο και την ξυπνήσουν, και τις οδήγησε κάτω στο αμπάρι. Εκεί μισάνοιξε τα καραβόπανα και τις ψάθες και τους έδειξε το πρόσωπο της Αφροδίτης. Μα δεν είχε λογαριάσει τη φλυαρία των γυναικών, κι έτσι το νέο μαθεύτηκε. Την άλλη ημέρα που βγήκε στην πόλη, τον φώναζαν σε κάθε σπίτι, για να τους πει την ιστορία της κοπέλας από τη Μήλο.

Στο τέλος το έμαθαν κι οι Τουρκάλες του χαρεμιού του Τούρκου Διοικητή, και ζητούσαν από τον άντρα τους να τις πάει να δουν την όμορφη κοπέλα. Αυτός στην αρχή δεν τολμούσε να ζητήσει από τον ντε Μαρσελλύς αυτό το πράγμα, έτσι στα ίσια, και φρόντισε να προετοιμάσει ευνοϊκά το έδαφος, στέλνοντας μερικά πανέρια με σταφύλια και πεπόνια. Την άλλη ημέρα όμως έφυγε η «Εσταφέτ» κι έτσι η επίσκεψη αυτή, με τις απρόβλεπτες συνέπειες, δεν έγινε.

Ο ντε Μαρσελλύς θύμωσε πολύ με την επιπολαιότητα του Μηλιού πιλότου και τον φοβέρισε πως αν ξανακάνει άλλη φορά κάτι τέτοιο, δεν πρόκειται να ξαναδεί τη Μήλο (ντε Μαρσελλύς, 1851, τόμος Ι, σ. 400-404).

Κι άλλες φορές είχε παράπονα με τον πιλότο. Όταν γύριζαν από την Κρήτη, στις 30 Αυγούστου περνούσαν ανάμεσα Σίκινο και Φολέγανδρο. Ο πιλότος επειδή δεν ήξερε τα νερά κοντά στη Νάξο, τους τράβηξε προς τη Μήλο, και την νύκτα από λάθος πέρασε την «Εσταφέτ» στο στενό ανάμεσα Πάρο-Αντίπαρο, νομίζοντας πως βρίσκεται ανάμεσα Πάρο-Νάξο. Με δυσκολία ξέμπλεξαν από το στενό αυτό πέρασμα που είναι γεμάτο μικρά νησάκια. εμπόδια και κίνδυνος για ταξίδι με πανιά. Ο πιλότος δεν ήθελε να χρησιμοποιεί τους χάρτες και βασιζόταν μόνο στην υποθετική πείρα του, που συχνά τον απατούσε.

Την νύχτα της 22ας Σεπτεμβρίου, η «Εσταφέτ» βρισκόταν αραγμένη ανοικτά από το λιμάνι του Πειραιά, έτοιμη να ξεκινήσει το πρωι για τη Σμύρνη. Ο ντε Μαρσελλύς είχε καλέσει μερικούς Γάλλους, περαστικούς από την Αθήνα, για να τους δείξει το άγαλμα. Μαζί ήταν κι ο Φωβέλ, που από τον περασμένο αιώνα ήταν εγκατεστημένος στην

Αθήνα και λήστευε ό,τι αρχαίο εύρισκε, που το πουλούσε. Παρίστανε τον αρχαιολόγο χωρίς την κατάλληλη μόρφωση, όντας απλώς ζωγράφος, και κακός μάλιστα. Ανέβασαν από το αμπάρι και έστησαν το άγαλμα επάνω στο κατάστρωμα, και οι επισκέπτες το εθαύμαζαν, στην αρχή με το φως του φεγγαριού, κι έπειτα με αναμμένους δαυλούς. Ο Φωβέλ γνωμάτευσε «πως είναι το πιο όμορφο άγαλμα Αφροδίτης που έχει ανακαλυφθεί». Ο ντε Μαρσελλύς γεμάτος χαρά, που το άγαλμά του άξιζε τόσο πολύ, αφιερώνει πολύ έκταση στο βιβλίο του, στους επαίνους του Φωβέλ (ντε Μαρσελλύς, 1839, σ. 469)

Από τον Πειραιά, μέσα σε 48 ώρες έφτασαν στη Σμύρνη, στις 24 Σεπτεμβρίου. Εκεί ο ντε Μαρσελλύς περίμενε να έλθει το μεταγωγικό «Λιόν», μα επειδή αργούσε ξεκίνησε με άλογο, δια ξηράς, και έφτασε στα Μουδανιά, της Προποντίδας. Από εκεί με βάρκα, γύρισε στην Πόλη, σχεδόν πέντε μήνες από τότε που έφυγε.

Πριν φύγει από την Σμύρνη συναντήθηκε εκεί με τον Μπρέστ, που έφτασε στις 26 Σεπτεμβρίου, και που διηγήθηκε σ' αυτόν και το γενικό πρόξενο Πιέρ Νταβίντ, τα παθήματα των τριών προκρίτων της Μήλου, από τον δραγουμάνο Μουρούζη.

Όταν έφυγε από τη Σμύρνη άφησε επάνω στην «Εσταφέτ», την Αφροδίτη της Μήλου, τον υπηρέτη του Φρανσουά και το σκύλο του Πλούτωνα. Όταν έφτασε η «Λιόν» έγινε η μεταμόρφωση του αγάλματος από την «Εσταφέτ» σ' αυτήν, με πολλές προφυλάξεις και μυστικότητα, την νύκτα της 10ης Οκτωβρίου, για το φόβο των Τούρκων. (ντε Μαρσελλύς, 1854, σ. 293). Η «Λιόν» έφτασε στην Κων/πολη την 24 Οκτωβρίου, κι αμέσως ο ντε Μαρσελλύς, την ίδια ημέρα παρέδωσε στο μαρκήσιο ντε Ριβιέρ το άγαλμα, πέντε ακριβώς μήνες από την ημέρα που το πήρε στην κατοχή του, στη Μήλο. Φρόντισαν να διατηρήσουν την μυστικότητα για την Αφροδίτη, και μόνο ο Ρώσος πρεσβευτής την είδε επάνω στο πλοίο.

Ο πρεσβευτής ντε Ριβιέρ με το πλοίο αυτό θα ταξίδευε, επιστρέφοντας στη Γαλλία, γιατί είχε ανακληθεί. Αιτία ήταν μια συμφωνία που υπέγραψε με την Τουρκική Κυβέρνηση και με την οποία οι Γάλλοι εμπορευόμενοι θα πλήρωναν στο μέλλον δασμό τελωνειακό για τα εμπορεύματά των,

που θα ήταν δυόμισυ φορές μεγαλύτερος από το δασμό που πλήρωναν οι έμποροι των άλλων κρατών.

Η «Λιόν» έφυγε από την Κων/πολη την 29η Οκτωβρίου, με τον ντε Ριβιέρ και την Αφροδίτη. Ο ντε Μαρσελλύς έφυγε την άλλη ημέρα για τη Γαλλία, από τη στερηά. Πέρασε από το Βουκουρέστι, τη Βιέννη, το Μόναχο και έφτασε στο Στρασβούργο στις 7 Δεκεμβρίου 1820.

Ο ντε Ριβιέρ στο ταξίδι του προς τη Γαλλία πέρασε από την Μήλο για να δει το μέρος που βρέθηκε η Αφροδίτη. Επισκέφθηκε το χωράφι του Κεντρωτά, είδε τη σπηλιά, μοίρασε φιλοδωρήματα και πήρε δυό μπράτσα από μάρμαρο που είχαν βρεθεί μετά, καθώς και την μαρμάρινη πλάκα που ήταν επάνω από την είσοδο της εξέδρας, όπου βρέθηκε το άγαλμα. Είναι η πλάκα με την επιγραφή «ΒΑΚΧΙΟΣ ΣΑΤΙΟΥ ΥΠΟΓ... κ.τ.λ.». Φεύγοντας στις 15 Νοεμβρίου από τη Μήλο άφησε εντολές στον Μπρεστ να κάμει έρευνες για να βρει τα χέρια και άλλα θραύσματα από το άγαλμα. Κι ο Μπρέστ με επιστολή του προς τον επιτετραμένο ντε Βιελλά, ζητά να του στείλει ένα μπουγιουρντί (διάταγμα) από τις τουρκικές αρχές για να κάμει τις ανασκαφές. (Κείμενα αρ. 6). Να, και μιά άλλη απόδειξη πως το άγαλμα βρέθηκε χωρίς χέρια.

Το μεταγωγικό «Λιόν» έφτασε τέλος Νοεμβρίου ή αρχές Δεκεμβρίου στην Τουλόν. Ο μαρκήσιος έγραψε στον γενικό διευθυντή των Βασιλικών Μουσείων, τον κόμη ντε Φορμπέν, για να τον πληροφορήσει για τη δωρεά του άγάλματος που εσκόπευε να κάμει, στον Βασιληά. Οι λεπτομέρειες οι σχετικές με την είσοδο του αγάλματος στο Μουσείο του Λούβρου, την αποκατάστασή του και την έκθεσή του, μας είναι γνωστές από τις έρευνες που έκαμε στα αρχεία του Λούβρου, στις αρχές του αιώνα μας ο Ετιέν Μισόν. Αυτός υπηρετούσε από το 1899 στο τμήμα Ελληνικών και Ρωμαϊκών αρχαιοτήτων του Μουσείου, και δημοσίευσε τα αποτελέσματα των ερευνών του. Είναι δυο μεγάλα άρθρα που περιέχουν τις επιστολές των διαφόρων αρμοδίων της εποχής 1820-1828, στην Γαλλική «Επιθεώρηση των Ελληνικών Μελετών» του 1900 και 1902. Οι λεπτομέρειες που παραθέτουμε, στη συνέχεια, στηρίζονται σ' αυτά τα άρθρα.

Ο κόμη ντε Φορμπέν έγραψε στις 22 Δεκεμβρίου 1820, στον υπουργό του βασιλικού Οίκου, μαρκήσιο ντε Λωρι-

στόν, και του εγνώριζε πως ο ντε Ριβιέρ σκόπευε να προσφέρει στο βασιλιά, το άγαλμα της Αφροδίτης, για να τοποθετηθεί στο αρχαιολογικό Μουσείο. Του έλεγε ακόμα πως ο Φωβέλ το είχε εκτιμήσει πως άξιζε 100.000 σκούδα. Ζητούσε να μάθει αν η δωρεά γίνεται δεκτή, για να παραγείλλει στο ζωγράφο Ρεβουάλ, άριστο καλλιτέχνη και προσεκτικό άνθρωπο, που κατοικούσε κοντά στην Τουλόν, να επιβλέψει το ξεφόρτωμα του αγάλματος και την τοποθέτησή του σε κιβώτια. Όλες αυτές οι εργασίες θα κόστιζαν λίγα χρήματα, και ζητούσε σύντομα απάντηση.

Από το παλάτι δεν έδειξαν μεγάλη προθυμία να δεχτούν τη δωρεά, γιατί λογάριαζαν τα έξοδα, και γιατί δεν ήξεραν αν ο ντε Ριβιέρ θα ζητούσε να αποζημιωθεί για τις δαπάνες που έκαμε για να αποκτήσει το άγαλμα.

Ο ντε Φορμπέν ξαναγράφει, στις 28 Δεκεμβρίου, λέγοντας πως ο ντε Ριβιέρ πλήρωσε το ασήμαντο ποσόν των 1.200 με 1.500 φράγκων, και πως τα έξοδα για το ξεφόρτωμα, τη συσκευασία και τη μεταφορά στο Παρίσι δεν θα ήταν σημαντικά, αφού θα φρόντιζε ο Ρεβουάλ, αυτά τα ζητήματα.

Η επιμονή του Φορμπέν έφερε αποτέλεσμα και την 4η Ιανουαρίου 1821 ο υπουργός γράφει στον Ρεβουάλ να αναλάβει το ζήτημα. Συγχρόνως γράφει και στο Ναυτικό Διοικητή στην Τουλόν, αντιναύαρχο ντε Μισιεσύ, να δώσει στον Ρεβουάλ όποια συνδρομή χρειάζεται για να εκτελέσει την εντολή που του ανέθεσε.

Έτσι η Αφροδίτη της Μήλου, με τις συντονισμένες αυτές ενέργειες φτάνει ανέπαφη στο Παρίσι, μαζί με τον Ντε Ριβιέρ, στα μέσα του Φεβρουαρίου. Η παρισινή εφημερίδα «Λε Μονιτέρ» στις 7 Μαρτίου, 1821 αναγέλλει στο κοινό τη δωρεά που έκαμε ο μαρκήσιος ντε Ριβιέρ στο βασιλιά, σε ιδιαίτερη ακρόαση που είχε την 1η Μαρτίου 1821.

Τα μάρμαρα που παραδόθηκαν τότε στο Μουσείο του Λούβρου, είναι αυτά που αναφέρει το 1854 ο ντε Μαρσελλύς σε επιστολή του της 15 Απριλίου στην παρισινή «Σύγχρονη Επιθεώρηση», εκτός από τη μαρμάρινη πλάκα με την επιγραφή «ΒΑΚΧΙΟΣ ΣΑΤΙΟΥ κ.τ.λ.». Αυτή παραδόθηκε στο Μουσείο έπειτα από ένα χρόνο, άγνωστο για ποιό λόγο. (Επιστολή του ντε Φορμπέν προς τον ντε Κλαράκ, της

28 Μαρτίου 1822). Τα μάρμαρα που αναφέρει ο ντε Μαρσελλύς είναι, όπως τα περιγράφει ο ίδιος:

1. Ο γυμνός κορμός του αγάλματος.
2. Το κάτω ντυμένο μέρος.
3. Το επάνω μέρος της κόμμωσης, που κοινώς λέγεται κότσος.
4. Ένας βραχίονας άμορφος και ακρωτηριασμένος.
5. Ένα μισό χέρι, που κρατά μήλο.
6, 7 και 8. Οι τρεις Ερμές, που από τότε ονομάστηκαν Ηρακλής, Ερμής και Βάκχος.
9. Ένα αριστερό πόδι, που είχε βρεθεί πιο κάτω από το χωράφι του Γεώργου.

Αυτά τα εννιά κομμάτια είχε πάρει ο ίδιος από τη Μήλο, και φορτώθηκαν στην «Εσταφέτ». Δεν αναφέρει κανένα από τα κομμάτια της μέσης.

Ο νε Ριβιέρ πήρε ακόμη, τον Νοέμβριο που πέρασε από τη Μήλο, δυο βραχίονες άμορφους (αρ. 10 και 11), από μάρμαρο διαφορετικό από το άγαλμα. Και (αρ. 12), τη μεγάλη επιγραφή που αρχίζει με «ΒΑΚΧΙΟΣ ΣΑΤΙΟΥ κ.τ.λ.». Ο ντε Μαρσελλύς πιστεύει ακόμα πως ο ντε Ριβιέρ πήρε και την επιγραφή που αναφέρει κάποιο γλύπτη από την Αντιόχεια. Δεν θυμάται καθόλου να την πήρε ο ίδιος, ούτε και ξέρει που βρέθηκε (ντε Μαρσελλύς, 1854, σ. 291-294).

Η αποκατάσταση του αγάλματος έγινε από το γλύπτη Μπερνάρ Λανζ (γεν. 1754-θαν. 1839), στα εργαστήρια του Μουσείου τού Λούβρου, πού από τότε είναι στα υπόγεια του ΠΑΛΑΙ ντε ΣΑΓΙΩ, στην πλατεία Τροκαντερό.

Στα εργαστήρια αυτά τού Μουσείου, συναρμολόγησαν τα δύο μεγάλα μέρη του αγάλματος, κόλλησαν στα μαλλιά τον κότσο και γύρω από τη μέση τα τέσσερα κομμάτια. Στη συναρμολόγηση όμως έκαμαν ένα σοβαρό λάθος. Αντί να βάλουν απλά το επάνω μέρος στην οριζόντια επιφάνεια του κάτω, πρόσθεσαν δυό ξύλινες λεπτές σφήνες, στο αριστερό μέρος, έτσι που το κεφάλι της Αφροδίτης έδειχνε να απομακρύνεται από αυτό που κύτταζε. Τα σκέπασαν όλα με γύψο, και μόνο το 1871, που ξεκόλλησαν από την υγρασία τα κομμάτια, αποκαλύφθηκε αυτό. Έκαμαν και κάτι άλλο, που αυτό διορθώθηκε σύντομα. Κόλλησαν στον αριστερό ώμο, με μια σφήνα και πολλούς γύψους, το κομμάτι του βραχίονα που είχε μάκρος 26 εκατοστά, και στη βάση της,

τη βάση της ερμαϊκής στήλης είχε την επιγραφή: «...ΑΝ-ΔΡΟΣ...ΗΝΙΔΟΥ / ..ΙΟΧΕΥΣ ΑΠΟ ΜΑΙΑΝΔΡΟΥ / ΕΠΟΙΗΕΣΝ».

Το άγαλμα, έτσι συμπληρωμένο, φαίνεται στο σχέδιο που δημοσίευσε, το 1821, ο ντε Κλαράκ στο εσώφυλλο του βιβλίου του. Δεν το σχολίασε όμως καθόλου. Η ιστορία αυτής της εικόνας της Αφροδίτης είναι η ακόλουθη. Ο διάσημος ζωγράφος Λουή Νταβίντ, που οι μεγάλοι πίνακες του στολίζουν το Λούβρο, βρισκόταν εξόριστος από τους Βουρβώνους, στις Βρυξέλλες, γιατί είχε ψηφίσει, κι αυτός, την καταδίκη σε θάνατο του βασιλιά Λουδοβίκου 16ου, που καρατομήθηκε το 1793. Ο Νταβίντ είχε μάθει για το ωραίο άγαλμα της Μήλου, και παρακάλεσε, μέσω τρίτου, τον ντε Φορμπέν, που ήταν άλλοτε μαθητής του, να του στείλει μια εικόνα του αγάλματος. Το σχέδιο έγινε όταν το άγαλμα βρισκόταν στα εργαστήρια του Λούβρου, από τον γιο του γλύπτη Ντεμπαί, ζωγράφο κι αυτόν, και δημοσιεύεται και εδώ, (Εικών 7). Ποτέ όμως το άγαλμα δεν εξετέθηκε στο κοινό έτσι, γιατί είδαν πως οι δυό αυτές προσθήκες δεν

Εικών 7. *Η πρώτη απεικόνιση της Αφροδίτης που δημοσιεύθηκε. (Κλαράκ, 1821).*

ταίριαζαν καθόλου και τις αφαίρεσαν. Ο βραχίονας υπάρχει ακόμα μέσα σε μια βιτρίνα, πλάι στην Αφροδίτη, μα το κομμάτι της βάσης με την επιγραφή χάθηκε πολύ γρήγορα, σημάδι της λίγης προσοχής που του έδιναν γιατί θεωρούσαν, φαίνεται, ξένο προς το άγαλμα. Έπειτα ο βασιληάς Λουδοβίκος 18ος, άνθρωπος, έξυπνος και καλλιεργημένος, απαγόρευσε να γίνουν άλλες επεμβάσεις στο ωραίο άγαλμα.

Για την έκθεση της Αφροδίτης στο Μουσείο του Λούβρου, έγιναν πολλά παρατράγουδα και πολλές επιστολές πήγαν κι ήρθαν. Ο ντε Κλαράκ, ο έφορος των κλασσικών αρχαιοτήτων, διαμαρτυρήθηκε προς τον ντε Φορμπέν, γενικό διευθυντή των Μουσείων, για τις συμπληρώσεις που έγιναν στο άγαλμα, δηλαδή τη προσαρμογή του κομματιού του αριστερού βραχίονα και της βάσης με την επιγραφή. Ο ντε Φορμπέν είχε διατάξει να γίνουν αυτές οι εργασίες με τη σύμφωνο γνώμη του Κατρμέρ ντε Κινσύ, ισόβιου γραμματέα της Ακαδημίας Καλών Τεχνών. Κι ακόμη ο ντε Κλαράκ, με επιστολή του της 24ης Μαΐου 1821, διαμαρτύρεται προς τον ντε Φορμπέν γιατί «είδε χθές» να γίνονται ετοιμασίες από τους αρχιτέκτονες, για την έκθεση του άγαλματος, χωρίς αυτός, που ήταν ο κύριος αρμόδιος και υπεύθυνος, να έχει ειδοποιηθεί.

Η πρώτη τοποθέτηση του αγάλματος στο Μουσείο του Λούβρου έγινε σε μια κόγχη, στην ισόγειο αίθουσα της Άρτεμης, που αργότερα ονομάστηκε αίθουσα του Αυγούστου. Τα ονόματα αυτά τα έδιναν στις αίθουσες από το σπουδαιότερο καλλιτεχνικό αντικείμενο που ήταν εκεί.

Στις 24 Ιουνίου 1821, ο ντε Φορμπέν παραγγέλνει στον αρχιτέκτονα Φονταίν, να σχεδιάσει το νέο βάθρο του αγάλματος, για να τοποθετηθεί καλύτερα σε άλλη αίθουσα. Φαίνεται όμως πως αυτός αντιδρούσε, και ο ντε Φορμπέν στις αρχές Απριλίου του άλλου χρόνου, αναγκάζεται να του γράψει σε τόνο αυστηρό, να κάμει το ταχύτερο το νέο βάθρο. Το βάθρο ήταν από χρωματιστό μάρμαρο του Χαλεπιού, και επάνω σ' αυτό κατά διαταγή του υπουργού του βασιλικού οίκου σκαλίστηκε η ακόλουθη επιγραφή: ΝΙΚΗΤΡΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ / ΑΝΑΚΑΛΥΦΘΗΚΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ / ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ 1820 / ΚΑΙ ΔΩΡΗΘΗΚΕ ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΗΑ ΤΗΝ 1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1821 / ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΚΗ-

ταίριαζαν καθόλου και τις αφαίρεσαν. Ο βραχίονας υπάρχει ακόμα μέσα σε μια βιτρίνα, πλάι στην Αφροδίτη, μα το κομμάτι της βάσης με την επιγραφή χάθηκε πολύ γρήγορα, σημάδι της λίγης προσοχής που του έδιναν γιατί θεωρούσαν, φαίνεται, ξένο προς το άγαλμα. Έπειτα ο βασιλιάς Λουδοβίκος 18ος, άνθρωπος, έξυπνος και καλλιεργημένος, απαγόρευσε να γίνουν άλλες επεμβάσεις στο ωραίο άγαλμα.

Για την έκθεση της Αφροδίτης στο Μουσείο του Λούβρου, έγιναν πολλά παρατράγουδα και πολλές επιστολές πήγαν κι ήρθαν. Ο ντε Κλαράκ, ο έφορος των κλασσικών αρχαιοτήτων, διαμαρτυρήθηκε προς τον ντε Φορμπέν, γενικό διευθυντή των Μουσείων, για τις συμπληρώσεις που έγιναν στο άγαλμα, δηλαδή τη προσαρμογή του κομματιού του αριστερού βραχίονα και της βάσης με την επιγραφή. Ο ντε Φορμπέν είχε διατάξει να γίνουν αυτές οι εργασίες με τη σύμφωνο γνώμη του Κατρμέρ ντε Κινσύ, ισόβιου γραμματέα της Ακαδημίας Καλών Τεχνών. Κι ακόμη ο ντε Κλαράκ, με επιστολή του της 24ης Μαΐου 1821, διαμαρτύρεται προς τον ντε Φορμπέν γιατί «είδε χθές» να γίνονται ετοιμασίες από τους αρχιτέκτονες, για την έκθεση του άγαλματος, χωρίς αυτός, που ήταν ο κύριος αρμόδιος και υπεύθυνος, να έχει ειδοποιηθεί.

Η πρώτη τοποθέτηση του αγάλματος στο Μουσείο του Λούβρου έγινε σε μια κόγχη, στην ισόγειο αίθουσα της Άρτεμης, που αργότερα ονομάστηκε αίθουσα του Αυγούστου. Τα ονόματα αυτά τα έδιναν στις αίθουσες από το σπουδαιότερο καλλιτεχνικό αντικείμενο που ήταν εκεί.

Στις 24 Ιουνίου 1821, ο ντε Φορμπέν παραγγέλνει στον αρχιτέκτονα Φονταίν, να σχεδιάσει το νέο βάθρο του αγάλματος, για να τοποθετηθεί καλύτερα σε άλλη αίθουσα. Φαίνεται όμως πως αυτός αντιδρούσε, και ο ντε Φορμπέν στις αρχές Απριλίου του άλλου χρόνου, αναγκάζεται να του γράψει σε τόνο αυστηρό, να κάμει το ταχύτερο το νέο βάθρο. Το βάθρο ήταν από χρωματιστό μάρμαρο του Χαλεπιού, και επάνω σ' αυτό κατά διαταγή του υπουργού του βασιλικού οίκου σκαλίστηκε η ακόλουθη επιγραφή: ΝΙΚΗΤΡΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ / ΑΝΑΚΑΛΥΦΘΗΚΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ / ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ 1820 / ΚΑΙ ΔΩΡΗΘΗΚΕ ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΗΑ ΤΗΝ 1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1821 / ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΚΗ-

ταίριαζαν καθόλου και τις αφαίρεσαν. Ο βραχίονας υπάρχει ακόμα μέσα σε μια βιτρίνα, πλάι στην Αφροδίτη, μα το κομμάτι της βάσης με την επιγραφή χάθηκε πολύ γρήγορα, σημάδι της λίγης προσοχής που του έδιναν γιατί θεωρούσαν, φαίνεται, ξένο προς το άγαλμα. Έπειτα ο βασιληάς Λουδοβίκος 18ος, άνθρωπος, έξυπνος και καλλιεργημένος, απαγόρευσε να γίνουν άλλες επεμβάσεις στο ωραίο άγαλμα.

Για την έκθεση της Αφροδίτης στο Μουσείο του Λούβρου, έγιναν πολλά παρατράγουδα και πολλές επιστολές πήγαν κι ήρθαν. Ο ντε Κλαράκ, ο έφορος των κλασσικών αρχαιοτήτων, διαμαρτυρήθηκε προς τον ντε Φορμπέν, γενικό διευθυντή των Μουσείων, για τις συμπληρώσεις που έγιναν στο άγαλμα, δηλαδή τη προσαρμογή του κομματιού του αριστερού βραχίονα και της βάσης με την επιγραφή. Ο ντε Φορμπέν είχε διατάξει να γίνουν αυτές οι εργασίες με τη σύμφωνο γνώμη του Κατρμέρ ντε Κινσύ, ισόβιου γραμματέα της Ακαδημίας Καλών Τεχνών. Κι ακόμη ο ντε Κλαράκ, με επιστολή του της 24ης Μαΐου 1821, διαμαρτύρεται προς τον ντε Φορμπέν γιατί «είδε χθές» να γίνονται ετοιμασίες από τους αρχιτέκτονες, για την έκθεση του άγαλματος, χωρίς αυτός, που ήταν ο κύριος αρμόδιος και υπεύθυνος, να έχει ειδοποιηθεί.

Η πρώτη τοποθέτηση του αγάλματος στο Μουσείο του Λούβρου έγινε σε μια κόγχη, στην ισόγειο αίθουσα της Άρτεμης, που αργότερα ονομάστηκε αίθουσα του Αυγούστου. Τα ονόματα αυτά τα έδιναν στις αίθουσες από το σπουδαιότερο καλλιτεχνικό αντικείμενο που ήταν εκεί.

Στις 24 Ιουνίου 1821, ο ντε Φορμπέν παραγγέλνει στον αρχιτέκτονα Φονταίν, να σχεδιάσει το νέο βάθρο του αγάλματος, για να τοποθετηθεί καλύτερα σε άλλη αίθουσα. Φαίνεται όμως πως αυτός αντιδρούσε, και ο ντε Φορμπέν στις αρχές Απριλίου του άλλου χρόνου, αναγκάζεται να του γράψει σε τόνο αυστηρό, να κάμει το ταχύτερο το νέο βάθρο. Το βάθρο ήταν από χρωματιστό μάρμαρο του Χαλεπιού, και επάνω σ' αυτό κατά διαταγή του υπουργού του βασιλικού οίκου σκαλίστηκε η ακόλουθη επιγραφή: ΝΙΚΗΤΡΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ / ΑΝΑΚΑΛΥΦΘΗΚΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ / ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ 1820 / ΚΑΙ ΔΩΡΗΘΗΚΕ ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΗΑ ΤΗΝ 1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1821 / ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΚΗ-

ταίριαζαν καθόλου και τις αφαίρεσαν. Ο βραχίονας υπάρχει ακόμα μέσα σε μια βιτρίνα, πλάι στην Αφροδίτη, μα το κομμάτι της βάσης με την επιγραφή χάθηκε πολύ γρήγορα, σημάδι της λίγης προσοχής που του έδιναν γιατί θεωρούσαν, φαίνεται, ξένο προς το άγαλμα. Έπειτα ο βασιληάς Λουδοβίκος 18ος, άνθρωπος, έξυπνος και καλλιεργημένος, απαγόρευσε να γίνουν άλλες επεμβάσεις στο ωραίο άγαλμα.

Για την έκθεση της Αφροδίτης στο Μουσείο του Λούβρου, έγιναν πολλά παρατράγουδα και πολλές επιστολές πήγαν κι ήρθαν. Ο ντε Κλαράκ, ο έφορος των κλασσικών αρχαιοτήτων, διαμαρτυρήθηκε προς τον ντε Φορμπέν, γενικό διευθυντή των Μουσείων, για τις συμπληρώσεις που έγιναν στο άγαλμα, δηλαδή τη προσαρμογή του κομματιού του αριστερού βραχίονα και της βάσης με την επιγραφή. Ο ντε Φορμπέν είχε διατάξει να γίνουν αυτές οι εργασίες με τη σύμφωνο γνώμη του Κατρμέρ ντε Κινσύ, ισόβιου γραμματέα της Ακαδημίας Καλών Τεχνών. Κι ακόμη ο ντε Κλαράκ, με επιστολή του της 24ης Μαΐου 1821, διαμαρτύρεται προς τον ντε Φορμπέν γιατί «είδε χθές» να γίνονται ετοιμασίες από τους αρχιτέκτονες, για την έκθεση του άγαλματος, χωρίς αυτός, που ήταν ο κύριος αρμόδιος και υπεύθυνος, να έχει ειδοποιηθεί.

Η πρώτη τοποθέτηση του αγάλματος στο Μουσείο του Λούβρου έγινε σε μια κόγχη, στην ισόγειο αίθουσα της Άρτεμης, που αργότερα ονομάστηκε αίθουσα του Αυγούστου. Τα ονόματα αυτά τα έδιναν στις αίθουσες από το σπουδαιότερο καλλιτεχνικό αντικείμενο που ήταν εκεί.

Στις 24 Ιουνίου 1821, ο ντε Φορμπέν παραγγέλνει στον αρχιτέκτονα Φονταίν, να σχεδιάσει το νέο βάθρο του αγάλματος, για να τοποθετηθεί καλύτερα σε άλλη αίθουσα. Φαίνεται όμως πως αυτός αντιδρούσε, και ο ντε Φορμπέν στις αρχές Απριλίου του άλλου χρόνου, αναγκάζεται να του γράψει σε τόνο αυστηρό, να κάμει το ταχύτερο το νέο βάθρο. Το βάθρο ήταν από χρωματιστό μάρμαρο του Χαλεπιού, και επάνω σ' αυτό κατά διαταγή του υπουργού του βασιλικού οίκου σκαλίστηκε η ακόλουθη επιγραφή: ΝΙΚΗΤΡΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ / ΑΝΑΚΑΛΥΦΘΗΚΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ / ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ 1820 / ΚΑΙ ΔΩΡΗΘΗΚΕ ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΗΑ ΤΗΝ 1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1821 / ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΚΗ-

ταίριαζαν καθόλου και τις αφαίρεσαν. Ο βραχίονας υπάρχει ακόμα μέσα σε μια βιτρίνα, πλάι στην Αφροδίτη, μα το κομμάτι της βάσης με την επιγραφή χάθηκε πολύ γρήγορα, σημάδι της λίγης προσοχής που του έδιναν γιατί θεωρούσαν, φαίνεται, ξένο προς το άγαλμα. Έπειτα ο βασιληάς Λουδοβίκος 18ος, άνθρωπος, έξυπνος και καλλιεργημένος, απαγόρευσε να γίνουν άλλες επεμβάσεις στο ωραίο άγαλμα.

Για την έκθεση της Αφροδίτης στο Μουσείο του Λούβρου, έγιναν πολλά παρατράγουδα και πολλές επιστολές πήγαν κι ήρθαν. Ο ντε Κλαράκ, ο έφορος των κλασσικών αρχαιοτήτων, διαμαρτυρήθηκε προς τον ντε Φορμπέν, γενικό διευθυντή των Μουσείων, για τις συμπληρώσεις που έγιναν στο άγαλμα, δηλαδή τη προσαρμογή του κομματιού του αριστερού βραχίονα και της βάσης με την επιγραφή. Ο ντε Φορμπέν είχε διατάξει να γίνουν αυτές οι εργασίες με τη σύμφωνο γνώμη του Κατρμέρ ντε Κινσύ, ισόβιου γραμματέα της Ακαδημίας Καλών Τεχνών. Κι ακόμη ο ντε Κλαράκ, με επιστολή του της 24ης Μαΐου 1821, διαμαρτύρεται προς τον ντε Φορμπέν γιατί «είδε χθές» να γίνονται ετοιμασίες από τους αρχιτέκτονες, για την έκθεση του άγαλματος, χωρίς αυτός, που ήταν ο κύριος αρμόδιος και υπεύθυνος, να έχει ειδοποιηθεί.

Η πρώτη τοποθέτηση του αγάλματος στο Μουσείο του Λούβρου έγινε σε μια κόγχη, στην ισόγειο αίθουσα της Άρτεμης, που αργότερα ονομάστηκε αίθουσα του Αυγούστου. Τα ονόματα αυτά τα έδιναν στις αίθουσες από το σπουδαιότερο καλλιτεχνικό αντικείμενο που ήταν εκεί.

Στις 24 Ιουνίου 1821, ο ντε Φορμπέν παραγγέλνει στον αρχιτέκτονα Φονταίν, να σχεδιάσει το νέο βάθρο του αγάλματος, για να τοποθετηθεί καλύτερα σε άλλη αίθουσα. Φαίνεται όμως πως αυτός αντιδρούσε, και ο ντε Φορμπέν στις αρχές Απριλίου του άλλου χρόνου, αναγκάζεται να του γράψει σε τόνο αυστηρό, να κάμει το ταχύτερο το νέο βάθρο. Το βάθρο ήταν από χρωματιστό μάρμαρο του Χαλεπιού, και επάνω σ' αυτό κατά διαταγή του υπουργού του βασιλικού οίκου σκαλίστηκε η ακόλουθη επιγραφή: ΝΙΚΗΤΡΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ / ΑΝΑΚΑΛΥΦΘΗΚΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ / ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ 1820 / ΚΑΙ ΔΩΡΗΘΗΚΕ ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΗΑ ΤΗΝ 1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1821 / ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΚΗ-

ταίριαζαν καθόλου και τις αφαίρεσαν. Ο βραχίονας υπάρχει ακόμα μέσα σε μια βιτρίνα, πλάι στην Αφροδίτη, μα το κομμάτι της βάσης με την επιγραφή χάθηκε πολύ γρήγορα, σημάδι της λίγης προσοχής που του έδιναν γιατί θεωρούσαν, φαίνεται, ξένο προς το άγαλμα. Έπειτα ο βασιλιάς Λουδοβίκος 18ος, άνθρωπος, έξυπνος και καλλιεργημένος, απαγόρευσε να γίνουν άλλες επεμβάσεις στο ωραίο άγαλμα.

Για την έκθεση της Αφροδίτης στο Μουσείο του Λούβρου, έγιναν πολλά παρατράγουδα και πολλές επιστολές πήγαν κι ήρθαν. Ο ντε Κλαράκ, ο έφορος των κλασσικών αρχαιοτήτων, διαμαρτυρήθηκε προς τον ντε Φορμπέν, γενικό διευθυντή των Μουσείων, για τις συμπληρώσεις που έγιναν στο άγαλμα, δηλαδή τη προσαρμογή του κομματιού του αριστερού βραχίονα και της βάσης με την επιγραφή. Ο ντε Φορμπέν είχε διατάξει να γίνουν αυτές οι εργασίες με τη σύμφωνο γνώμη του Κατρμέρ ντε Κινσύ, ισόβιου γραμματέα της Ακαδημίας Καλών Τεχνών. Κι ακόμη ο ντε Κλαράκ, με επιστολή του της 24ης Μαΐου 1821, διαμαρτύρεται προς τον ντε Φορμπέν γιατί «είδε χθές» να γίνονται ετοιμασίες από τους αρχιτέκτονες, για την έκθεση του άγαλματος, χωρίς αυτός, που ήταν ο κύριος αρμόδιος και υπεύθυνος, να έχει ειδοποιηθεί.

Η πρώτη τοποθέτηση του αγάλματος στο Μουσείο του Λούβρου έγινε σε μια κόγχη, στην ισόγειο αίθουσα της Άρτεμης, που αργότερα ονομάστηκε αίθουσα του Αυγούστου. Τα ονόματα αυτά τα έδιναν στις αίθουσες από το σπουδαιότερο καλλιτεχνικό αντικείμενο που ήταν εκεί.

Στις 24 Ιουνίου 1821, ο ντε Φορμπέν παραγγέλνει στον αρχιτέκτονα Φονταίν, να σχεδιάσει το νέο βάθρο του αγάλματος, για να τοποθετηθεί καλύτερα σε άλλη αίθουσα. Φαίνεται όμως πως αυτός αντιδρούσε, και ο ντε Φορμπέν στις αρχές Απριλίου του άλλου χρόνου, αναγκάζεται να του γράψει σε τόνο αυστηρό, να κάμει το ταχύτερο το νέο βάθρο. Το βάθρο ήταν από χρωματιστό μάρμαρο του Χαλεπιού, και επάνω σ' αυτό κατά διαταγή του υπουργού του βασιλικού οίκου σκαλίστηκε η ακόλουθη επιγραφή: ΝΙΚΗΤΡΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ / ΑΝΑΚΑΛΥΦΘΗΚΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ / ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ 1820 / ΚΑΙ ΔΩΡΗΘΗΚΕ ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΗΑ ΤΗΝ 1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1821 / ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΚΗ-

ταίριαζαν καθόλου και τις αφαίρεσαν. Ο βραχίονας υπάρχει ακόμα μέσα σε μια βιτρίνα, πλάι στην Αφροδίτη, μα το κομμάτι της βάσης με την επιγραφή χάθηκε πολύ γρήγορα, σημάδι της λίγης προσοχής που του έδιναν γιατί θεωρούσαν, φαίνεται, ξένο προς το άγαλμα. Έπειτα ο βασιληάς Λουδοβίκος 18ος, άνθρωπος, έξυπνος και καλλιεργημένος, απαγόρευσε να γίνουν άλλες επεμβάσεις στο ωραίο άγαλμα.

Για την έκθεση της Αφροδίτης στο Μουσείο του Λούβρου, έγιναν πολλά παρατράγουδα και πολλές επιστολές πήγαν κι ήρθαν. Ο ντε Κλαράκ, ο έφορος των κλασσικών αρχαιοτήτων, διαμαρτυρήθηκε προς τον ντε Φορμπέν, γενικό διευθυντή των Μουσείων, για τις συμπληρώσεις που έγιναν στο άγαλμα, δηλαδή τη προσαρμογή του κομματιού του αριστερού βραχίονα και της βάσης με την επιγραφή. Ο ντε Φορμπέν είχε διατάξει να γίνουν αυτές οι εργασίες με τη σύμφωνο γνώμη του Κατρμέρ ντε Κινσύ, ισόβιου γραμματέα της Ακαδημίας Καλών Τεχνών. Κι ακόμη ο ντε Κλαράκ, με επιστολή του της 24ης Μαΐου 1821, διαμαρτύρεται προς τον ντε Φορμπέν γιατί «είδε χθές» να γίνονται ετοιμασίες από τους αρχιτέκτονες, για την έκθεση του άγαλματος, χωρίς αυτός, που ήταν ο κύριος αρμόδιος και υπεύθυνος, να έχει ειδοποιηθεί.

Η πρώτη τοποθέτηση του αγάλματος στο Μουσείο του Λούβρου έγινε σε μια κόγχη, στην ισόγειο αίθουσα της Άρτεμης, που αργότερα ονομάστηκε αίθουσα του Αυγούστου. Τα ονόματα αυτά τα έδιναν στις αίθουσες από το σπουδαιότερο καλλιτεχνικό αντικείμενο που ήταν εκεί.

Στις 24 Ιουνίου 1821, ο ντε Φορμπέν παραγγέλνει στον αρχιτέκτονα Φονταίν, να σχεδιάσει το νέο βάθρο του αγάλματος, για να τοποθετηθεί καλύτερα σε άλλη αίθουσα. Φαίνεται όμως πως αυτός αντιδρούσε, και ο ντε Φορμπέν στις αρχές Απριλίου του άλλου χρόνου, αναγκάζεται να του γράψει σε τόνο αυστηρό, να κάμει το ταχύτερο το νέο βάθρο. Το βάθρο ήταν από χρωματιστό μάρμαρο του Χαλεπιού, και επάνω σ' αυτό κατά διαταγή του υπουργού του βασιλικού οίκου σκαλίστηκε η ακόλουθη επιγραφή: ΝΙΚΗΤΡΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ / ΑΝΑΚΑΛΥΦΘΗΚΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ / ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ 1820 / ΚΑΙ ΔΩΡΗΘΗΚΕ ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΗΑ ΤΗΝ 1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1821 / ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΚΗ-

ταίριαζαν καθόλου και τις αφαίρεσαν. Ο βραχίονας υπάρχει ακόμα μέσα σε μια βιτρίνα, πλάι στην Αφροδίτη, μα το κομμάτι της βάσης με την επιγραφή χάθηκε πολύ γρήγορα, σημάδι της λίγης προσοχής που του έδιναν γιατί θεωρούσαν, φαίνεται, ξένο προς το άγαλμα. Έπειτα ο βασιλιάς Λουδοβίκος 18ος, άνθρωπος, έξυπνος και καλλιεργημένος, απαγόρευσε να γίνουν άλλες επεμβάσεις στο ωραίο άγαλμα.

Για την έκθεση της Αφροδίτης στο Μουσείο του Λούβρου, έγιναν πολλά παρατράγουδα και πολλές επιστολές πήγαν κι ήρθαν. Ο ντε Κλαράκ, ο έφορος των κλασσικών αρχαιοτήτων, διαμαρτυρήθηκε προς τον ντε Φορμπέν, γενικό διευθυντή των Μουσείων, για τις συμπληρώσεις που έγιναν στο άγαλμα, δηλαδή τη προσαρμογή του κομματιού του αριστερού βραχίονα και της βάσης με την επιγραφή. Ο ντε Φορμπέν είχε διατάξει να γίνουν αυτές οι εργασίες με τη σύμφωνο γνώμη του Κατρμέρ ντε Κινσύ, ισόβιου γραμματέα της Ακαδημίας Καλών Τεχνών. Κι ακόμη ο ντε Κλαράκ, με επιστολή του της 24ης Μαΐου 1821, διαμαρτύρεται προς τον ντε Φορμπέν γιατί «είδε χθές» να γίνονται ετοιμασίες από τους αρχιτέκτονες, για την έκθεση του άγαλματος, χωρίς αυτός, που ήταν ο κύριος αρμόδιος και υπεύθυνος, να έχει ειδοποιηθεί.

Η πρώτη τοποθέτηση του αγάλματος στο Μουσείο του Λούβρου έγινε σε μια κόγχη, στην ισόγειο αίθουσα της Άρτεμης, που αργότερα ονομάστηκε αίθουσα του Αυγούστου. Τα ονόματα αυτά τα έδιναν στις αίθουσες από το σπουδαιότερο καλλιτεχνικό αντικείμενο που ήταν εκεί.

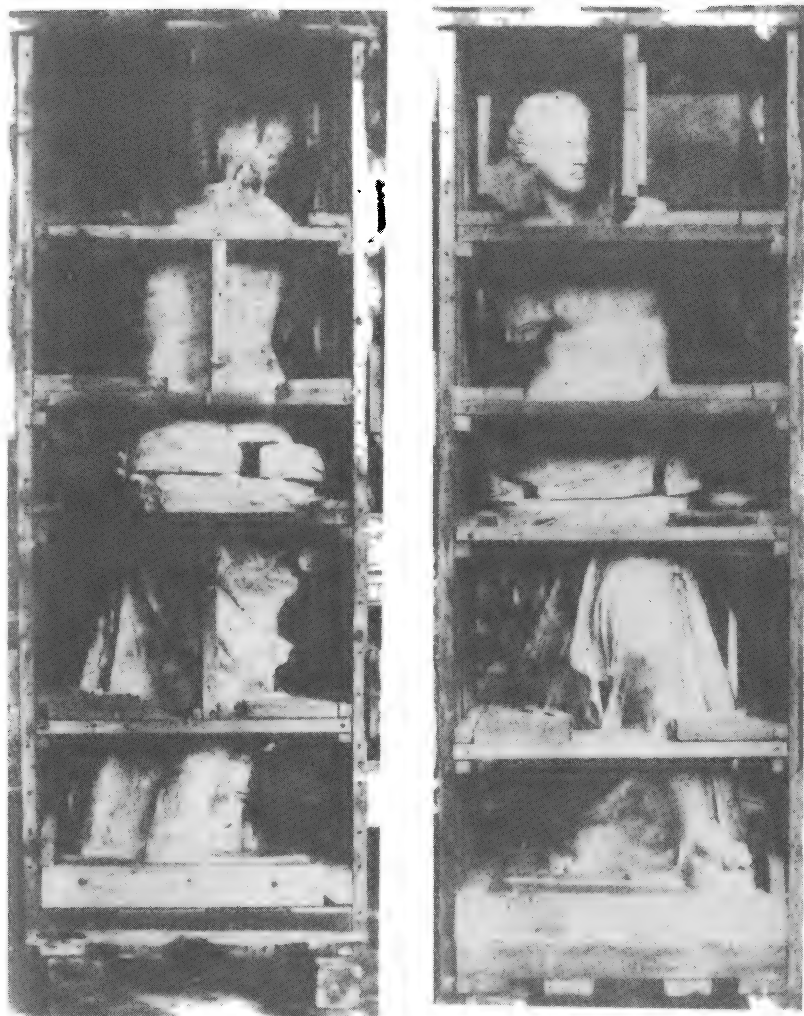
Στις 24 Ιουνίου 1821, ο ντε Φορμπέν παραγγέλνει στον αρχιτέκτονα Φονταίν, να σχεδιάσει το νέο βάθρο του αγάλματος, για να τοποθετηθεί καλύτερα σε άλλη αίθουσα. Φαίνεται όμως πως αυτός αντιδρούσε, και ο ντε Φορμπέν στις αρχές Απριλίου του άλλου χρόνου, αναγκάζεται να του γράψει σε τόνο αυστηρό, να κάμει το ταχύτερο το νέο βάθρο. Το βάθρο ήταν από χρωματιστό μάρμαρο του Χαλεπιού, και επάνω σ' αυτό κατά διαταγή του υπουργού του βασιλικού οίκου σκαλίστηκε η ακόλουθη επιγραφή: ΝΙΚΗΤΡΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ / ΑΝΑΚΑΛΥΦΘΗΚΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ / ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ 1820 / ΚΑΙ ΔΩΡΗΘΗΚΕ ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΗΑ ΤΗΝ 1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1821 / ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΚΗ-

ταίριαζαν καθόλου και τις αφαίρεσαν. Ο βραχίονας υπάρχει ακόμα μέσα σε μια βιτρίνα, πλάι στην Αφροδίτη, μα το κομμάτι της βάσης με την επιγραφή χάθηκε πολύ γρήγορα, σημάδι της λίγης προσοχής που του έδιναν γιατί θεωρούσαν, φαίνεται, ξένο προς το άγαλμα. Έπειτα ο βασιληάς Λουδοβίκος 18ος, άνθρωπος, έξυπνος και καλλιεργημένος, απαγόρευσε να γίνουν άλλες επεμβάσεις στο ωραίο άγαλμα.

Για την έκθεση της Αφροδίτης στο Μουσείο του Λούβρου, έγιναν πολλά παρατράγουδα και πολλές επιστολές πήγαν κι ήρθαν. Ο ντε Κλαράκ, ο έφορος των κλασσικών αρχαιοτήτων, διαμαρτυρήθηκε προς τον ντε Φορμπέν, γενικό διευθυντή των Μουσείων, για τις συμπληρώσεις που έγιναν στο άγαλμα, δηλαδή τη προσαρμογή του κομματιού του αριστερού βραχίονα και της βάσης με την επιγραφή. Ο ντε Φορμπέν είχε διατάξει να γίνουν αυτές οι εργασίες με τη σύμφωνο γνώμη του Κατρμέρ ντε Κινσύ, ισόβιου γραμματέα της Ακαδημίας Καλών Τεχνών. Κι ακόμη ο ντε Κλαράκ, με επιστολή του της 24ης Μαΐου 1821, διαμαρτύρεται προς τον ντε Φορμπέν γιατί «είδε χθές» να γίνονται ετοιμασίες από τους αρχιτέκτονες, για την έκθεση του άγαλματος, χωρίς αυτός, που ήταν ο κύριος αρμόδιος και υπεύθυνος, να έχει ειδοποιηθεί.

Η πρώτη τοποθέτηση του αγάλματος στο Μουσείο του Λούβρου έγινε σε μια κόγχη, στην ισόγειο αίθουσα της Άρτεμης, που αργότερα ονομάστηκε αίθουσα του Αυγούστου. Τα ονόματα αυτά τα έδιναν στις αίθουσες από το σπουδαιότερο καλλιτεχνικό αντικείμενο που ήταν εκεί.

Στις 24 Ιουνίου 1821, ο ντε Φορμπέν παραγγέλνει στον αρχιτέκτονα Φονταίν, να σχεδιάσει το νέο βάθρο του αγάλματος, για να τοποθετηθεί καλύτερα σε άλλη αίθουσα. Φαίνεται όμως πως αυτός αντιδρούσε, και ο ντε Φορμπέν στις αρχές Απριλίου του άλλου χρόνου, αναγκάζεται να του γράψει σε τόνο αυστηρό, να κάμει το ταχύτερο το νέο βάθρο. Το βάθρο ήταν από χρωματιστό μάρμαρο του Χαλεπιού, και επάνω σ' αυτό κατά διαταγή του υπουργού του βασιλικού οίκου σκαλίστηκε η ακόλουθη επιγραφή: ΝΙΚΗΤΡΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ / ΑΝΑΚΑΛΥΦΘΗΚΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ / ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ 1820 / ΚΑΙ ΔΩΡΗΘΗΚΕ ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΗΑ ΤΗΝ 1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1821 / ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΚΗ-

Εικών 8. *Το άγαλμα μέσα στην κάσα, όταν το έβγαλαν από την κρύπτη, όπου το είχαν κρύψει κατά την πολιορκία του Παρισιού, το 1871. (Ραβαισόν, 1871).*

ταίριαζαν καθόλου και τις αφαίρεσαν. Ο βραχίονας υπάρχει ακόμα μέσα σε μια βιτρίνα, πλάι στην Αφροδίτη, μα το κομμάτι της βάσης με την επιγραφή χάθηκε πολύ γρήγορα, σημάδι της λίγης προσοχής που του έδιναν γιατί θεωρούσαν, φαίνεται, ξένο προς το άγαλμα. Έπειτα ο βασιλήάς Λουδοβίκος 18ος, άνθρωπος, έξυπνος και καλλιεργημένος, απαγόρευσε να γίνουν άλλες επεμβάσεις στο ωραίο άγαλμα.

Για την έκθεση της Αφροδίτης στο Μουσείο του Λούβρου, έγιναν πολλά παρατράγουδα και πολλές επιστολές πήγαν κι ήρθαν. Ο ντε Κλαράκ, ο έφορος των κλασσικών αρχαιοτήτων, διαμαρτυρήθηκε προς τον ντε Φορμπέν, γενικό διευθυντή των Μουσείων, για τις συμπληρώσεις που έγιναν στο άγαλμα, δηλαδή τη προσαρμογή του κομματιού του αριστερού βραχίονα και της βάσης με την επιγραφή. Ο ντε Φορμπέν είχε διατάξει να γίνουν αυτές οι εργασίες με τη σύμφωνο γνώμη του Κατρμέρ ντε Κινσύ, ισόβιου γραμματέα της Ακαδημίας Καλών Τεχνών. Κι ακόμη ο ντε Κλαράκ, με επιστολή του της 24ης Μαΐου 1821, διαμαρτύρεται προς τον ντε Φορμπέν γιατί «είδε χθές» να γίνονται ετοιμασίες από τους αρχιτέκτονες, για την έκθεση του άγαλματος, χωρίς αυτός, που ήταν ο κύριος αρμόδιος και υπεύθυνος, να έχει ειδοποιηθεί.

Η πρώτη τοποθέτηση του αγάλματος στο Μουσείο του Λούβρου έγινε σε μια κόγχη, στην ισόγειο αίθουσα της Άρτεμης, που αργότερα ονομάστηκε αίθουσα του Αυγούστου. Τα ονόματα αυτά τα έδιναν στις αίθουσες από το σπουδαιότερο καλλιτεχνικό αντικείμενο που ήταν εκεί.

Στις 24 Ιουνίου 1821, ο ντε Φορμπέν παραγγέλνει στον αρχιτέκτονα Φονταίν, να σχεδιάσει το νέο βάθρο του αγάλματος, για να τοποθετηθεί καλύτερα σε άλλη αίθουσα. Φαίνεται όμως πως αυτός αντιδρούσε, και ο ντε Φορμπέν στις αρχές Απριλίου του άλλου χρόνου, αναγκάζεται να του γράψει σε τόνο αυστηρό, να κάμει το ταχύτερο το νέο βάθρο. Το βάθρο ήταν από χρωματιστό μάρμαρο του Χαλεπιού, και επάνω σ' αυτό κατά διαταγή του υπουργού του βασιλικού οίκου σκαλίστηκε η ακόλουθη επιγραφή: ΝΙΚΗΤΡΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ / ΑΝΑΚΑΛΥΦΘΗΚΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ / ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ 1820 / ΚΑΙ ΔΩΡΗΘΗΚΕ ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΗΑ ΤΗΝ 1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1821 / ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΚΗ-

ταίριαζαν καθόλου και τις αφαίρεσαν. Ο βραχίονας υπάρχει ακόμα μέσα σε μια βιτρίνα, πλάι στην Αφροδίτη, μα το κομμάτι της βάσης με την επιγραφή χάθηκε πολύ γρήγορα, σημάδι της λίγης προσοχής που του έδιναν γιατί θεωρούσαν, φαίνεται, ξένο προς το άγαλμα. Έπειτα ο βασιλιάς Λουδοβίκος 18ος, άνθρωπος, έξυπνος και καλλιεργημένος, απαγόρευσε να γίνουν άλλες επεμβάσεις στο ωραίο άγαλμα.

Για την έκθεση της Αφροδίτης στο Μουσείο του Λούβρου, έγιναν πολλά παρατράγουδα και πολλές επιστολές πήγαν κι ήρθαν. Ο ντε Κλαράκ, ο έφορος των κλασσικών αρχαιοτήτων, διαμαρτυρήθηκε προς τον ντε Φορμπέν, γενικό διευθυντή των Μουσείων, για τις συμπληρώσεις που έγιναν στο άγαλμα, δηλαδή τη προσαρμογή του κομματιού του αριστερού βραχίονα και της βάσης με την επιγραφή. Ο ντε Φορμπέν είχε διατάξει να γίνουν αυτές οι εργασίες με τη σύμφωνο γνώμη του Κατρμέρ ντε Κινσύ, ισόβιου γραμματέα της Ακαδημίας Καλών Τεχνών. Κι ακόμη ο ντε Κλαράκ, με επιστολή του της 24ης Μαΐου 1821, διαμαρτύρεται προς τον ντε Φορμπέν γιατί «είδε χθές» να γίνονται ετοιμασίες από τους αρχιτέκτονες, για την έκθεση του άγαλματος, χωρίς αυτός, που ήταν ο κύριος αρμόδιος και υπεύθυνος, να έχει ειδοποιηθεί.

Η πρώτη τοποθέτηση του αγάλματος στο Μουσείο του Λούβρου έγινε σε μια κόγχη, στην ισόγειο αίθουσα της Άρτεμης, που αργότερα ονομάστηκε αίθουσα του Αυγούστου. Τα ονόματα αυτά τα έδιναν στις αίθουσες από το σπουδαιότερο καλλιτεχνικό αντικείμενο που ήταν εκεί.

Στις 24 Ιουνίου 1821, ο ντε Φορμπέν παραγγέλνει στον αρχιτέκτονα Φονταίν, να σχεδιάσει το νέο βάθρο του αγάλματος, για να τοποθετηθεί καλύτερα σε άλλη αίθουσα. Φαίνεται όμως πως αυτός αντιδρούσε, και ο ντε Φορμπέν στις αρχές Απριλίου του άλλου χρόνου, αναγκάζεται να του γράψει σε τόνο αυστηρό, να κάμει το ταχύτερο το νέο βάθρο. Το βάθρο ήταν από χρωματιστό μάρμαρο του Χαλεπιού, και επάνω σ' αυτό κατά διαταγή του υπουργού του βασιλικού οίκου σκαλίστηκε η ακόλουθη επιγραφή: ΝΙΚΗΤΡΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ / ΑΝΑΚΑΛΥΦΘΗΚΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ / ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ 1820 / ΚΑΙ ΔΩΡΗΘΗΚΕ ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΗΑ ΤΗΝ 1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1821 / ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΚΗ-

ταίριαζαν καθόλου και τις αφαίρεσαν. Ο βραχίονας υπάρχει ακόμα μέσα σε μια βιτρίνα, πλάι στην Αφροδίτη, μα το κομμάτι της βάσης με την επιγραφή χάθηκε πολύ γρήγορα, σημάδι της λίγης προσοχής που του έδιναν γιατί θεωρούσαν, φαίνεται, ξένο προς το άγαλμα. Έπειτα ο βασιληάς Λουδοβίκος 18ος, άνθρωπος, έξυπνος και καλλιεργημένος, απαγόρευσε να γίνουν άλλες επεμβάσεις στο ωραίο άγαλμα.

Για την έκθεση της Αφροδίτης στο Μουσείο του Λούβρου, έγιναν πολλά παρατράγουδα και πολλές επιστολές πήγαν κι ήρθαν. Ο ντε Κλαράκ, ο έφορος των κλασσικών αρχαιοτήτων, διαμαρτυρήθηκε προς τον ντε Φορμπέν, γενικό διευθυντή των Μουσείων, για τις συμπληρώσεις που έγιναν στο άγαλμα, δηλαδή τη προσαρμογή του κομματιού του αριστερού βραχίονα και της βάσης με την επιγραφή. Ο ντε Φορμπέν είχε διατάξει να γίνουν αυτές οι εργασίες με τη σύμφωνο γνώμη του Κατρμέρ ντε Κινσύ, ισόβιου γραμματέα της Ακαδημίας Καλών Τεχνών. Κι ακόμη ο ντε Κλαράκ, με επιστολή του της 24ης Μαΐου 1821, διαμαρτύρεται προς τον ντε Φορμπέν γιατί «είδε χθές» να γίνονται ετοιμασίες από τους αρχιτέκτονες, για την έκθεση του άγαλματος, χωρίς αυτός, που ήταν ο κύριος αρμόδιος και υπεύθυνος, να έχει ειδοποιηθεί.

Η πρώτη τοποθέτηση του αγάλματος στο Μουσείο του Λούβρου έγινε σε μια κόγχη, στην ισόγειο αίθουσα της Άρτεμης, που αργότερα ονομάστηκε αίθουσα του Αυγούστου. Τα ονόματα αυτά τα έδιναν στις αίθουσες από το σπουδαιότερο καλλιτεχνικό αντικείμενο που ήταν εκεί.

Στις 24 Ιουνίου 1821, ο ντε Φορμπέν παραγγέλνει στον αρχιτέκτονα Φονταίν, να σχεδιάσει το νέο βάθρο του αγάλματος, για να τοποθετηθεί καλύτερα σε άλλη αίθουσα. Φαίνεται όμως πως αυτός αντιδρούσε, και ο ντε Φορμπέν στις αρχές Απριλίου του άλλου χρόνου, αναγκάζεται να του γράψει σε τόνο αυστηρό, να κάμει το ταχύτερο το νέο βάθρο. Το βάθρο ήταν από χρωματιστό μάρμαρο του Χαλεπιού, και επάνω σ' αυτό κατά διαταγή του υπουργού του βασιλικού οίκου σκαλίστηκε η ακόλουθη επιγραφή: ΝΙΚΗΤΡΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ / ΑΝΑΚΑΛΥΦΘΗΚΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ / ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ 1820 / ΚΑΙ ΔΩΡΗΘΗΚΕ ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΗΑ ΤΗΝ 1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1821 / ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΚΗ-

ταίριαζαν καθόλου και τις αφαίρεσαν. Ο βραχίονας υπάρχει ακόμα μέσα σε μια βιτρίνα, πλάι στην Αφροδίτη, μα το κομμάτι της βάσης με την επιγραφή χάθηκε πολύ γρήγορα, σημάδι της λίγης προσοχής που του έδιναν γιατί θεωρούσαν, φαίνεται, ξένο προς το άγαλμα. Έπειτα ο βασιληάς Λουδοβίκος 18ος, άνθρωπος, έξυπνος και καλλιεργημένος, απαγόρευσε να γίνουν άλλες επεμβάσεις στο ωραίο άγαλμα.

Για την έκθεση της Αφροδίτης στο Μουσείο του Λούβρου, έγιναν πολλά παρατράγουδα και πολλές επιστολές πήγαν κι ήρθαν. Ο ντε Κλαράκ, ο έφορος των κλασσικών αρχαιοτήτων, διαμαρτυρήθηκε προς τον ντε Φορμπέν, γενικό διευθυντή των Μουσείων, για τις συμπληρώσεις που έγιναν στο άγαλμα, δηλαδή τη προσαρμογή του κομματιού του αριστερού βραχίονα και της βάσης με την επιγραφή. Ο ντε Φορμπέν είχε διατάξει να γίνουν αυτές οι εργασίες με τη σύμφωνο γνώμη του Κατρμέρ ντε Κινσύ, ισόβιου γραμματέα της Ακαδημίας Καλών Τεχνών. Κι ακόμη ο ντε Κλαράκ, με επιστολή του της 24ης Μαΐου 1821, διαμαρτύρεται προς τον ντε Φορμπέν γιατί «είδε χθές» να γίνονται ετοιμασίες από τους αρχιτέκτονες, για την έκθεση του άγαλματος, χωρίς αυτός, που ήταν ο κύριος αρμόδιος και υπεύθυνος, να έχει ειδοποιηθεί.

Η πρώτη τοποθέτηση του αγάλματος στο Μουσείο του Λούβρου έγινε σε μια κόγχη, στην ισόγειο αίθουσα της Άρτεμης, που αργότερα ονομάστηκε αίθουσα του Αυγούστου. Τα ονόματα αυτά τα έδιναν στις αίθουσες από το σπουδαιότερο καλλιτεχνικό αντικείμενο που ήταν εκεί.

Στις 24 Ιουνίου 1821, ο ντε Φορμπέν παραγγέλνει στον αρχιτέκτονα Φονταίν, να σχεδιάσει το νέο βάθρο του αγάλματος, για να τοποθετηθεί καλύτερα σε άλλη αίθουσα. Φαίνεται όμως πως αυτός αντιδρούσε, και ο ντε Φορμπέν στις αρχές Απριλίου του άλλου χρόνου, αναγκάζεται να του γράψει σε τόνο αυστηρό, να κάμει το ταχύτερο το νέο βάθρο. Το βάθρο ήταν από χρωματιστό μάρμαρο του Χαλεπιού, και επάνω σ' αυτό κατά διαταγή του υπουργού του βασιλικού οίκου σκαλίστηκε η ακόλουθη επιγραφή: ΝΙΚΗΤΡΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ / ΑΝΑΚΑΛΥΦΘΗΚΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ / ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ 1820 / ΚΑΙ ΔΩΡΗΘΗΚΕ ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΗΑ ΤΗΝ 1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1821 / ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΚΗ-

Εικών 9. *Το αριστερό πλευρό του αγάλματος, όπου φαίνονται τα δυο κομμάτια στο αριστερό της μέσης, και η ορθογώνια εγκάθιση στον ώμο για την προσαρμογή με σφήνα του αριστερού βραχίονα. (Αλώ, 1839).*

Εικών 10. *Το πίσω μέρος του αγάλματος, όπου φαίνονται τα δύο κομμάτια στο δεξιό της μέσης και το πελεκημένο λοξά αριστερό της βάσης. (Αλώ, 1939).*

ταίριαζαν καθόλου και τις αφαίρεσαν. Ο βραχίονας υπάρχει ακόμα μέσα σε μια βιτρίνα, πλάι στην Αφροδίτη, μα το κομμάτι της βάσης με την επιγραφή χάθηκε πολύ γρήγορα, σημάδι της λίγης προσοχής που του έδιναν γιατί θεωρούσαν, φαίνεται, ξένο προς το άγαλμα. Έπειτα ο βασιληάς Λουδοβίκος 18ος, άνθρωπος, έξυπνος και καλλιεργημένος, απαγόρευσε να γίνουν άλλες επεμβάσεις στο ωραίο άγαλμα.

Για την έκθεση της Αφροδίτης στο Μουσείο του Λούβρου, έγιναν πολλά παρατράγουδα και πολλές επιστολές πήγαν κι ήρθαν. Ο ντε Κλαράκ, ο έφορος των κλασσικών αρχαιοτήτων, διαμαρτυρήθηκε προς τον ντε Φορμπέν, γενικό διευθυντή των Μουσείων, για τις συμπληρώσεις που έγιναν στο άγαλμα, δηλαδή τη προσαρμογή του κομματιού του αριστερού βραχίονα και της βάσης με την επιγραφή. Ο ντε Φορμπέν είχε διατάξει να γίνουν αυτές οι εργασίες με τη σύμφωνο γνώμη του Κατρμέρ ντε Κινσύ, ισόβιου γραμματέα της Ακαδημίας Καλών Τεχνών. Κι ακόμη ο ντε Κλαράκ, με επιστολή του της 24ης Μαΐου 1821, διαμαρτύρεται προς τον ντε Φορμπέν γιατί «είδε χθές» να γίνονται ετοιμασίες από τους αρχιτέκτονες, για την έκθεση του άγαλματος, χωρίς αυτός, που ήταν ο κύριος αρμόδιος και υπεύθυνος, να έχει ειδοποιηθεί.

Η πρώτη τοποθέτηση του αγάλματος στο Μουσείο του Λούβρου έγινε σε μια κόγχη, στην ισόγειο αίθουσα της Άρτεμης, που αργότερα ονομάστηκε αίθουσα του Αυγούστου. Τα ονόματα αυτά τα έδιναν στις αίθουσες από το σπουδαιότερο καλλιτεχνικό αντικείμενο που ήταν εκεί.

Στις 24 Ιουνίου 1821, ο ντε Φορμπέν παραγγέλνει στον αρχιτέκτονα Φονταίν, να σχεδιάσει το νέο βάθρο του αγάλματος, για να τοποθετηθεί καλύτερα σε άλλη αίθουσα. Φαίνεται όμως πως αυτός αντιδρούσε, και ο ντε Φορμπέν στις αρχές Απριλίου του άλλου χρόνου, αναγκάζεται να του γράψει σε τόνο αυστηρό, να κάμει το ταχύτερο το νέο βάθρο. Το βάθρο ήταν από χρωματιστό μάρμαρο του Χαλεπιού, και επάνω σ' αυτό κατά διαταγή του υπουργού του βασιλικού οίκου σκαλίστηκε η ακόλουθη επιγραφή: ΝΙΚΗΤΡΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ / ΑΝΑΚΑΛΥΦΘΗΚΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ / ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ 1820 / ΚΑΙ ΔΩΡΗΘΗΚΕ ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΗΑ ΤΗΝ 1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1821 / ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΚΗ-

ταίριαζαν καθόλου και τις αφαίρεσαν. Ο βραχίονας υπάρχει ακόμα μέσα σε μια βιτρίνα, πλάι στην Αφροδίτη, μα το κομμάτι της βάσης με την επιγραφή χάθηκε πολύ γρήγορα, σημάδι της λίγης προσοχής που του έδιναν γιατί θεωρούσαν, φαίνεται, ξένο προς το άγαλμα. Έπειτα ο βασιληάς Λουδοβίκος 18ος, άνθρωπος, έξυπνος και καλλιεργημένος, απαγόρευσε να γίνουν άλλες επεμβάσεις στο ωραίο άγαλμα.

Για την έκθεση της Αφροδίτης στο Μουσείο του Λούβρου, έγιναν πολλά παρατράγουδα και πολλές επιστολές πήγαν κι ήρθαν. Ο ντε Κλαράκ, ο έφορος των κλασσικών αρχαιοτήτων, διαμαρτυρήθηκε προς τον ντε Φορμπέν, γενικό διευθυντή των Μουσείων, για τις συμπληρώσεις που έγιναν στο άγαλμα, δηλαδή τη προσαρμογή του κομματιού του αριστερού βραχίονα και της βάσης με την επιγραφή. Ο ντε Φορμπέν είχε διατάξει να γίνουν αυτές οι εργασίες με τη σύμφωνο γνώμη του Κατρμέρ ντε Κινσύ, ισόβιου γραμματέα της Ακαδημίας Καλών Τεχνών. Κι ακόμη ο ντε Κλαράκ, με επιστολή του της 24ης Μαΐου 1821, διαμαρτύρεται προς τον ντε Φορμπέν γιατί «είδε χθές» να γίνονται ετοιμασίες από τους αρχιτέκτονες, για την έκθεση του άγαλματος, χωρίς αυτός, που ήταν ο κύριος αρμόδιος και υπεύθυνος, να έχει ειδοποιηθεί.

Η πρώτη τοποθέτηση του αγάλματος στο Μουσείο του Λούβρου έγινε σε μια κόγχη, στην ισόγειο αίθουσα της Άρτεμης, που αργότερα ονομάστηκε αίθουσα του Αυγούστου. Τα ονόματα αυτά τα έδιναν στις αίθουσες από το σπουδαιότερο καλλιτεχνικό αντικείμενο που ήταν εκεί.

Στις 24 Ιουνίου 1821, ο ντε Φορμπέν παραγγέλνει στον αρχιτέκτονα Φονταίν, να σχεδιάσει το νέο βάθρο του αγάλματος, για να τοποθετηθεί καλύτερα σε άλλη αίθουσα. Φαίνεται όμως πως αυτός αντιδρούσε, και ο ντε Φορμπέν στις αρχές Απριλίου του άλλου χρόνου, αναγκάζεται να του γράψει σε τόνο αυστηρό, να κάμει το ταχύτερο το νέο βάθρο. Το βάθρο ήταν από χρωματιστό μάρμαρο του Χαλεπιού, και επάνω σ' αυτό κατά διαταγή του υπουργού του βασιλικού οίκου σκαλίστηκε η ακόλουθη επιγραφή: ΝΙΚΗΤΡΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ / ΑΝΑΚΑΛΥΦΘΗΚΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ / ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ 1820 / ΚΑΙ ΔΩΡΗΘΗΚΕ ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΗΑ ΤΗΝ 1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1821 / ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΚΗ-

ταίριαζαν καθόλου και τις αφαίρεσαν. Ο βραχίονας υπάρχει ακόμα μέσα σε μια βιτρίνα, πλάι στην Αφροδίτη, μα το κομμάτι της βάσης με την επιγραφή χάθηκε πολύ γρήγορα, σημάδι της λίγης προσοχής που του έδιναν γιατί θεωρούσαν, φαίνεται, ξένο προς το άγαλμα. Έπειτα ο βασιληάς Λουδοβίκος 18ος, άνθρωπος, έξυπνος και καλλιεργημένος, απαγόρευσε να γίνουν άλλες επεμβάσεις στο ωραίο άγαλμα.

Για την έκθεση της Αφροδίτης στο Μουσείο του Λούβρου, έγιναν πολλά παρατράγουδα και πολλές επιστολές πήγαν κι ήρθαν. Ο ντε Κλαράκ, ο έφορος των κλασσικών αρχαιοτήτων, διαμαρτυρήθηκε προς τον ντε Φορμπέν, γενικό διευθυντή των Μουσείων, για τις συμπληρώσεις που έγιναν στο άγαλμα, δηλαδή τη προσαρμογή του κομματιού του αριστερού βραχίονα και της βάσης με την επιγραφή. Ο ντε Φορμπέν είχε διατάξει να γίνουν αυτές οι εργασίες με τη σύμφωνο γνώμη του Κατρμέρ ντε Κινσύ, ισόβιου γραμματέα της Ακαδημίας Καλών Τεχνών. Κι ακόμη ο ντε Κλαράκ, με επιστολή του της 24ης Μαΐου 1821, διαμαρτύρεται προς τον ντε Φορμπέν γιατί «είδε χθές» να γίνονται ετοιμασίες από τους αρχιτέκτονες, για την έκθεση του άγαλματος, χωρίς αυτός, που ήταν ο κύριος αρμόδιος και υπεύθυνος, να έχει ειδοποιηθεί.

Η πρώτη τοποθέτηση του αγάλματος στο Μουσείο του Λούβρου έγινε σε μια κόγχη, στην ισόγειο αίθουσα της Άρτεμης, που αργότερα ονομάστηκε αίθουσα του Αυγούστου. Τα ονόματα αυτά τα έδιναν στις αίθουσες από το σπουδαιότερο καλλιτεχνικό αντικείμενο που ήταν εκεί.

Στις 24 Ιουνίου 1821, ο ντε Φορμπέν παραγγέλνει στον αρχιτέκτονα Φονταίν, να σχεδιάσει το νέο βάθρο του αγάλματος, για να τοποθετηθεί καλύτερα σε άλλη αίθουσα. Φαίνεται όμως πως αυτός αντιδρούσε, και ο ντε Φορμπέν στις αρχές Απριλίου του άλλου χρόνου, αναγκάζεται να του γράψει σε τόνο αυστηρό, να κάμει το ταχύτερο το νέο βάθρο. Το βάθρο ήταν από χρωματιστό μάρμαρο του Χαλεπιού, και επάνω σ' αυτό κατά διαταγή του υπουργού του βασιλικού οίκου σκαλίστηκε η ακόλουθη επιγραφή: ΝΙΚΗΤΡΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ / ΑΝΑΚΑΛΥΦΘΗΚΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ / ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ 1820 / ΚΑΙ ΔΩΡΗΘΗΚΕ ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΗΑ ΤΗΝ 1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1821 / ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΚΗ-

ταίριαζαν καθόλου και τις αφαίρεσαν. Ο βραχίονας υπάρχει ακόμα μέσα σε μια βιτρίνα, πλάι στην Αφροδίτη, μα το κομμάτι της βάσης με την επιγραφή χάθηκε πολύ γρήγορα, σημάδι της λίγης προσοχής που του έδιναν γιατί θεωρούσαν, φαίνεται, ξένο προς το άγαλμα. Έπειτα ο βασιληάς Λουδοβίκος 18ος, άνθρωπος, έξυπνος και καλλιεργημένος, απαγόρευσε να γίνουν άλλες επεμβάσεις στο ωραίο άγαλμα.

Για την έκθεση της Αφροδίτης στο Μουσείο του Λούβρου, έγιναν πολλά παρατράγουδα και πολλές επιστολές πήγαν κι ήρθαν. Ο ντε Κλαράκ, ο έφορος των κλασσικών αρχαιοτήτων, διαμαρτυρήθηκε προς τον ντε Φορμπέν, γενικό διευθυντή των Μουσείων, για τις συμπληρώσεις που έγιναν στο άγαλμα, δηλαδή τη προσαρμογή του κομματιού του αριστερού βραχίονα και της βάσης με την επιγραφή. Ο ντε Φορμπέν είχε διατάξει να γίνουν αυτές οι εργασίες με τη σύμφωνο γνώμη του Κατρμέρ ντε Κινσύ, ισόβιου γραμματέα της Ακαδημίας Καλών Τεχνών. Κι ακόμη ο ντε Κλαράκ, με επιστολή του της 24ης Μαΐου 1821, διαμαρτύρεται προς τον ντε Φορμπέν γιατί «είδε χθές» να γίνονται ετοιμασίες από τους αρχιτέκτονες, για την έκθεση του άγαλματος, χωρίς αυτός, που ήταν ο κύριος αρμόδιος και υπεύθυνος, να έχει ειδοποιηθεί.

Η πρώτη τοποθέτηση του αγάλματος στο Μουσείο του Λούβρου έγινε σε μια κόγχη, στην ισόγειο αίθουσα της Άρτεμης, που αργότερα ονομάστηκε αίθουσα του Αυγούστου. Τα ονόματα αυτά τα έδιναν στις αίθουσες από το σπουδαιότερο καλλιτεχνικό αντικείμενο που ήταν εκεί.

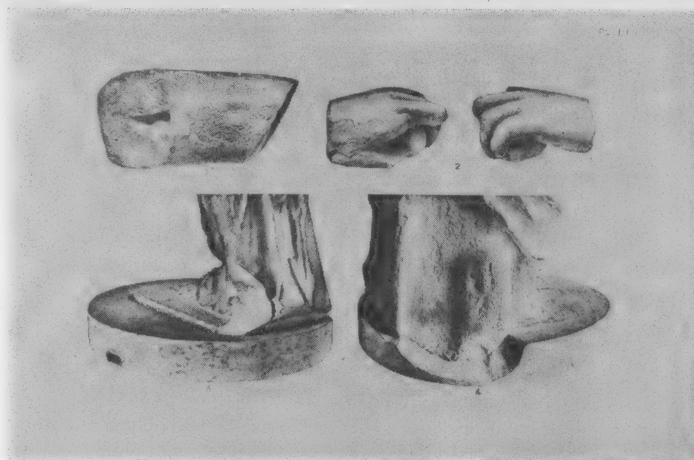
Στις 24 Ιουνίου 1821, ο ντε Φορμπέν παραγγέλνει στον αρχιτέκτονα Φονταίν, να σχεδιάσει το νέο βάθρο του αγάλματος, για να τοποθετηθεί καλύτερα σε άλλη αίθουσα. Φαίνεται όμως πως αυτός αντιδρούσε, και ο ντε Φορμπέν στις αρχές Απριλίου του άλλου χρόνου, αναγκάζεται να του γράψει σε τόνο αυστηρό, να κάμει το ταχύτερο το νέο βάθρο. Το βάθρο ήταν από χρωματιστό μάρμαρο του Χαλεπιού, και επάνω σ' αυτό κατά διαταγή του υπουργού του βασιλικού οίκου σκαλίστηκε η ακόλουθη επιγραφή: ΝΙΚΗΤΡΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ / ΑΝΑΚΑΛΥΦΘΗΚΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ / ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ 1820 / ΚΑΙ ΔΩΡΗΘΗΚΕ ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΗΑ ΤΗΝ 1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1821 / ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΚΗ-

ταίριαζαν καθόλου και τις αφαίρεσαν. Ο βραχίονας υπάρχει ακόμα μέσα σε μια βιτρίνα, πλάι στην Αφροδίτη, μα το κομμάτι της βάσης με την επιγραφή χάθηκε πολύ γρήγορα, σημάδι της λίγης προσοχής που του έδιναν γιατί θεωρούσαν, φαίνεται, ξένο προς το άγαλμα. Έπειτα ο βασιληάς Λουδοβίκος 18ος, άνθρωπος, έξυπνος και καλλιεργημένος, απαγόρευσε να γίνουν άλλες επεμβάσεις στο ωραίο άγαλμα.

Για την έκθεση της Αφροδίτης στο Μουσείο του Λούβρου, έγιναν πολλά παρατράγουδα και πολλές επιστολές πήγαν κι ήρθαν. Ο ντε Κλαράκ, ο έφορος των κλασσικών αρχαιοτήτων, διαμαρτυρήθηκε προς τον ντε Φορμπέν, γενικό διευθυντή των Μουσείων, για τις συμπληρώσεις που έγιναν στο άγαλμα, δηλαδή τη προσαρμογή του κομματιού του αριστερού βραχίονα και της βάσης με την επιγραφή. Ο ντε Φορμπέν είχε διατάξει να γίνουν αυτές οι εργασίες με τη σύμφωνο γνώμη του Κατρμέρ ντε Κινσύ, ισόβιου γραμματέα της Ακαδημίας Καλών Τεχνών. Κι ακόμη ο ντε Κλαράκ, με επιστολή του της 24ης Μαΐου 1821, διαμαρτύρεται προς τον ντε Φορμπέν γιατί «είδε χθές» να γίνονται ετοιμασίες από τους αρχιτέκτονες, για την έκθεση του άγαλματος, χωρίς αυτός, που ήταν ο κύριος αρμόδιος και υπεύθυνος, να έχει ειδοποιηθεί.

Η πρώτη τοποθέτηση του αγάλματος στο Μουσείο του Λούβρου έγινε σε μια κόγχη, στην ισόγειο αίθουσα της Άρτεμης, που αργότερα ονομάστηκε αίθουσα του Αυγούστου. Τα ονόματα αυτά τα έδιναν στις αίθουσες από το σπουδαιότερο καλλιτεχνικό αντικείμενο που ήταν εκεί.

Στις 24 Ιουνίου 1821, ο ντε Φορμπέν παραγγέλνει στον αρχιτέκτονα Φονταίν, να σχεδιάσει το νέο βάθρο του αγάλματος, για να τοποθετηθεί καλύτερα σε άλλη αίθουσα. Φαίνεται όμως πως αυτός αντιδρούσε, και ο ντε Φορμπέν στις αρχές Απριλίου του άλλου χρόνου, αναγκάζεται να του γράψει σε τόνο αυστηρό, να κάμει το ταχύτερο το νέο βάθρο. Το βάθρο ήταν από χρωματιστό μάρμαρο του Χαλεπιού, και επάνω σ' αυτό κατά διαταγή του υπουργού του βασιλικού οίκου σκαλίστηκε η ακόλουθη επιγραφή: ΝΙΚΗΤΡΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ / ΑΝΑΚΑΛΥΦΘΗΚΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ / ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ 1820 / ΚΑΙ ΔΩΡΗΘΗΚΕ ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΗΑ ΤΗΝ 1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1821 / ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΚΗ-

Εικών 11. *Αρ. 1. Το κομμάτι του αριστερού βραχίονα με την εγκάθιση για τη σφήνα που το ένωνε με τον ώμο. Αρ. 2. Δύο όψεις της παλάμης που κρατά το μήλο. Αρ. 3 και 4. Δύο όψεις του κάτω μέρους του αγάλματος, στην παλιά στρογγυλή βάση. (Ραβαισόν. 1892).*

Εικών 12. *Το σύμπλεγμα της Αφροδίτης με ήρωα, του Μουσείου της Βίλλα Μποργκέζε της Ρώμης. (Ραβαισόν, 1892).*

ταίριαζαν καθόλου και τις αφαίρεσαν. Ο βραχίονας υπάρχει ακόμα μέσα σε μια βιτρίνα, πλάι στην Αφροδίτη, μα το κομμάτι της βάσης με την επιγραφή χάθηκε πολύ γρήγορα, σημάδι της λίγης προσοχής που του έδιναν γιατί θεωρούσαν, φαίνεται, ξένο προς το άγαλμα. Έπειτα ο βασιλιάς Λουδοβίκος 18ος, άνθρωπος, έξυπνος και καλλιεργημένος, απαγόρευσε να γίνουν άλλες επεμβάσεις στο ωραίο άγαλμα.

Για την έκθεση της Αφροδίτης στο Μουσείο του Λούβρου, έγιναν πολλά παρατράγουδα και πολλές επιστολές πήγαν κι ήρθαν. Ο ντε Κλαράκ, ο έφορος των κλασσικών αρχαιοτήτων, διαμαρτυρήθηκε προς τον ντε Φορμπέν, γενικό διευθυντή των Μουσείων, για τις συμπληρώσεις που έγιναν στο άγαλμα, δηλαδή τη προσαρμογή του κομματιού του αριστερού βραχίονα και της βάσης με την επιγραφή. Ο ντε Φορμπέν είχε διατάξει να γίνουν αυτές οι εργασίες με τη σύμφωνο γνώμη του Κατρμέρ ντε Κινσύ, ισόβιου γραμματέα της Ακαδημίας Καλών Τεχνών. Κι ακόμη ο ντε Κλαράκ, με επιστολή του της 24ης Μαΐου 1821, διαμαρτύρεται προς τον ντε Φορμπέν γιατί «είδε χθές» να γίνονται ετοιμασίες από τους αρχιτέκτονες, για την έκθεση του άγαλματος, χωρίς αυτός, που ήταν ο κύριος αρμόδιος και υπεύθυνος, να έχει ειδοποιηθεί.

Η πρώτη τοποθέτηση του αγάλματος στο Μουσείο του Λούβρου έγινε σε μια κόγχη, στην ισόγειο αίθουσα της Άρτεμης, που αργότερα ονομάστηκε αίθουσα του Αυγούστου. Τα ονόματα αυτά τα έδιναν στις αίθουσες από το σπουδαιότερο καλλιτεχνικό αντικείμενο που ήταν εκεί.

Στις 24 Ιουνίου 1821, ο ντε Φορμπέν παραγγέλνει στον αρχιτέκτονα Φονταίν, να σχεδιάσει το νέο βάθρο του αγάλματος, για να τοποθετηθεί καλύτερα σε άλλη αίθουσα. Φαίνεται όμως πως αυτός αντιδρούσε, και ο ντε Φορμπέν στις αρχές Απριλίου του άλλου χρόνου, αναγκάζεται να του γράψει σε τόνο αυστηρό, να κάμει το ταχύτερο το νέο βάθρο. Το βάθρο ήταν από χρωματιστό μάρμαρο του Χαλεπιού, και επάνω σ' αυτό κατά διαταγή του υπουργού του βασιλικού οίκου σκαλίστηκε η ακόλουθη επιγραφή: ΝΙΚΗΤΡΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ / ΑΝΑΚΑΛΥΦΘΗΚΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ / ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ 1820 / ΚΑΙ ΔΩΡΗΘΗΚΕ ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΗΑ ΤΗΝ 1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1821 / ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΚΗ-

Εικών 13. *Ο Φελίξ Ραβαισόν, για να λύσει το πρόβλημα, πρότεινε το σύμπλεγμα αυτό της Αφροδίτης με τον Άρη. (Ραβαισόν, 1892).*

στών και αρχηγών του Αγώνα, που τα έχει κάμει ο ίδιος, και που αποδίδουν τις μορφές των, όπως τις γνωρίζουμε από άλλους ζωγράφους.

Επανέρχομαι στο σχέδιο του Βουτιέ που δημοσιεύθηκε. Ο Ρενάκ ζήτησε από τον Ραβαισόν φωτογραφία του πρωτότυπου σχεδίου. Όταν την έλαβε μπόρεσε να διαβάσει στο κάτω μέρος, στο βάθρο, των δύο ερμαϊκών στηλών, (των Ερμών) τις επιγραφές που ο Βουτιέ είχε σχεδιάσει με προσοχή. Η Βάση της ερμαϊκής στήλης με κεφάλι γέρου είχε την επιγραφή:

. Ε Ο Δ Ω Ρ Ι Δ Α Σ Α Σ Α Λ Ι Σ Ι Σ Τ Ρ Α Τ Ο Ζ .

Και η βάση της ερμαϊκής στήλης με κεφάλι νέου, είχε την επιγραφή:

... Α Ν Δ Ι .... Ι Ν Ι Δ Ο
Ι Ο Χ Ε Υ Σ Α Π Ο Μ Α Ι Α Ν Δ Α Ο
Ε Π Ο Ι Η Σ Ε Ν

Η σύγκριση που έκαμε ο Ρενάκ του αντιγράφου του σχεδίου που δημοσιεύθηκε, με τη φωτογραφία του πρωτό-

ταίριαζαν καθόλου και τις αφαίρεσαν. Ο βραχίονας υπάρχει ακόμα μέσα σε μια βιτρίνα, πλάι στην Αφροδίτη, μα το κομμάτι της βάσης με την επιγραφή χάθηκε πολύ γρήγορα, σημάδι της λίγης προσοχής που του έδιναν γιατί θεωρούσαν, φαίνεται, ξένο προς το άγαλμα. Έπειτα ο βασιληάς Λουδοβίκος 18ος, άνθρωπος, έξυπνος και καλλιεργημένος, απαγόρευσε να γίνουν άλλες επεμβάσεις στο ωραίο άγαλμα.

Για την έκθεση της Αφροδίτης στο Μουσείο του Λούβρου, έγιναν πολλά παρατράγουδα και πολλές επιστολές πήγαν κι ήρθαν. Ο ντε Κλαράκ, ο έφορος των κλασσικών αρχαιοτήτων, διαμαρτυρήθηκε προς τον ντε Φορμπέν, γενικό διευθυντή των Μουσείων, για τις συμπληρώσεις που έγιναν στο άγαλμα, δηλαδή τη προσαρμογή του κομματιού του αριστερού βραχίονα και της βάσης με την επιγραφή. Ο ντε Φορμπέν είχε διατάξει να γίνουν αυτές οι εργασίες με τη σύμφωνο γνώμη του Κατρμέρ ντε Κινσύ, ισόβιου γραμματέα της Ακαδημίας Καλών Τεχνών. Κι ακόμη ο ντε Κλαράκ, με επιστολή του της 24ης Μαΐου 1821, διαμαρτύρεται προς τον ντε Φορμπέν γιατί «είδε χθές» να γίνονται ετοιμασίες από τους αρχιτέκτονες, για την έκθεση του άγαλματος, χωρίς αυτός, που ήταν ο κύριος αρμόδιος και υπεύθυνος, να έχει ειδοποιηθεί.

Η πρώτη τοποθέτηση του αγάλματος στο Μουσείο του Λούβρου έγινε σε μια κόγχη, στην ισόγειο αίθουσα της Άρτεμης, που αργότερα ονομάστηκε αίθουσα του Αυγούστου. Τα ονόματα αυτά τα έδιναν στις αίθουσες από το σπουδαιότερο καλλιτεχνικό αντικείμενο που ήταν εκεί.

Στις 24 Ιουνίου 1821, ο ντε Φορμπέν παραγγέλνει στον αρχιτέκτονα Φονταίν, να σχεδιάσει το νέο βάθρο του αγάλματος, για να τοποθετηθεί καλύτερα σε άλλη αίθουσα. Φαίνεται όμως πως αυτός αντιδρούσε, και ο ντε Φορμπέν στις αρχές Απριλίου του άλλου χρόνου, αναγκάζεται να του γράψει σε τόνο αυστηρό, να κάμει το ταχύτερο το νέο βάθρο. Το βάθρο ήταν από χρωματιστό μάρμαρο του Χαλεπιού, και επάνω σ' αυτό κατά διαταγή του υπουργού του βασιλικού οίκου σκαλίστηκε η ακόλουθη επιγραφή: ΝΙΚΗΤΡΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ / ΑΝΑΚΑΛΥΦΘΗΚΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ / ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ 1820 / ΚΑΙ ΔΩΡΗΘΗΚΕ ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΗΑ ΤΗΝ 1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1821 / ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΚΗ-

ταίριαζαν καθόλου και τις αφαίρεσαν. Ο βραχίονας υπάρχει ακόμα μέσα σε μια βιτρίνα, πλάι στην Αφροδίτη, μα το κομμάτι της βάσης με την επιγραφή χάθηκε πολύ γρήγορα, σημάδι της λίγης προσοχής που του έδιναν γιατί θεωρούσαν, φαίνεται, ξένο προς το άγαλμα. Έπειτα ο βασιληάς Λουδοβίκος 18ος, άνθρωπος, έξυπνος και καλλιεργημένος, απαγόρευσε να γίνουν άλλες επεμβάσεις στο ωραίο άγαλμα.

Για την έκθεση της Αφροδίτης στο Μουσείο του Λούβρου, έγιναν πολλά παρατράγουδα και πολλές επιστολές πήγαν κι ήρθαν. Ο ντε Κλαράκ, ο έφορος των κλασσικών αρχαιοτήτων, διαμαρτυρήθηκε προς τον ντε Φορμπέν, γενικό διευθυντή των Μουσείων, για τις συμπληρώσεις που έγιναν στο άγαλμα, δηλαδή τη προσαρμογή του κομματιού του αριστερού βραχίονα και της βάσης με την επιγραφή. Ο ντε Φορμπέν είχε διατάξει να γίνουν αυτές οι εργασίες με τη σύμφωνο γνώμη του Κατρμέρ ντε Κινσύ, ισόβιου γραμματέα της Ακαδημίας Καλών Τεχνών. Κι ακόμη ο ντε Κλαράκ, με επιστολή του της 24ης Μαΐου 1821, διαμαρτύρεται προς τον ντε Φορμπέν γιατί «είδε χθές» να γίνονται ετοιμασίες από τους αρχιτέκτονες, για την έκθεση του άγαλματος, χωρίς αυτός, που ήταν ο κύριος αρμόδιος και υπεύθυνος, να έχει ειδοποιηθεί.

Η πρώτη τοποθέτηση του αγάλματος στο Μουσείο του Λούβρου έγινε σε μια κόγχη, στην ισόγειο αίθουσα της Άρτεμης, που αργότερα ονομάστηκε αίθουσα του Αυγούστου. Τα ονόματα αυτά τα έδιναν στις αίθουσες από το σπουδαιότερο καλλιτεχνικό αντικείμενο που ήταν εκεί.

Στις 24 Ιουνίου 1821, ο ντε Φορμπέν παραγγέλνει στον αρχιτέκτονα Φονταίν, να σχεδιάσει το νέο βάθρο του αγάλματος, για να τοποθετηθεί καλύτερα σε άλλη αίθουσα. Φαίνεται όμως πως αυτός αντιδρούσε, και ο ντε Φορμπέν στις αρχές Απριλίου του άλλου χρόνου, αναγκάζεται να του γράψει σε τόνο αυστηρό, να κάμει το ταχύτερο το νέο βάθρο. Το βάθρο ήταν από χρωματιστό μάρμαρο του Χαλεπιού, και επάνω σ' αυτό κατά διαταγή του υπουργού του βασιλικού οίκου σκαλίστηκε η ακόλουθη επιγραφή: ΝΙΚΗΤΡΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ / ΑΝΑΚΑΛΥΦΘΗΚΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ / ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ 1820 / ΚΑΙ ΔΩΡΗΘΗΚΕ ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΗΑ ΤΗΝ 1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1821 / ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΚΗ-

ταίριαζαν καθόλου και τις αφαίρεσαν. Ο βραχίονας υπάρχει ακόμα μέσα σε μια βιτρίνα, πλάι στην Αφροδίτη, μα το κομμάτι της βάσης με την επιγραφή χάθηκε πολύ γρήγορα, σημάδι της λίγης προσοχής που του έδιναν γιατί θεωρούσαν, φαίνεται, ξένο προς το άγαλμα. Έπειτα ο βασιλιάς Λουδοβίκος 18ος, άνθρωπος, έξυπνος και καλλιεργημένος, απαγόρευσε να γίνουν άλλες επεμβάσεις στο ωραίο άγαλμα.

Για την έκθεση της Αφροδίτης στο Μουσείο του Λούβρου, έγιναν πολλά παρατράγουδα και πολλές επιστολές πήγαν κι ήρθαν. Ο ντε Κλαράκ, ο έφορος των κλασσικών αρχαιοτήτων, διαμαρτυρήθηκε προς τον ντε Φορμπέν, γενικό διευθυντή των Μουσείων, για τις συμπληρώσεις που έγιναν στο άγαλμα, δηλαδή τη προσαρμογή του κομματιού του αριστερού βραχίονα και της βάσης με την επιγραφή. Ο ντε Φορμπέν είχε διατάξει να γίνουν αυτές οι εργασίες με τη σύμφωνο γνώμη του Κατρμέρ ντε Κινσύ, ισόβιου γραμματέα της Ακαδημίας Καλών Τεχνών. Κι ακόμη ο ντε Κλαράκ, με επιστολή του της 24ης Μαΐου 1821, διαμαρτύρεται προς τον ντε Φορμπέν γιατί «είδε χθές» να γίνονται ετοιμασίες από τους αρχιτέκτονες, για την έκθεση του άγαλματος, χωρίς αυτός, που ήταν ο κύριος αρμόδιος και υπεύθυνος, να έχει ειδοποιηθεί.

Η πρώτη τοποθέτηση του αγάλματος στο Μουσείο του Λούβρου έγινε σε μια κόγχη, στην ισόγειο αίθουσα της Άρτεμης, που αργότερα ονομάστηκε αίθουσα του Αυγούστου. Τα ονόματα αυτά τα έδιναν στις αίθουσες από το σπουδαιότερο καλλιτεχνικό αντικείμενο που ήταν εκεί.

Στις 24 Ιουνίου 1821, ο ντε Φορμπέν παραγγέλνει στον αρχιτέκτονα Φονταίν, να σχεδιάσει το νέο βάθρο του αγάλματος, για να τοποθετηθεί καλύτερα σε άλλη αίθουσα. Φαίνεται όμως πως αυτός αντιδρούσε, και ο ντε Φορμπέν στις αρχές Απριλίου του άλλου χρόνου, αναγκάζεται να του γράψει σε τόνο αυστηρό, να κάμει το ταχύτερο το νέο βάθρο. Το βάθρο ήταν από χρωματιστό μάρμαρο του Χαλεπιού, και επάνω σ' αυτό κατά διαταγή του υπουργού του βασιλικού οίκου σκαλίστηκε η ακόλουθη επιγραφή: ΝΙΚΗΤΡΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ / ΑΝΑΚΑΛΥΦΘΗΚΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ / ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ 1820 / ΚΑΙ ΔΩΡΗΘΗΚΕ ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΗΑ ΤΗΝ 1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1821 / ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΚΗ-

ταίριαζαν καθόλου και τις αφαίρεσαν. Ο βραχίονας υπάρχει ακόμα μέσα σε μια βιτρίνα, πλάι στην Αφροδίτη, μα το κομμάτι της βάσης με την επιγραφή χάθηκε πολύ γρήγορα, σημάδι της λίγης προσοχής που του έδιναν γιατί θεωρούσαν, φαίνεται, ξένο προς το άγαλμα. Έπειτα ο βασιλιάς Λουδοβίκος 18ος, άνθρωπος, έξυπνος και καλλιεργημένος, απαγόρευσε να γίνουν άλλες επεμβάσεις στο ωραίο άγαλμα.

Για την έκθεση της Αφροδίτης στο Μουσείο του Λούβρου, έγιναν πολλά παρατράγουδα και πολλές επιστολές πήγαν κι ήρθαν. Ο ντε Κλαράκ, ο έφορος των κλασσικών αρχαιοτήτων, διαμαρτυρήθηκε προς τον ντε Φορμπέν, γενικό διευθυντή των Μουσείων, για τις συμπληρώσεις που έγιναν στο άγαλμα, δηλαδή τη προσαρμογή του κομματιού του αριστερού βραχίονα και της βάσης με την επιγραφή. Ο ντε Φορμπέν είχε διατάξει να γίνουν αυτές οι εργασίες με τη σύμφωνο γνώμη του Κατρμέρ ντε Κινσύ, ισόβιου γραμματέα της Ακαδημίας Καλών Τεχνών. Κι ακόμη ο ντε Κλαράκ, με επιστολή του της 24ης Μαΐου 1821, διαμαρτύρεται προς τον ντε Φορμπέν γιατί «είδε χθές» να γίνονται ετοιμασίες από τους αρχιτέκτονες, για την έκθεση του άγαλματος, χωρίς αυτός, που ήταν ο κύριος αρμόδιος και υπεύθυνος, να έχει ειδοποιηθεί.

Η πρώτη τοποθέτηση του αγάλματος στο Μουσείο του Λούβρου έγινε σε μια κόγχη, στην ισόγειο αίθουσα της Άρτεμης, που αργότερα ονομάστηκε αίθουσα του Αυγούστου. Τα ονόματα αυτά τα έδιναν στις αίθουσες από το σπουδαιότερο καλλιτεχνικό αντικείμενο που ήταν εκεί.

Στις 24 Ιουνίου 1821, ο ντε Φορμπέν παραγγέλνει στον αρχιτέκτονα Φονταίν, να σχεδιάσει το νέο βάθρο του αγάλματος, για να τοποθετηθεί καλύτερα σε άλλη αίθουσα. Φαίνεται όμως πως αυτός αντιδρούσε, και ο ντε Φορμπέν στις αρχές Απριλίου του άλλου χρόνου, αναγκάζεται να του γράψει σε τόνο αυστηρό, να κάμει το ταχύτερο το νέο βάθρο. Το βάθρο ήταν από χρωματιστό μάρμαρο του Χαλεπιού, και επάνω σ' αυτό κατά διαταγή του υπουργού του βασιλικού οίκου σκαλίστηκε η ακόλουθη επιγραφή: ΝΙΚΗΤΡΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ / ΑΝΑΚΑΛΥΦΘΗΚΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ / ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ 1820 / ΚΑΙ ΔΩΡΗΘΗΚΕ ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΗΑ ΤΗΝ 1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1821 / ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΚΗ-

ταίριαζαν καθόλου και τις αφαίρεσαν. Ο βραχίονας υπάρχει ακόμα μέσα σε μια βιτρίνα, πλάι στην Αφροδίτη, μα το κομμάτι της βάσης με την επιγραφή χάθηκε πολύ γρήγορα, σημάδι της λίγης προσοχής που του έδιναν γιατί θεωρούσαν, φαίνεται, ξένο προς το άγαλμα. Έπειτα ο βασιλιάς Λουδοβίκος 18ος, άνθρωπος, έξυπνος και καλλιεργημένος, απαγόρευσε να γίνουν άλλες επεμβάσεις στο ωραίο άγαλμα.

Για την έκθεση της Αφροδίτης στο Μουσείο του Λούβρου, έγιναν πολλά παρατράγουδα και πολλές επιστολές πήγαν κι ήρθαν. Ο ντε Κλαράκ, ο έφορος των κλασσικών αρχαιοτήτων, διαμαρτυρήθηκε προς τον ντε Φορμπέν, γενικό διευθυντή των Μουσείων, για τις συμπληρώσεις που έγιναν στο άγαλμα, δηλαδή τη προσαρμογή του κομματιού του αριστερού βραχίονα και της βάσης με την επιγραφή. Ο ντε Φορμπέν είχε διατάξει να γίνουν αυτές οι εργασίες με τη σύμφωνο γνώμη του Κατρμέρ ντε Κινσύ, ισόβιου γραμματέα της Ακαδημίας Καλών Τεχνών. Κι ακόμη ο ντε Κλαράκ, με επιστολή του της 24ης Μαΐου 1821, διαμαρτύρεται προς τον ντε Φορμπέν γιατί «είδε χθές» να γίνονται ετοιμασίες από τους αρχιτέκτονες, για την έκθεση του άγαλματος, χωρίς αυτός, που ήταν ο κύριος αρμόδιος και υπεύθυνος, να έχει ειδοποιηθεί.

Η πρώτη τοποθέτηση του αγάλματος στο Μουσείο του Λούβρου έγινε σε μια κόγχη, στην ισόγειο αίθουσα της Άρτεμης, που αργότερα ονομάστηκε αίθουσα του Αυγούστου. Τα ονόματα αυτά τα έδιναν στις αίθουσες από το σπουδαιότερο καλλιτεχνικό αντικείμενο που ήταν εκεί.

Στις 24 Ιουνίου 1821, ο ντε Φορμπέν παραγγέλνει στον αρχιτέκτονα Φονταίν, να σχεδιάσει το νέο βάθρο του αγάλματος, για να τοποθετηθεί καλύτερα σε άλλη αίθουσα. Φαίνεται όμως πως αυτός αντιδρούσε, και ο ντε Φορμπέν στις αρχές Απριλίου του άλλου χρόνου, αναγκάζεται να του γράψει σε τόνο αυστηρό, να κάμει το ταχύτερο το νέο βάθρο. Το βάθρο ήταν από χρωματιστό μάρμαρο του Χαλεπιού, και επάνω σ' αυτό κατά διαταγή του υπουργού του βασιλικού οίκου σκαλίστηκε η ακόλουθη επιγραφή: ΝΙΚΗΤΡΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ / ΑΝΑΚΑΛΥΦΘΗΚΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ / ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ 1820 / ΚΑΙ ΔΩΡΗΘΗΚΕ ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΗΑ ΤΗΝ 1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1821 / ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΚΗ-

ταίριαζαν καθόλου και τις αφαίρεσαν. Ο βραχίονας υπάρχει ακόμα μέσα σε μια βιτρίνα, πλάι στην Αφροδίτη, μα το κομμάτι της βάσης με την επιγραφή χάθηκε πολύ γρήγορα, σημάδι της λίγης προσοχής που του έδιναν γιατί θεωρούσαν, φαίνεται, ξένο προς το άγαλμα. Έπειτα ο βασιληάς Λουδοβίκος 18ος, άνθρωπος, έξυπνος και καλλιεργημένος, απαγόρευσε να γίνουν άλλες επεμβάσεις στο ωραίο άγαλμα.

Για την έκθεση της Αφροδίτης στο Μουσείο του Λούβρου, έγιναν πολλά παρατράγουδα και πολλές επιστολές πήγαν κι ήρθαν. Ο ντε Κλαράκ, ο έφορος των κλασσικών αρχαιοτήτων, διαμαρτυρήθηκε προς τον ντε Φορμπέν, γενικό διευθυντή των Μουσείων, για τις συμπληρώσεις που έγιναν στο άγαλμα, δηλαδή τη προσαρμογή του κομματιού του αριστερού βραχίονα και της βάσης με την επιγραφή. Ο ντε Φορμπέν είχε διατάξει να γίνουν αυτές οι εργασίες με τη σύμφωνο γνώμη του Κατρμέρ ντε Κινσύ, ισόβιου γραμματέα της Ακαδημίας Καλών Τεχνών. Κι ακόμη ο ντε Κλαράκ, με επιστολή του της 24ης Μαΐου 1821, διαμαρτύρεται προς τον ντε Φορμπέν γιατί «είδε χθές» να γίνονται ετοιμασίες από τους αρχιτέκτονες, για την έκθεση του άγαλματος, χωρίς αυτός, που ήταν ο κύριος αρμόδιος και υπεύθυνος, να έχει ειδοποιηθεί.

Η πρώτη τοποθέτηση του αγάλματος στο Μουσείο του Λούβρου έγινε σε μια κόγχη, στην ισόγειο αίθουσα της Άρτεμης, που αργότερα ονομάστηκε αίθουσα του Αυγούστου. Τα ονόματα αυτά τα έδιναν στις αίθουσες από το σπουδαιότερο καλλιτεχνικό αντικείμενο που ήταν εκεί.

Στις 24 Ιουνίου 1821, ο ντε Φορμπέν παραγγέλνει στον αρχιτέκτονα Φονταίν, να σχεδιάσει το νέο βάθρο του αγάλματος, για να τοποθετηθεί καλύτερα σε άλλη αίθουσα. Φαίνεται όμως πως αυτός αντιδρούσε, και ο ντε Φορμπέν στις αρχές Απριλίου του άλλου χρόνου, αναγκάζεται να του γράψει σε τόνο αυστηρό, να κάμει το ταχύτερο το νέο βάθρο. Το βάθρο ήταν από χρωματιστό μάρμαρο του Χαλεπιού, και επάνω σ' αυτό κατά διαταγή του υπουργού του βασιλικού οίκου σκαλίστηκε η ακόλουθη επιγραφή: ΝΙΚΗΤΡΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ / ΑΝΑΚΑΛΥΦΘΗΚΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ / ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ 1820 / ΚΑΙ ΔΩΡΗΘΗΚΕ ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΗΑ ΤΗΝ 1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1821 / ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΚΗ-

ταίριαζαν καθόλου και τις αφαίρεσαν. Ο βραχίονας υπάρχει ακόμα μέσα σε μια βιτρίνα, πλάι στην Αφροδίτη, μα το κομμάτι της βάσης με την επιγραφή χάθηκε πολύ γρήγορα, σημάδι της λίγης προσοχής που του έδιναν γιατί θεωρούσαν, φαίνεται, ξένο προς το άγαλμα. Έπειτα ο βασιλιάς Λουδοβίκος 18ος, άνθρωπος, έξυπνος και καλλιεργημένος, απαγόρευσε να γίνουν άλλες επεμβάσεις στο ωραίο άγαλμα.

Για την έκθεση της Αφροδίτης στο Μουσείο του Λούβρου, έγιναν πολλά παρατράγουδα και πολλές επιστολές πήγαν κι ήρθαν. Ο ντε Κλαράκ, ο έφορος των κλασσικών αρχαιοτήτων, διαμαρτυρήθηκε προς τον ντε Φορμπέν, γενικό διευθυντή των Μουσείων, για τις συμπληρώσεις που έγιναν στο άγαλμα, δηλαδή τη προσαρμογή του κομματιού του αριστερού βραχίονα και της βάσης με την επιγραφή. Ο ντε Φορμπέν είχε διατάξει να γίνουν αυτές οι εργασίες με τη σύμφωνο γνώμη του Κατρμέρ ντε Κινσύ, ισόβιου γραμματέα της Ακαδημίας Καλών Τεχνών. Κι ακόμη ο ντε Κλαράκ, με επιστολή του της 24ης Μαΐου 1821, διαμαρτύρεται προς τον ντε Φορμπέν γιατί «είδε χθές» να γίνονται ετοιμασίες από τους αρχιτέκτονες, για την έκθεση του άγαλματος, χωρίς αυτός, που ήταν ο κύριος αρμόδιος και υπεύθυνος, να έχει ειδοποιηθεί.

Η πρώτη τοποθέτηση του αγάλματος στο Μουσείο του Λούβρου έγινε σε μια κόγχη, στην ισόγειο αίθουσα της Άρτεμης, που αργότερα ονομάστηκε αίθουσα του Αυγούστου. Τα ονόματα αυτά τα έδιναν στις αίθουσες από το σπουδαιότερο καλλιτεχνικό αντικείμενο που ήταν εκεί.

Στις 24 Ιουνίου 1821, ο ντε Φορμπέν παραγγέλνει στον αρχιτέκτονα Φονταίν, να σχεδιάσει το νέο βάθρο του αγάλματος, για να τοποθετηθεί καλύτερα σε άλλη αίθουσα. Φαίνεται όμως πως αυτός αντιδρούσε, και ο ντε Φορμπέν στις αρχές Απριλίου του άλλου χρόνου, αναγκάζεται να του γράψει σε τόνο αυστηρό, να κάμει το ταχύτερο το νέο βάθρο. Το βάθρο ήταν από χρωματιστό μάρμαρο του Χαλεπιού, και επάνω σ' αυτό κατά διαταγή του υπουργού του βασιλικού οίκου σκαλίστηκε η ακόλουθη επιγραφή: ΝΙΚΗΤΡΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ / ΑΝΑΚΑΛΥΦΘΗΚΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ / ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ 1820 / ΚΑΙ ΔΩΡΗΘΗΚΕ ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΗΑ ΤΗΝ 1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1821 / ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΚΗ-

ταίριαζαν καθόλου και τις αφαίρεσαν. Ο βραχίονας υπάρχει ακόμα μέσα σε μια βιτρίνα, πλάι στην Αφροδίτη, μα το κομμάτι της βάσης με την επιγραφή χάθηκε πολύ γρήγορα, σημάδι της λίγης προσοχής που του έδιναν γιατί θεωρούσαν, φαίνεται, ξένο προς το άγαλμα. Έπειτα ο βασιληάς Λουδοβίκος 18ος, άνθρωπος, έξυπνος και καλλιεργημένος, απαγόρευσε να γίνουν άλλες επεμβάσεις στο ωραίο άγαλμα.

Για την έκθεση της Αφροδίτης στο Μουσείο του Λούβρου, έγιναν πολλά παρατράγουδα και πολλές επιστολές πήγαν κι ήρθαν. Ο ντε Κλαράκ, ο έφορος των κλασσικών αρχαιοτήτων, διαμαρτυρήθηκε προς τον ντε Φορμπέν, γενικό διευθυντή των Μουσείων, για τις συμπληρώσεις που έγιναν στο άγαλμα, δηλαδή τη προσαρμογή του κομματιού του αριστερού βραχίονα και της βάσης με την επιγραφή. Ο ντε Φορμπέν είχε διατάξει να γίνουν αυτές οι εργασίες με τη σύμφωνο γνώμη του Κατρμέρ ντε Κινσύ, ισόβιου γραμματέα της Ακαδημίας Καλών Τεχνών. Κι ακόμη ο ντε Κλαράκ, με επιστολή του της 24ης Μαΐου 1821, διαμαρτύρεται προς τον ντε Φορμπέν γιατί «είδε χθές» να γίνονται ετοιμασίες από τους αρχιτέκτονες, για την έκθεση του άγαλματος, χωρίς αυτός, που ήταν ο κύριος αρμόδιος και υπεύθυνος, να έχει ειδοποιηθεί.

Η πρώτη τοποθέτηση του αγάλματος στο Μουσείο του Λούβρου έγινε σε μια κόγχη, στην ισόγειο αίθουσα της Άρτεμης, που αργότερα ονομάστηκε αίθουσα του Αυγούστου. Τα ονόματα αυτά τα έδιναν στις αίθουσες από το σπουδαιότερο καλλιτεχνικό αντικείμενο που ήταν εκεί.

Στις 24 Ιουνίου 1821, ο ντε Φορμπέν παραγγέλνει στον αρχιτέκτονα Φονταίν, να σχεδιάσει το νέο βάθρο του αγάλματος, για να τοποθετηθεί καλύτερα σε άλλη αίθουσα. Φαίνεται όμως πως αυτός αντιδρούσε, και ο ντε Φορμπέν στις αρχές Απριλίου του άλλου χρόνου, αναγκάζεται να του γράψει σε τόνο αυστηρό, να κάμει το ταχύτερο το νέο βάθρο. Το βάθρο ήταν από χρωματιστό μάρμαρο του Χαλεπιού, και επάνω σ' αυτό κατά διαταγή του υπουργού του βασιλικού οίκου σκαλίστηκε η ακόλουθη επιγραφή: ΝΙΚΗΤΡΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ / ΑΝΑΚΑΛΥΦΘΗΚΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ / ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ 1820 / ΚΑΙ ΔΩΡΗΘΗΚΕ ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΗΑ ΤΗΝ 1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1821 / ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΚΗ-

ταίριαζαν καθόλου και τις αφαίρεσαν. Ο βραχίονας υπάρχει ακόμα μέσα σε μια βιτρίνα, πλάι στην Αφροδίτη, μα το κομμάτι της βάσης με την επιγραφή χάθηκε πολύ γρήγορα, σημάδι της λίγης προσοχής που του έδιναν γιατί θεωρούσαν, φαίνεται, ξένο προς το άγαλμα. Έπειτα ο βασιλιάς Λουδοβίκος 18ος, άνθρωπος, έξυπνος και καλλιεργημένος, απαγόρευσε να γίνουν άλλες επεμβάσεις στο ωραίο άγαλμα.

Για την έκθεση της Αφροδίτης στο Μουσείο του Λούβρου, έγιναν πολλά παρατράγουδα και πολλές επιστολές πήγαν κι ήρθαν. Ο ντε Κλαράκ, ο έφορος των κλασσικών αρχαιοτήτων, διαμαρτυρήθηκε προς τον ντε Φορμπέν, γενικό διευθυντή των Μουσείων, για τις συμπληρώσεις που έγιναν στο άγαλμα, δηλαδή τη προσαρμογή του κομματιού του αριστερού βραχίονα και της βάσης με την επιγραφή. Ο ντε Φορμπέν είχε διατάξει να γίνουν αυτές οι εργασίες με τη σύμφωνο γνώμη του Κατρμέρ ντε Κινσύ, ισόβιου γραμματέα της Ακαδημίας Καλών Τεχνών. Κι ακόμη ο ντε Κλαράκ, με επιστολή του της 24ης Μαΐου 1821, διαμαρτύρεται προς τον ντε Φορμπέν γιατί «είδε χθές» να γίνονται ετοιμασίες από τους αρχιτέκτονες, για την έκθεση του άγαλματος, χωρίς αυτός, που ήταν ο κύριος αρμόδιος και υπεύθυνος, να έχει ειδοποιηθεί.

Η πρώτη τοποθέτηση του αγάλματος στο Μουσείο του Λούβρου έγινε σε μια κόγχη, στην ισόγειο αίθουσα της Άρτεμης, που αργότερα ονομάστηκε αίθουσα του Αυγούστου. Τα ονόματα αυτά τα έδιναν στις αίθουσες από το σπουδαιότερο καλλιτεχνικό αντικείμενο που ήταν εκεί.

Στις 24 Ιουνίου 1821, ο ντε Φορμπέν παραγγέλνει στον αρχιτέκτονα Φονταίν, να σχεδιάσει το νέο βάθρο του αγάλματος, για να τοποθετηθεί καλύτερα σε άλλη αίθουσα. Φαίνεται όμως πως αυτός αντιδρούσε, και ο ντε Φορμπέν στις αρχές Απριλίου του άλλου χρόνου, αναγκάζεται να του γράψει σε τόνο αυστηρό, να κάμει το ταχύτερο το νέο βάθρο. Το βάθρο ήταν από χρωματιστό μάρμαρο του Χαλεπιού, και επάνω σ' αυτό κατά διαταγή του υπουργού του βασιλικού οίκου σκαλίστηκε η ακόλουθη επιγραφή: ΝΙΚΗΤΡΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ / ΑΝΑΚΑΛΥΦΘΗΚΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ / ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ 1820 / ΚΑΙ ΔΩΡΗΘΗΚΕ ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΗΑ ΤΗΝ 1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1821 / ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΚΗ-

ταίριαζαν καθόλου και τις αφαίρεσαν. Ο βραχίονας υπάρχει ακόμα μέσα σε μια βιτρίνα, πλάι στην Αφροδίτη, μα το κομμάτι της βάσης με την επιγραφή χάθηκε πολύ γρήγορα, σημάδι της λίγης προσοχής που του έδιναν γιατί θεωρούσαν, φαίνεται, ξένο προς το άγαλμα. Έπειτα ο βασιλιάς Λουδοβίκος 18ος, άνθρωπος, έξυπνος και καλλιεργημένος, απαγόρευσε να γίνουν άλλες επεμβάσεις στο ωραίο άγαλμα.

Για την έκθεση της Αφροδίτης στο Μουσείο του Λούβρου, έγιναν πολλά παρατράγουδα και πολλές επιστολές πήγαν κι ήρθαν. Ο ντε Κλαράκ, ο έφορος των κλασσικών αρχαιοτήτων, διαμαρτυρήθηκε προς τον ντε Φορμπέν, γενικό διευθυντή των Μουσείων, για τις συμπληρώσεις που έγιναν στο άγαλμα, δηλαδή τη προσαρμογή του κομματιού του αριστερού βραχίονα και της βάσης με την επιγραφή. Ο ντε Φορμπέν είχε διατάξει να γίνουν αυτές οι εργασίες με τη σύμφωνο γνώμη του Κατρμέρ ντε Κινσύ, ισόβιου γραμματέα της Ακαδημίας Καλών Τεχνών. Κι ακόμη ο ντε Κλαράκ, με επιστολή του της 24ης Μαΐου 1821, διαμαρτύρεται προς τον ντε Φορμπέν γιατί «είδε χθές» να γίνονται ετοιμασίες από τους αρχιτέκτονες, για την έκθεση του άγαλματος, χωρίς αυτός, που ήταν ο κύριος αρμόδιος και υπεύθυνος, να έχει ειδοποιηθεί.

Η πρώτη τοποθέτηση του αγάλματος στο Μουσείο του Λούβρου έγινε σε μια κόγχη, στην ισόγειο αίθουσα της Άρτεμης, που αργότερα ονομάστηκε αίθουσα του Αυγούστου. Τα ονόματα αυτά τα έδιναν στις αίθουσες από το σπουδαιότερο καλλιτεχνικό αντικείμενο που ήταν εκεί.

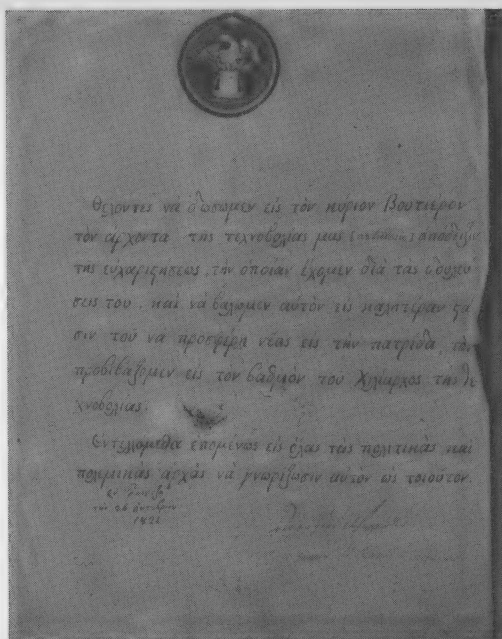
Στις 24 Ιουνίου 1821, ο ντε Φορμπέν παραγγέλνει στον αρχιτέκτονα Φονταίν, να σχεδιάσει το νέο βάθρο του αγάλματος, για να τοποθετηθεί καλύτερα σε άλλη αίθουσα. Φαίνεται όμως πως αυτός αντιδρούσε, και ο ντε Φορμπέν στις αρχές Απριλίου του άλλου χρόνου, αναγκάζεται να του γράψει σε τόνο αυστηρό, να κάμει το ταχύτερο το νέο βάθρο. Το βάθρο ήταν από χρωματιστό μάρμαρο του Χαλεπιού, και επάνω σ' αυτό κατά διαταγή του υπουργού του βασιλικού οίκου σκαλίστηκε η ακόλουθη επιγραφή: ΝΙΚΗΤΡΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ / ΑΝΑΚΑΛΥΦΘΗΚΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ / ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ 1820 / ΚΑΙ ΔΩΡΗΘΗΚΕ ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΗΑ ΤΗΝ 1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1821 / ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΚΗ-

ταίριαζαν καθόλου και τις αφαίρεσαν. Ο βραχίονας υπάρχει ακόμα μέσα σε μια βιτρίνα, πλάι στην Αφροδίτη, μα το κομμάτι της βάσης με την επιγραφή χάθηκε πολύ γρήγορα, σημάδι της λίγης προσοχής που του έδιναν γιατί θεωρούσαν, φαίνεται, ξένο προς το άγαλμα. Έπειτα ο βασιληάς Λουδοβίκος 18ος, άνθρωπος, έξυπνος και καλλιεργημένος, απαγόρευσε να γίνουν άλλες επεμβάσεις στο ωραίο άγαλμα.

Για την έκθεση της Αφροδίτης στο Μουσείο του Λούβρου, έγιναν πολλά παρατράγουδα και πολλές επιστολές πήγαν κι ήρθαν. Ο ντε Κλαράκ, ο έφορος των κλασσικών αρχαιοτήτων, διαμαρτυρήθηκε προς τον ντε Φορμπέν, γενικό διευθυντή των Μουσείων, για τις συμπληρώσεις που έγιναν στο άγαλμα, δηλαδή τη προσαρμογή του κομματιού του αριστερού βραχίονα και της βάσης με την επιγραφή. Ο ντε Φορμπέν είχε διατάξει να γίνουν αυτές οι εργασίες με τη σύμφωνο γνώμη του Κατρμέρ ντε Κινσύ, ισόβιου γραμματέα της Ακαδημίας Καλών Τεχνών. Κι ακόμη ο ντε Κλαράκ, με επιστολή του της 24ης Μαΐου 1821, διαμαρτύρεται προς τον ντε Φορμπέν γιατί «είδε χθές» να γίνονται ετοιμασίες από τους αρχιτέκτονες, για την έκθεση του άγαλματος, χωρίς αυτός, που ήταν ο κύριος αρμόδιος και υπεύθυνος, να έχει ειδοποιηθεί.

Η πρώτη τοποθέτηση του αγάλματος στο Μουσείο του Λούβρου έγινε σε μια κόγχη, στην ισόγειο αίθουσα της Άρτεμης, που αργότερα ονομάστηκε αίθουσα του Αυγούστου. Τα ονόματα αυτά τα έδιναν στις αίθουσες από το σπουδαιότερο καλλιτεχνικό αντικείμενο που ήταν εκεί.

Στις 24 Ιουνίου 1821, ο ντε Φορμπέν παραγγέλνει στον αρχιτέκτονα Φονταίν, να σχεδιάσει το νέο βάθρο του αγάλματος, για να τοποθετηθεί καλύτερα σε άλλη αίθουσα. Φαίνεται όμως πως αυτός αντιδρούσε, και ο ντε Φορμπέν στις αρχές Απριλίου του άλλου χρόνου, αναγκάζεται να του γράψει σε τόνο αυστηρό, να κάμει το ταχύτερο το νέο βάθρο. Το βάθρο ήταν από χρωματιστό μάρμαρο του Χαλεπιού, και επάνω σ' αυτό κατά διαταγή του υπουργού του βασιλικού οίκου σκαλίστηκε η ακόλουθη επιγραφή: ΝΙΚΗΤΡΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ / ΑΝΑΚΑΛΥΦΘΗΚΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ / ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ 1820 / ΚΑΙ ΔΩΡΗΘΗΚΕ ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΗΑ ΤΗΝ 1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1821 / ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΚΗ-

Θέλοντες νὰ δώσωμεν εἰς τὸν κύριον Βουτιέρον τὸν ἄρχοντα τῆς τεχνοθεσίας μας ([illegible]) ἀπόδειξιν τῆς εὐχαριστήσεως, τὴν ὁποίαν ἔχομεν διὰ τὰς ὁδηγεύσεις του, καὶ νὰ βάλωμεν αὐτὸν εἰς καλητέραν στάσιν τοῦ νὰ προσφέρῃ νέας εἰς τὴν πατρίδα, τὸν προβιβάζομεν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ χιλιάρχου τῆς τεχνοθεσίας.

Ἐντελλόμεθα ἐπομένως εἰς ὅλας τὰς πολιτικὰς καὶ πολεμικὰς ἀρχὰς νὰ γνωρίζωσιν αὐτὸν ὡς τοιοῦτον.

[illegible]
τὴν 24 [illegible]
1821

Εικών 14. Δίπλωμα προαγωγής του Βουτιέ στον βαθμό του χιλιάρχου, με την υπογραφή του Δημ. Υψηλάντη. (Αρχείο Βουτιέ).

της ωραίας κυρίας Ρεκαμιέ, στη Ρώμη, διηγήθηκε την ιστορία της ανακάλυψης, και είπε πως ο Ντυμόν ντ' Ουρβίλ τούκλεψε τη δόξα αυτή. Είπε:

«Τι να κάμω; τότε ήμουν ένας μικρός δόκιμος αξιωματικός, χωρίς μέσα και γνωριμίες. Ο κ. Ντυμόν ντ' Ουρβίλ ήταν ευγενής, πιο μεγάλος από εμένα, με ισχυρούς φίλους και με φήμη σοφού ανθρώπου. Ποιος θα με πίστευε λοιπόν;»

Ίσως αυτός να είναι ο λόγος της σιωπής του. Όταν δημοσίευσε το φυλλάδιό του ήταν πια 78 ετών και κουρασμένος από τη ζωή, γι' αυτό και η διήγησή του έχει μερικές ανακρίβειες. Όπως κι αν έχει το πράγμα ο θερμός αυτός φιλέλληνας ήταν παρών τη στιγμή που ο Κεντρωτάς βρήκε το άγαλμα, κι η παρουσία του σφράγισε την τύχη της Αφροδίτης. Γιατί αν ο Κεντρωτάς ήταν μόνος,σίγουρα θα έκρυβε αυτά που βρήκε, για να τα πουλήσει αργότερα, σε όποιον θα του έδινε τα περισσότερα. Η παρέμβαση του

ταίριαζαν καθόλου και τις αφαίρεσαν. Ο βραχίονας υπάρχει ακόμα μέσα σε μια βιτρίνα, πλάι στην Αφροδίτη, μα το κομμάτι της βάσης με την επιγραφή χάθηκε πολύ γρήγορα, σημάδι της λίγης προσοχής που του έδιναν γιατί θεωρούσαν, φαίνεται, ξένο προς το άγαλμα. Έπειτα ο βασιλιάς Λουδοβίκος 18ος, άνθρωπος, έξυπνος και καλλιεργημένος, απαγόρευσε να γίνουν άλλες επεμβάσεις στο ωραίο άγαλμα.

Για την έκθεση της Αφροδίτης στο Μουσείο του Λούβρου, έγιναν πολλά παρατράγουδα και πολλές επιστολές πήγαν κι ήρθαν. Ο ντε Κλαράκ, ο έφορος των κλασσικών αρχαιοτήτων, διαμαρτυρήθηκε προς τον ντε Φορμπέν, γενικό διευθυντή των Μουσείων, για τις συμπληρώσεις που έγιναν στο άγαλμα, δηλαδή τη προσαρμογή του κομματιού του αριστερού βραχίονα και της βάσης με την επιγραφή. Ο ντε Φορμπέν είχε διατάξει να γίνουν αυτές οι εργασίες με τη σύμφωνο γνώμη του Κατρμέρ ντε Κινσύ, ισόβιου γραμματέα της Ακαδημίας Καλών Τεχνών. Κι ακόμη ο ντε Κλαράκ, με επιστολή του της 24ης Μαΐου 1821, διαμαρτύρεται προς τον ντε Φορμπέν γιατί «είδε χθές» να γίνονται ετοιμασίες από τους αρχιτέκτονες, για την έκθεση του άγαλματος, χωρίς αυτός, που ήταν ο κύριος αρμόδιος και υπεύθυνος, να έχει ειδοποιηθεί.

Η πρώτη τοποθέτηση του αγάλματος στο Μουσείο του Λούβρου έγινε σε μια κόγχη, στην ισόγειο αίθουσα της Άρτεμης, που αργότερα ονομάστηκε αίθουσα του Αυγούστου. Τα ονόματα αυτά τα έδιναν στις αίθουσες από το σπουδαιότερο καλλιτεχνικό αντικείμενο που ήταν εκεί.

Στις 24 Ιουνίου 1821, ο ντε Φορμπέν παραγγέλνει στον αρχιτέκτονα Φονταίν, να σχεδιάσει το νέο βάθρο του αγάλματος, για να τοποθετηθεί καλύτερα σε άλλη αίθουσα. Φαίνεται όμως πως αυτός αντιδρούσε, και ο ντε Φορμπέν στις αρχές Απριλίου του άλλου χρόνου, αναγκάζεται να του γράψει σε τόνο αυστηρό, να κάμει το ταχύτερο το νέο βάθρο. Το βάθρο ήταν από χρωματιστό μάρμαρο του Χαλεπιού, και επάνω σ' αυτό κατά διαταγή του υπουργού του βασιλικού οίκου σκαλίστηκε η ακόλουθη επιγραφή: ΝΙΚΗΤΡΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ / ΑΝΑΚΑΛΥΦΘΗΚΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ / ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ 1820 / ΚΑΙ ΔΩΡΗΘΗΚΕ ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΗΑ ΤΗΝ 1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1821 / ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΚΗ-

Εικών 15. *Ο συνταγματάρχης Βουτιέ, με τη στολή και τα όπλα που έφερε κατά την Ελληνική Επανάσταση του 1821-1826. (Αλώ, 1939).*

νομού της Νορμανδίας, στις 23 Μαΐου 1790. (εικών 16) Ο πατέρας του ευγενής, δικαστής και άρχοντας, πέθανε σε λίγα χρόνια και την ανατροφή του ανέλαβε ένας θείος του, παπάς. Σπούδασε στα κολέγια της Μπαγιέ και της Καν, με ιδιαίτερη προσήλωση στη βοτανική. Το 1807 απέτυχε στις εξετάσεις εισαγωγής της Πολυτεχνικής Σχολής, μα χάρις στα μέσα που διέθετε μπήκε στο Αυτοκρατορικό Ναυτικό της Γαλλίας, στις 26 Νοεμβρίου 1807,δόκιμος. Το 1812 έφτασε στην Τουλόν, σημαιοφόρος, όπου έμαθε ελληνικά και εβραϊκά, και το 1816 παντρεύτηκε εκεί την Αδέλα-Δωροθέα Πεπέν, κόρη ενός ρολογά της Τουλόν.

Το 1818 ο πλοίαρχος Γκωτιέ-Ντυπάρκ, τον ζήτησε για δυο υδρογραφικές αποστολές, τη μια στο ελληνικό Αρχιπέλαγος Μάρτιος 1819 - Νοέμβριος 1819 και την άλλη στη Μαύρη Θάλασσα, 3 Απριλίου 1820 - 7 Οκτωβρίου 1820. Στη δεύτερη αυτή αποστολή είδε στη Μήλο το άγαλμα της Αφροδίτης, που μόλις είχε ανακαλυφθεί, και μίλησε γι' αυτό στον Πρεσβευτή ντε Ριβιέρ, στην Κωνσταντινούπολη,

ταίριαζαν καθόλου και τις αφαίρεσαν. Ο βραχίονας υπάρχει ακόμα μέσα σε μια βιτρίνα, πλάι στην Αφροδίτη, μα το κομμάτι της βάσης με την επιγραφή χάθηκε πολύ γρήγορα, σημάδι της λίγης προσοχής που του έδιναν γιατί θεωρούσαν, φαίνεται, ξένο προς το άγαλμα. Έπειτα ο βασιληάς Λουδοβίκος 18ος, άνθρωπος, έξυπνος και καλλιεργημένος, απαγόρευσε να γίνουν άλλες επεμβάσεις στο ωραίο άγαλμα.

Για την έκθεση της Αφροδίτης στο Μουσείο του Λούβρου, έγιναν πολλά παρατράγουδα και πολλές επιστολές πήγαν κι ήρθαν. Ο ντε Κλαράκ, ο έφορος των κλασσικών αρχαιοτήτων, διαμαρτυρήθηκε προς τον ντε Φορμπέν, γενικό διευθυντή των Μουσείων, για τις συμπληρώσεις που έγιναν στο άγαλμα, δηλαδή τη προσαρμογή του κομματιού του αριστερού βραχίονα και της βάσης με την επιγραφή. Ο ντε Φορμπέν είχε διατάξει να γίνουν αυτές οι εργασίες με τη σύμφωνο γνώμη του Κατρμέρ ντε Κινσύ, ισόβιου γραμματέα της Ακαδημίας Καλών Τεχνών. Κι ακόμη ο ντε Κλαράκ, με επιστολή του της 24ης Μαΐου 1821, διαμαρτύρεται προς τον ντε Φορμπέν γιατί «είδε χθές» να γίνονται ετοιμασίες από τους αρχιτέκτονες, για την έκθεση του άγαλματος, χωρίς αυτός, που ήταν ο κύριος αρμόδιος και υπεύθυνος, να έχει ειδοποιηθεί.

Η πρώτη τοποθέτηση του αγάλματος στο Μουσείο του Λούβρου έγινε σε μια κόγχη, στην ισόγειο αίθουσα της Άρτεμης, που αργότερα ονομάστηκε αίθουσα του Αυγούστου. Τα ονόματα αυτά τα έδιναν στις αίθουσες από το σπουδαιότερο καλλιτεχνικό αντικείμενο που ήταν εκεί.

Στις 24 Ιουνίου 1821, ο ντε Φορμπέν παραγγέλνει στον αρχιτέκτονα Φονταίν, να σχεδιάσει το νέο βάθρο του αγάλματος, για να τοποθετηθεί καλύτερα σε άλλη αίθουσα. Φαίνεται όμως πως αυτός αντιδρούσε, και ο ντε Φορμπέν στις αρχές Απριλίου του άλλου χρόνου, αναγκάζεται να του γράψει σε τόνο αυστηρό, να κάμει το ταχύτερο το νέο βάθρο. Το βάθρο ήταν από χρωματιστό μάρμαρο του Χαλεπιού, και επάνω σ' αυτό κατά διαταγή του υπουργού του βασιλικού οίκου σκαλίστηκε η ακόλουθη επιγραφή: ΝΙΚΗΤΡΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ / ΑΝΑΚΑΛΥΦΘΗΚΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ / ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ 1820 / ΚΑΙ ΔΩΡΗΘΗΚΕ ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΗΑ ΤΗΝ 1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1821 / ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΚΗ-

Εικών 16. Ο Ντυμόν ντ'Ουρβίλ, με στολή υποναυάρχου του Γαλλικού Ναυτικού. (Παρίσι, Γεωγραφική Εταιρεία).

το πήρε το ακούμπησε πάνω στην καρδιά του, και τα μάτια του πλημμύρισαν δάκρυα. Ακολουθούν και άλλες τιμές, μα η ευτυχία του δεν κρατά πολύ. Στις 9 Μαΐου 1942, γυρίζοντας οικογενειακώς με το τραίνο, από τις Βερσαλλίες στο Παρίσι, βρίσκει τον θάνατο. Ο άξονας της ατμομηχανής έσπασε, τα βαγόνια εκτροχιάστηκαν και πήραν φωτιά. Ο ναύαρχος η γυναίκα του κι ο γιος του κάηκαν. Με δυσκολία αναγνώρισαν τα σώματα για να τα θάψουν.

Ο Ματτερέρ, στη νεκρολογία που δημοσίευσε, λέγει πως πολλοί είχαν παρεξηγήσει τον χαρακτήρα του, γιατί ήταν εξαιρετικός άνθρωπος. Δεν αγαπούσε βέβαια όλους τους ανθρώπους, και πολύ δύσκολα συνδεόταν. Μα όταν συνδεόταν με φιλία με κάποιον, ήταν για πάντα. Ήταν γενναίος, ειλικρινής, πιστός. Μερικές φορές ήταν λίγο τραχύς στη συμπεριφορά του.

Ήταν φυσιοδίφης μεγάλης αξίας και τολμηρός θαλασσοπόρος. Έγραψε πολλά βιβλία, άρθρα, και μελέτες. Το 1825

ταίριαζαν καθόλου και τις αφαίρεσαν. Ο βραχίονας υπάρχει ακόμα μέσα σε μια βιτρίνα, πλάι στην Αφροδίτη, μα το κομμάτι της βάσης με την επιγραφή χάθηκε πολύ γρήγορα, σημάδι της λίγης προσοχής που του έδιναν γιατί θεωρούσαν, φαίνεται, ξένο προς το άγαλμα. Έπειτα ο βασιληάς Λουδοβίκος 18ος, άνθρωπος, έξυπνος και καλλιεργημένος, απαγόρευσε να γίνουν άλλες επεμβάσεις στο ωραίο άγαλμα.

Για την έκθεση της Αφροδίτης στο Μουσείο του Λούβρου, έγιναν πολλά παρατράγουδα και πολλές επιστολές πήγαν κι ήρθαν. Ο ντε Κλαράκ, ο έφορος των κλασσικών αρχαιοτήτων, διαμαρτυρήθηκε προς τον ντε Φορμπέν, γενικό διευθυντή των Μουσείων, για τις συμπληρώσεις που έγιναν στο άγαλμα, δηλαδή τη προσαρμογή του κομματιού του αριστερού βραχίονα και της βάσης με την επιγραφή. Ο ντε Φορμπέν είχε διατάξει να γίνουν αυτές οι εργασίες με τη σύμφωνο γνώμη του Κατρμέρ ντε Κινσύ, ισόβιου γραμματέα της Ακαδημίας Καλών Τεχνών. Κι ακόμη ο ντε Κλαράκ, με επιστολή του της 24ης Μαΐου 1821, διαμαρτύρεται προς τον ντε Φορμπέν γιατί «είδε χθές» να γίνονται ετοιμασίες από τους αρχιτέκτονες, για την έκθεση του άγαλματος, χωρίς αυτός, που ήταν ο κύριος αρμόδιος και υπεύθυνος, να έχει ειδοποιηθεί.

Η πρώτη τοποθέτηση του αγάλματος στο Μουσείο του Λούβρου έγινε σε μια κόγχη, στην ισόγειο αίθουσα της Άρτεμης, που αργότερα ονομάστηκε αίθουσα του Αυγούστου. Τα ονόματα αυτά τα έδιναν στις αίθουσες από το σπουδαιότερο καλλιτεχνικό αντικείμενο που ήταν εκεί.

Στις 24 Ιουνίου 1821, ο ντε Φορμπέν παραγγέλνει στον αρχιτέκτονα Φονταίν, να σχεδιάσει το νέο βάθρο του αγάλματος, για να τοποθετηθεί καλύτερα σε άλλη αίθουσα. Φαίνεται όμως πως αυτός αντιδρούσε, και ο ντε Φορμπέν στις αρχές Απριλίου του άλλου χρόνου, αναγκάζεται να του γράψει σε τόνο αυστηρό, να κάμει το ταχύτερο το νέο βάθρο. Το βάθρο ήταν από χρωματιστό μάρμαρο του Χαλεπιού, και επάνω σ' αυτό κατά διαταγή του υπουργού του βασιλικού οίκου σκαλίστηκε η ακόλουθη επιγραφή: ΝΙΚΗΤΡΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ / ΑΝΑΚΑΛΥΦΘΗΚΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ / ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ 1820 / ΚΑΙ ΔΩΡΗΘΗΚΕ ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΗΑ ΤΗΝ 1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1821 / ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΚΗ-

ταίριαζαν καθόλου και τις αφαίρεσαν. Ο βραχίονας υπάρχει ακόμα μέσα σε μια βιτρίνα, πλάι στην Αφροδίτη, μα το κομμάτι της βάσης με την επιγραφή χάθηκε πολύ γρήγορα, σημάδι της λίγης προσοχής που του έδιναν γιατί θεωρούσαν, φαίνεται, ξένο προς το άγαλμα. Έπειτα ο βασιλιάς Λουδοβίκος 18ος, άνθρωπος, έξυπνος και καλλιεργημένος, απαγόρευσε να γίνουν άλλες επεμβάσεις στο ωραίο άγαλμα.

Για την έκθεση της Αφροδίτης στο Μουσείο του Λούβρου, έγιναν πολλά παρατράγουδα και πολλές επιστολές πήγαν κι ήρθαν. Ο ντε Κλαράκ, ο έφορος των κλασσικών αρχαιοτήτων, διαμαρτυρήθηκε προς τον ντε Φορμπέν, γενικό διευθυντή των Μουσείων, για τις συμπληρώσεις που έγιναν στο άγαλμα, δηλαδή τη προσαρμογή του κομματιού του αριστερού βραχίονα και της βάσης με την επιγραφή. Ο ντε Φορμπέν είχε διατάξει να γίνουν αυτές οι εργασίες με τη σύμφωνο γνώμη του Κατρμέρ ντε Κινσύ, ισόβιου γραμματέα της Ακαδημίας Καλών Τεχνών. Κι ακόμη ο ντε Κλαράκ, με επιστολή του της 24ης Μαΐου 1821, διαμαρτύρεται προς τον ντε Φορμπέν γιατί «είδε χθές» να γίνονται ετοιμασίες από τους αρχιτέκτονες, για την έκθεση του άγαλματος, χωρίς αυτός, που ήταν ο κύριος αρμόδιος και υπεύθυνος, να έχει ειδοποιηθεί.

Η πρώτη τοποθέτηση του αγάλματος στο Μουσείο του Λούβρου έγινε σε μια κόγχη, στην ισόγειο αίθουσα της Άρτεμης, που αργότερα ονομάστηκε αίθουσα του Αυγούστου. Τα ονόματα αυτά τα έδιναν στις αίθουσες από το σπουδαιότερο καλλιτεχνικό αντικείμενο που ήταν εκεί.

Στις 24 Ιουνίου 1821, ο ντε Φορμπέν παραγγέλνει στον αρχιτέκτονα Φονταίν, να σχεδιάσει το νέο βάθρο του αγάλματος, για να τοποθετηθεί καλύτερα σε άλλη αίθουσα. Φαίνεται όμως πως αυτός αντιδρούσε, και ο ντε Φορμπέν στις αρχές Απριλίου του άλλου χρόνου, αναγκάζεται να του γράψει σε τόνο αυστηρό, να κάμει το ταχύτερο το νέο βάθρο. Το βάθρο ήταν από χρωματιστό μάρμαρο του Χαλεπιού, και επάνω σ' αυτό κατά διαταγή του υπουργού του βασιλικού οίκου σκαλίστηκε η ακόλουθη επιγραφή: ΝΙΚΗΤΡΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ / ΑΝΑΚΑΛΥΦΘΗΚΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ / ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ 1820 / ΚΑΙ ΔΩΡΗΘΗΚΕ ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΗΑ ΤΗΝ 1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1821 / ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΚΗ-

ταίριαζαν καθόλου και τις αφαίρεσαν. Ο βραχίονας υπάρχει ακόμα μέσα σε μια βιτρίνα, πλάι στην Αφροδίτη, μα το κομμάτι της βάσης με την επιγραφή χάθηκε πολύ γρήγορα, σημάδι της λίγης προσοχής που του έδιναν γιατί θεωρούσαν, φαίνεται, ξένο προς το άγαλμα. Έπειτα ο βασιληάς Λουδοβίκος 18ος, άνθρωπος, έξυπνος και καλλιεργημένος, απαγόρευσε να γίνουν άλλες επεμβάσεις στο ωραίο άγαλμα.

Για την έκθεση της Αφροδίτης στο Μουσείο του Λούβρου, έγιναν πολλά παρατράγουδα και πολλές επιστολές πήγαν κι ήρθαν. Ο ντε Κλαράκ, ο έφορος των κλασσικών αρχαιοτήτων, διαμαρτυρήθηκε προς τον ντε Φορμπέν, γενικό διευθυντή των Μουσείων, για τις συμπληρώσεις που έγιναν στο άγαλμα, δηλαδή τη προσαρμογή του κομματιού του αριστερού βραχίονα και της βάσης με την επιγραφή. Ο ντε Φορμπέν είχε διατάξει να γίνουν αυτές οι εργασίες με τη σύμφωνο γνώμη του Κατρμέρ ντε Κινσύ, ισόβιου γραμματέα της Ακαδημίας Καλών Τεχνών. Κι ακόμη ο ντε Κλαράκ, με επιστολή του της 24ης Μαΐου 1821, διαμαρτύρεται προς τον ντε Φορμπέν γιατί «είδε χθές» να γίνονται ετοιμασίες από τους αρχιτέκτονες, για την έκθεση του άγαλματος, χωρίς αυτός, που ήταν ο κύριος αρμόδιος και υπεύθυνος, να έχει ειδοποιηθεί.

Η πρώτη τοποθέτηση του αγάλματος στο Μουσείο του Λούβρου έγινε σε μια κόγχη, στην ισόγειο αίθουσα της Άρτεμης, που αργότερα ονομάστηκε αίθουσα του Αυγούστου. Τα ονόματα αυτά τα έδιναν στις αίθουσες από το σπουδαιότερο καλλιτεχνικό αντικείμενο που ήταν εκεί.

Στις 24 Ιουνίου 1821, ο ντε Φορμπέν παραγγέλνει στον αρχιτέκτονα Φονταίν, να σχεδιάσει το νέο βάθρο του αγάλματος, για να τοποθετηθεί καλύτερα σε άλλη αίθουσα. Φαίνεται όμως πως αυτός αντιδρούσε, και ο ντε Φορμπέν στις αρχές Απριλίου του άλλου χρόνου, αναγκάζεται να του γράψει σε τόνο αυστηρό, να κάμει το ταχύτερο το νέο βάθρο. Το βάθρο ήταν από χρωματιστό μάρμαρο του Χαλεπιού, και επάνω σ' αυτό κατά διαταγή του υπουργού του βασιλικού οίκου σκαλίστηκε η ακόλουθη επιγραφή: ΝΙΚΗΤΡΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ / ΑΝΑΚΑΛΥΦΘΗΚΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ / ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ 1820 / ΚΑΙ ΔΩΡΗΘΗΚΕ ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΗΑ ΤΗΝ 1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1821 / ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΚΗ-

Εικών 17. Ο κόμης ντε Μαρσελλύς, σε προχωρημένη ηλικία. (Αλώ, 1939).

λη, στις 3 Μαΐου 1820, γράφεται: «Πριν ένα μήνα, περίπου, ένας Έλληνας χωρικός σκάβοντας το χωράφι του. "Ένας μήνας πριν, από την 3η Μαΐου, είναι οι αρχές Απριλίου, και όχι" τα τέλη Φεβρουαρίου». Υπάρχει περισσότερο από ένας μήνας διαφορά, και η ανακρίβεια αυτή έχει γραφτεί σε πάρα πολλά κείμενα.

Όπως όμως κι αν έχει το πράγμα, η μεγάλη, η κύρια συμβολή του ντε Μαρσελλύς, στην υπόθεση της Αφροδίτης, είναι ότι αυτός πέτυχε, παρά τις μεγάλες δυσκολίες που είχαν προκύψει, να αποκτήσει το άγαλμα με κανονική αγορά, να το μεταφέρει με ασφάλεια και να το παραδώσει, έπειτα από πέντε ολόκληρους μήνες, στον πρεσβευτή ντε Ριβιέρ, στο λιμάνι της Κωνσταντινούπολης.

Σ' αυτόν χρωστά η Γαλλία το όμορφο στολίδι του μεγάλου μουσείου, του ~~Λονδίνου~~. Λούβρου

Το όνομα του ντε Μαρσελλύς, έχει εξελληνισθεί σύμφωνα με τη συνήθεια της εποχής, από τον Κ.Ράδο (1894, σ. 34) και έγινε, δε Μάρκελλος όπως και του ντ' Ουρβίλ, που έγινε Δυμόν δ' Υρβίλ. Τον ακολούθησαν ο Γαϊτάνος, το 1902 ο

ταίριαζαν καθόλου και τις αφαίρεσαν. Ο βραχίονας υπάρχει ακόμα μέσα σε μια βιτρίνα, πλάι στην Αφροδίτη, μα το κομμάτι της βάσης με την επιγραφή χάθηκε πολύ γρήγορα, σημάδι της λίγης προσοχής που του έδιναν γιατί θεωρούσαν, φαίνεται, ξένο προς το άγαλμα. Έπειτα ο βασιληάς Λουδοβίκος 18ος, άνθρωπος, έξυπνος και καλλιεργημένος, απαγόρευσε να γίνουν άλλες επεμβάσεις στο ωραίο άγαλμα.

Για την έκθεση της Αφροδίτης στο Μουσείο του Λούβρου, έγιναν πολλά παρατράγουδα και πολλές επιστολές πήγαν κι ήρθαν. Ο ντε Κλαράκ, ο έφορος των κλασσικών αρχαιοτήτων, διαμαρτυρήθηκε προς τον ντε Φορμπέν, γενικό διευθυντή των Μουσείων, για τις συμπληρώσεις που έγιναν στο άγαλμα, δηλαδή τη προσαρμογή του κομματιού του αριστερού βραχίονα και της βάσης με την επιγραφή. Ο ντε Φορμπέν είχε διατάξει να γίνουν αυτές οι εργασίες με τη σύμφωνο γνώμη του Κατρμέρ ντε Κινσύ, ισόβιου γραμματέα της Ακαδημίας Καλών Τεχνών. Κι ακόμη ο ντε Κλαράκ, με επιστολή του της 24ης Μαΐου 1821, διαμαρτύρεται προς τον ντε Φορμπέν γιατί «είδε χθές» να γίνονται ετοιμασίες από τους αρχιτέκτονες, για την έκθεση του άγαλματος, χωρίς αυτός, που ήταν ο κύριος αρμόδιος και υπεύθυνος, να έχει ειδοποιηθεί.

Η πρώτη τοποθέτηση του αγάλματος στο Μουσείο του Λούβρου έγινε σε μια κόγχη, στην ισόγειο αίθουσα της Άρτεμης, που αργότερα ονομάστηκε αίθουσα του Αυγούστου. Τα ονόματα αυτά τα έδιναν στις αίθουσες από το σπουδαιότερο καλλιτεχνικό αντικείμενο που ήταν εκεί.

Στις 24 Ιουνίου 1821, ο ντε Φορμπέν παραγγέλνει στον αρχιτέκτονα Φονταίν, να σχεδιάσει το νέο βάθρο του αγάλματος, για να τοποθετηθεί καλύτερα σε άλλη αίθουσα. Φαίνεται όμως πως αυτός αντιδρούσε, και ο ντε Φορμπέν στις αρχές Απριλίου του άλλου χρόνου, αναγκάζεται να του γράψει σε τόνο αυστηρό, να κάμει το ταχύτερο το νέο βάθρο. Το βάθρο ήταν από χρωματιστό μάρμαρο του Χαλεπιού, και επάνω σ' αυτό κατά διαταγή του υπουργού του βασιλικού οίκου σκαλίστηκε η ακόλουθη επιγραφή: ΝΙΚΗΤΡΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ / ΑΝΑΚΑΛΥΦΘΗΚΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ / ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ 1820 / ΚΑΙ ΔΩΡΗΘΗΚΕ ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΗΑ ΤΗΝ 1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1821 / ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΚΗ-

Εικών 18. Ο μαρκήσιος ντε Ριβιέρ, πρεσβευτής της Γαλλίας στην Κωνσταντινούπολη. (Αλώ, 1939).

τους, δυόμιση φορές μεγαλύτερο από το δασμό που πλήρωναν οι έμποροι των άλλων κρατών.

Ήταν χαρακτήρας αδιάλλακτος και με τον εαυτό του και με τους άλλους. Μόλις ανέλαβε τα καθήκοντά του στην πρεσβεία, απέλυσε όλους τους υπαλλήλους, ακόμη και τους πιο αφοσιωμένους, γιατί είχαν υπηρετήσει τον Μέγα Ναπολέοντα. Το αποτέλεσμα αυτής της ενέργειάς του ήταν να στερηθεί η πρεσβεία τις υπηρεσίες ανθρώπων πολύ εμπείρων, δοκιμασμένων και που γνώριζαν καλά τα πράγματα στη νευραλγική αυτή θέση. Αυτά έκαμε ο αυτοσχέδιος αυτός διπλωμάτης, τυφλωμένος από το πάθος του, το πολιτικό.

Ο ντε Μαρσελλύς είχε τις ίδιες θρησκευτικές και πολιτικές πεποιθήσεις με τον πρεσβευτή του, και η συνεργασία τους ήταν αρμονική. Φαίνεται πως ο ντε Ριβιέρ εκτιμούσε ιδιαίτερα τον νεαρό υποκόμη, γιατί του ανέθεσε την πολύ σημαντική αποστολή, να πάει στα λιμάνια και τα ιδρύματα

ταίριαζαν καθόλου και τις αφαίρεσαν. Ο βραχίονας υπάρχει ακόμα μέσα σε μια βιτρίνα, πλάι στην Αφροδίτη, μα το κομμάτι της βάσης με την επιγραφή χάθηκε πολύ γρήγορα, σημάδι της λίγης προσοχής που του έδιναν γιατί θεωρούσαν, φαίνεται, ξένο προς το άγαλμα. Έπειτα ο βασιλιάς Λουδοβίκος 18ος, άνθρωπος, έξυπνος και καλλιεργημένος, απαγόρευσε να γίνουν άλλες επεμβάσεις στο ωραίο άγαλμα.

Για την έκθεση της Αφροδίτης στο Μουσείο του Λούβρου, έγιναν πολλά παρατράγουδα και πολλές επιστολές πήγαν κι ήρθαν. Ο ντε Κλαράκ, ο έφορος των κλασσικών αρχαιοτήτων, διαμαρτυρήθηκε προς τον ντε Φορμπέν, γενικό διευθυντή των Μουσείων, για τις συμπληρώσεις που έγιναν στο άγαλμα, δηλαδή τη προσαρμογή του κομματιού του αριστερού βραχίονα και της βάσης με την επιγραφή. Ο ντε Φορμπέν είχε διατάξει να γίνουν αυτές οι εργασίες με τη σύμφωνο γνώμη του Κατρμέρ ντε Κινσύ, ισόβιου γραμματέα της Ακαδημίας Καλών Τεχνών. Κι ακόμη ο ντε Κλαράκ, με επιστολή του της 24ης Μαΐου 1821, διαμαρτύρεται προς τον ντε Φορμπέν γιατί «είδε χθές» να γίνονται ετοιμασίες από τους αρχιτέκτονες, για την έκθεση του άγαλματος, χωρίς αυτός, που ήταν ο κύριος αρμόδιος και υπεύθυνος, να έχει ειδοποιηθεί.

Η πρώτη τοποθέτηση του αγάλματος στο Μουσείο του Λούβρου έγινε σε μια κόγχη, στην ισόγειο αίθουσα της Άρτεμης, που αργότερα ονομάστηκε αίθουσα του Αυγούστου. Τα ονόματα αυτά τα έδιναν στις αίθουσες από το σπουδαιότερο καλλιτεχνικό αντικείμενο που ήταν εκεί.

Στις 24 Ιουνίου 1821, ο ντε Φορμπέν παραγγέλνει στον αρχιτέκτονα Φονταίν, να σχεδιάσει το νέο βάθρο του αγάλματος, για να τοποθετηθεί καλύτερα σε άλλη αίθουσα. Φαίνεται όμως πως αυτός αντιδρούσε, και ο ντε Φορμπέν στις αρχές Απριλίου του άλλου χρόνου, αναγκάζεται να του γράψει σε τόνο αυστηρό, να κάμει το ταχύτερο το νέο βάθρο. Το βάθρο ήταν από χρωματιστό μάρμαρο του Χαλεπιού, και επάνω σ' αυτό κατά διαταγή του υπουργού του βασιλικού οίκου σκαλίστηκε η ακόλουθη επιγραφή: ΝΙΚΗΤΡΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ / ΑΝΑΚΑΛΥΦΘΗΚΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ / ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ 1820 / ΚΑΙ ΔΩΡΗΘΗΚΕ ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΗΑ ΤΗΝ 1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1821 / ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΚΗ-

ταίριαζαν καθόλου και τις αφαίρεσαν. Ο βραχίονας υπάρχει ακόμα μέσα σε μια βιτρίνα, πλάι στην Αφροδίτη, μα το κομμάτι της βάσης με την επιγραφή χάθηκε πολύ γρήγορα, σημάδι της λίγης προσοχής που του έδιναν γιατί θεωρούσαν, φαίνεται, ξένο προς το άγαλμα. Έπειτα ο βασιληάς Λουδοβίκος 18ος, άνθρωπος, έξυπνος και καλλιεργημένος, απαγόρευσε να γίνουν άλλες επεμβάσεις στο ωραίο άγαλμα.

Για την έκθεση της Αφροδίτης στο Μουσείο του Λούβρου, έγιναν πολλά παρατράγουδα και πολλές επιστολές πήγαν κι ήρθαν. Ο ντε Κλαράκ, ο έφορος των κλασσικών αρχαιοτήτων, διαμαρτυρήθηκε προς τον ντε Φορμπέν, γενικό διευθυντή των Μουσείων, για τις συμπληρώσεις που έγιναν στο άγαλμα, δηλαδή τη προσαρμογή του κομματιού του αριστερού βραχίονα και της βάσης με την επιγραφή. Ο ντε Φορμπέν είχε διατάξει να γίνουν αυτές οι εργασίες με τη σύμφωνο γνώμη του Κατρμέρ ντε Κινσύ, ισόβιου γραμματέα της Ακαδημίας Καλών Τεχνών. Κι ακόμη ο ντε Κλαράκ, με επιστολή του της 24ης Μαΐου 1821, διαμαρτύρεται προς τον ντε Φορμπέν γιατί «είδε χθές» να γίνονται ετοιμασίες από τους αρχιτέκτονες, για την έκθεση του άγαλματος, χωρίς αυτός, που ήταν ο κύριος αρμόδιος και υπεύθυνος, να έχει ειδοποιηθεί.

Η πρώτη τοποθέτηση του αγάλματος στο Μουσείο του Λούβρου έγινε σε μια κόγχη, στην ισόγειο αίθουσα της Άρτεμης, που αργότερα ονομάστηκε αίθουσα του Αυγούστου. Τα ονόματα αυτά τα έδιναν στις αίθουσες από το σπουδαιότερο καλλιτεχνικό αντικείμενο που ήταν εκεί.

Στις 24 Ιουνίου 1821, ο ντε Φορμπέν παραγγέλνει στον αρχιτέκτονα Φονταίν, να σχεδιάσει το νέο βάθρο του αγάλματος, για να τοποθετηθεί καλύτερα σε άλλη αίθουσα. Φαίνεται όμως πως αυτός αντιδρούσε, και ο ντε Φορμπέν στις αρχές Απριλίου του άλλου χρόνου, αναγκάζεται να του γράψει σε τόνο αυστηρό, να κάμει το ταχύτερο το νέο βάθρο. Το βάθρο ήταν από χρωματιστό μάρμαρο του Χαλεπιού, και επάνω σ' αυτό κατά διαταγή του υπουργού του βασιλικού οίκου σκαλίστηκε η ακόλουθη επιγραφή: ΝΙΚΗΤΡΙΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ / ΑΝΑΚΑΛΥΦΘΗΚΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ / ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ 1820 / ΚΑΙ ΔΩΡΗΘΗΚΕ ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΗΑ ΤΗΝ 1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1821 / ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΚΗ-

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος I, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος I, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος I, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος I, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος I, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος I, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος I, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος I, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος I, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος I, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Αθήνα και άρχισε πάλι το εμπόριο των αρχαίων, έκανε και τον τοκογλύφο. Το 1802, σε ένα ταξίδι του στο Παρίσι κατάφερε να αναγνωριστεί αρχαιολόγος από το Ινστιτούτο. Στην Αθήνα όταν γύρισε έγινε υποπρόξενος και έζησε με τον ίδιο τρόπο. Περιφρονούσε τους Έλληνες, θαύμαζε και κολάκευε τους Τούρκους, και με την Επανάσταση έφυγε και εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, όπου και πέθανε. Αυτά γράφει στο δωδέκατο τόμο του «Λεξικού της Γαλλικής Βιογραφίας», το 1975, ο συμπατριώτης του F. Marouis.

Αυτός ο άνθρωπος συμβούλεψε να αγοραστεί το άγαλμα, όταν είδε ένα σκίτσο του, και όταν το είδε είπε πως αξίζει 100.000 φράγκα, και πάρα πάνω. Ο ντε Μαρσελλύς τον εκθειάζει πολύ, στο βιβλίο του (1839, Τόμος Ι, σ. 251-252), τον «σοφό» Φωβέλ. Είναι διασκεδαστική η παραβολή αυτών που γράφονται πάρα πάνω, με τα γραφόμενα του ντε Μαρσελλύς.

Ο **κόμης ντε Φορμπέν** (Louis-Nicolas-Philippe-Auguste, comte de Forbin), γεννήθηκε στη Μασσαλία το 1777 και πέθανε στο Παρίσι, το 1841. Γάλλος ζωγράφος και αρχαιολόγος. Το 1794 έγινε μαθητής του μεγάλου ζωγράφου Λουί Νταβίντ κι έλαβε μέρος σε πολλές εκθέσεις ζωγραφικής. Το 1805, που ζούσε χώρια από τη γυναίκα του, γνωρίστηκε με την Πωλίνα, την αδελφή του Ναπολέοντα, ήταν γοητευτικός άντρας και η Πωλίνα τον ερωτεύτηκε. Ζούσαν δημόσια μαζί μέχρι το 1807. Πολέμησε και αιχμαλωτίστηκε στην Πορτογαλλία, και το 1810 έγινε βαρώνος της Αυτοκρατορίας. Ήταν μέλος πολλών καλλιτεχνικών σωματείων και το 1816 διορίστηκε διευθυντής των βασιλικών μουσείων. Το 1817, με έξοδα του κράτους έκαμε μεγάλο ταξίδι στην Ανατολή, και πέρασε από τη Μήλο. Το 1821, γενικός επιθεωρητής των βασιλικών μουσείων, αναδιοργάνωσε το μουσείο του Λούβρου, και οργάνωσε άλλα δύο μουσεία. Έγραψε αρκετά βιβλία και πίνακές του υπάρχουν σε μουσεία.

Είχε δύο κόρες, και τη μικρότερη Τερέζα-Ζοζεφίνα-Σελίν παντρεύτηκε ο ντε Μαρσελλύς.

Η σχέση του με την Αφροδίτη της Μήλου, ανάγεται στην αποκατάσταση του αγάλματος στα εργαστήρια του μουσείου του Λούβρου, και την έκθεσή του κατόπιν. Η συναρμολόγηση του αγάλματος έγινε με την υπόδειξη του Κατρμέρ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ

— Είχε χέρια το άγαλμα όταν βρέθηκε;

— Έγινε αρπαγή του από τους Γάλλους ή το αγόρασαν;

Σε αυτά τα ερωτήματα και σε πολλά άλλα, το βιβλίο αυτό δίνει τις απαντήσεις.

Γράφτηκε έπειτα από πολυχρόνιες και συστηματικές έρευνες στις ιστορικές πηγές που υπάρχουν σε βιβλιοθήκες στο Παρίσι, στη Γενεύη και στην Αθήνα.

Και αυτός που το έγραψε γεννήθηκε το 1913 στη Μήλο. Είναι ευκολονόητο λοιπόν το θερμό του ενδιαφέρον για το θέμα του βιβλίου.

Διάθεση από τον συγγραφέα.
Διευθύνσεις:
— ΑΘΗΝΑ. Βορείου Ηπείρου 5, ΠΑΠΑΓΟΥ Τ.Τ. 15669. Τηλ. 6511716
— ΜΗΛΟΣ. Αδάμας (Μαυρομούρι) Τ.Τ. 84801. Τηλ. 0287/22074